

مک‌گرونی: در حرکت تجربه‌ایران

ابراهیم تهرانی‌پور

مرک مغزی ناتو یا افول اروپا!

«ماتوئل مکرون» رئیس جمهوری فرانسه چند روز قبل با مجله «اکنومیکست» مصاحبه‌ای تفصیلی انجام داد که در غرب و بخصوص مجامع فرهنگی، سیاسی کشورهای اروپایی انعکاس وسیع داشت. اگر چه این مجله به روال هر هفته، سرمقاله‌اش را به این مصاحبه با عنوان «هشدار مکرون، ناتو در حال مرگ مغزی است» اختصاص داد، اما مصاحبه رئیس جمهوری فرانسه بخش‌های وسیعی از شرایط کنونی جهان و خط‌راهی که اغلب کشورها در شرق و غرب را تهدید می‌کند را در سبیم کرده است. به نظر نگارنده این مصاحبه از نگاه رئیس جمهوری کشور بزرگ و مهمی چون فرانسه که خود دانش آموخته فلسفه است و به بقدهای فرهنگی – اجتماعی مهم شهرت دارد بسیار حائز اهمیت است؛ اما مترسکان در داخل کشور ما فقط روزنامه «دنیای اقتصاد» آن را تیر اول خود قرار داد و شرح خوبی از مصاحبه را ارائه کرد، در حالی که ضرورت دارد صداسویما و دیگر روزنامه‌ها با انجام مصاحبه‌ها، با صاحبزنان دانشگاهی ایجاد گوناگون این مصاحبه را شرح و نقد کنند. از نکات مهم این مصاحبه این است که رئیس‌جمهوری فرانسه آشکارا اعلام می‌کند که در سال‌های اخیر – حداقل از پنج سال گذشته تاکنون – جهان چنان تغییر کرده است که بسیاری از محاسبه‌های اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی برای برنامه‌ریزی دولت‌ها، دیگر جواب نمی‌دهد. خبرنگار از او می‌پرسد: شما آقای رئیس‌جمهور، به نازگی از احتمال ناپدید شدن اروپا سخن گفته‌اید، آیا این جنس از جمله‌های مبالمهٔ این نیست به شرایط کنونی نیست؟ چرا دید شما نسبت به آینده اروپا تا این حد تاریک است؟ ما کارون جواب می‌دهد: «من قصد افراف در شرایط را ندارم و می‌خواهم صریح سخن بگویم. تنها کافی است تحولات اخیر جهان را مورد توجه قراردهم، تقریباً که همین پنج سال پیش شرایط بهتر بودند. جانش برگزیت دشواری پیشبرد برنامه‌ها در اتحادیه اروپا، آمریکا که در حوزه‌های استراتژیک به شرکای اروپایی خود پشت کرد، متعقدم اروپا یک میعژه است؛ این سرزمین از منظر ژئوپلیتیک میزان بسیاری از فرهنگ‌ها و زبان‌ها است و همین امر هم موجب درگیری و جنگ‌های خونین شد. با این حال طی ۷۰ سال گذشته اروپا به کمترین میزان از معجزات ژئوپلیتیک، تاریخی و تمدنی دست یافته است: یک معادلهٔ برای سیاسی آزاد از هر گونه هژمونی که صلح را به ارمغان می‌آورد. اروپا براین اساس شکل گرفته؛ سپس جامعه‌ای به وجود آمد که ابتدا در قالب همکاری اقتصادی بود، اما در سال‌های بعد به یک پروژه سیاسی بدل شد. با این حال یکسری از رویدادهای اروپا در به پرتگاه قرار داده است، اروپا فرواموش کرده که چرا جامعه‌ای است و به طور فزاینده‌ای خود را یک بازار می‌داند و توسعه آن را هدف غایی خود تعریف کرده است. این یک خطای بنیادین است؛ چرا که قلمرو سیاسی این پروژه محدود خواهد شد. بازار یک جامعه نیست، جامعه مدلی قویتر است. جامعه دارای حس همبستگی، همگرایی و تفکر سیاسی است که ما آن را کم کرده‌ایم.

به علاوه اروپا تشکیل دارد تا شرکت جدیدی برای ایالات متحده باشد و این همان هدفی است که از ابتدا دنبال شد. این امر دست در دست با ایالات متحده‌ای پیش رفت که این حفظ صلح جهانی و توانان ارزش‌ها در سیستم بین‌المللی نوین با حسرت تلاش کرد. بهایی برای این موضوع باید پرداخت می‌شد که همان «ناتو» و حمایت از اروپا بود، اما مواضع آنها (دولت‌ها) طی ۱۰ سال گذشته تغییر کرده است و این تغییر تین مختص به یک امر خاص نیست. این ایده ابتدا توسط باراک اوباما مطرح شد و گفت: «من رئیس‌جمهور پاپسیفیک‌هستم».

رئیس‌جمهوری فرانسه در پاسخ به پرسش تغییر وسیع روابط آمریکا با اتحادیه اروپا با تأکید بر شعارها و عملکرد ترامپ در سه سال گذشته می‌گوید:

«ما برای نخستین بار رئیس‌جمهوری از آمریکا را پیش‌روی خود داریم که امروز پروژه اروپایی را مهم نمی‌داند و سیاست آمریکا در حال دوند شدن از این پروژه است. دیگر خبری از چتر امنیتی آمریکا که اروپا را قدرتمند کرده بود، نیست. از همین رو من از بدو ورود به الیزه تأکید کردم که اروپا باید خطای نظامی و فناوری را مورد بازاندیشی قرار دهد؛ بنابراین سه نکته بی‌توجهی اروپا به تاریخ خود، تغییر سیاست‌های آمریکا و ظهور چین به عنوان یک ابرقدرت طی ۱۵ سال اخیر وجود دارد که این امر می‌تواند به ایجاد یک دو قطبی جدید منجر شود. به نظر طبیعی اروپا را به حاشیه می‌رانند. روندی که می‌تواند گروه دو را ایجاد کند و اروپا را به طرز چشمگیری تضعیف کند. اگر اروپا را به عنوان قدرت جهانی بداندیم همه این چالش‌ها این قدرت را از بین می‌برند. علاوه بر تمامی این موارد، ما شاهد رویش بحران سیاسی، اجتماعی، اخلاقی و اقتصادی در کشورهای اروپایی هستیم. اروپا در دهه‌های اخیر وارد جنگ داخلی نشده، اما شاهد افزایش احساسات ناسیونالیستی رادیکال بوده است. شمال و جنوب این اتحادیه را اختلاف اقتصادی در بر گرفته است و غرب و شرق آن بر سر موضوع مهاجرت اختلاف دارند. این عوامل زمینه‌ساز بازگشت پوپولیسم در سراسر اروپا شده است. این دو بحران (اقتصادی و مهاجرت) طبقه متوسط را به دلیل افزایش نرخ مالیات و اسلاحت‌ا بودجه به‌شدت مورد صدمه قرار داده است. این در آن اقدامات را و تشابهات تاریخی می‌دانم. این همان عامل اصلی است که احتمالاً پشت پرده خیزش رادیکالیسم در اروپا بوده است. اکنون در اروپا بسیاری از دولت‌ها هستند که توسط ائتلاف‌ها اداره می‌شوند. آلمان، ایتالیا، اسپانیا، بلژیک و بریتانیا همین اوضاع را دارند. بنابراین فکر نمی‌کنم که بدبینانه به شرایط نگاه می‌کنم».

خبرنگار می‌پرسد: رفع این چالش‌ها و موانع در عمل و ساخت حاکمیت اروپایی چگونه ممکن می‌شود؟ رئیس‌جمهوری فرانسه جواب می‌دهد:

«اول از همه باید درک کنیم که جهان در حال تغییر است. در دهه ۱۹ تفکر اروپا براساس ایده «پایان تاریخ، منی بر توسعه بی‌حد و حصر و دورگراسی شکل گرفته و اینکه چیزی در برابر پیروز خواهد بود. در آن زمان این ایده حقیقت داشت. البته در دهه ۲۰۰۰ خواهد بود. پس از پیروز شدن یک قدرت کوچک دیگر کارآمدی خود را از دست داد. این زویر فکر می‌کنم نخستین گام باید بازسازی حاکمیت نظامی اروپا باشد. از سوی دیگر بی‌ثباتی سیاسی شرک آمریکایی در ناتو وجود دارد. آن نظر من چیزی که در حال حاضر آن را تجربه می‌کنم مرگ مغزی ناتو است. باید در این باره شفاف باشیم. هیچ هماهنگی در روند تصمیم‌گیری و استراتژی این ائتلاف دیده نمی‌شود. یک دیگر شرک ناتو، اقدامات تهاجمی در مناطق انجام می‌دهد که منافع ما در خطر هستند. باید بداندیم که ناتو از منظر سیاسی از جایگاه سیاست‌تورزی در حالی که خط حرکت را به‌خصوص از جایگاه سیاست‌تورزی قلمداد می‌نامه «ترامپ» رئیس‌جمهوری آمریکا در تیر جهان در بحران و ترسیم و نشان می‌دهد. ترامپ تا اینجا کار و در سال پایانی از چهار سال ریاست جمهوری‌اش اروپا را به دالان «افول» هدایت کرده است و به خاورمیانه دو استراتژی را موازی می‌دنبال می‌کند. اول غارت دلارهای نفتی – به‌خواند ثروت ملی – کشورهای خاورمیانه و دوم، تثبیت سلطه (هژمونی) پلاینازع رژیم صهیونیستی بر سراسر منطقه. ما کارون زمینه شدن دادن سنت این سیاست هژمونیک ترامپ، زنگ خطر آینده را برای اروپای متحد به‌صدا درآورده است.

۲- در تبیین سیاست‌تورزی خود می‌توانیم از نگاه ماکرون در این مصاحبه به سرت‌های ما یادآوریم. یکی از آنها می‌تواند چنین باشد که می‌جوسه غرب آسیا و به‌خصوص صحرای مهم آن یعنی «خاورمیانه» با میصاه‌های ترامپ، سمت و سوی صلح و سازندگی ندارد. تجربه‌گیری شدید تضاده‌ها، رشد تورریسم به همراه پوپولیسم بی‌هدف و آشوب‌طلب شدید می‌شوند. در این سیاست، اولاد اروپای متحد مرحله به مرحله هلاکت می‌یابد و در تأثیر منفی و تخریبی خود بر دیگر مناطق جهان، به خصوص در کشورهای خاورمیانه را نشان خواهد داد.

سختگویی وزارت خارجه گفت: اگر مکتایسم ماشه اروپا فعال شود، ایران طیف وسیعی از انتخاب‌ها را پیش‌رو دارد که بنابه شرایط اقدام خواهیم کرد.

به گزارش خبرنگار ما، سیدعباس موسوی در نشست خبری با اشاره به احتمال تجدید نظر ایران در تحکین هسته ای و اظهارات عراقی، عربنجی، معاون سیاسی وزیر خارجه در مسکو پیرامون احتمال استفاده‌طرف اروپایی از مکتایسم ماشه(سنسپیک)گفت:آنچه‌توسط افکارعراقی مطرح شد، در واکنش به موضوعی است که در گوشه و کنار و برخی محافل اروپایی مطرح می‌شود که اگر ایران به برداشتن گام‌ها ادامه دهد آنها ممکن است مکتایسم ماشه را اجرا کنند.

وی افزود: آنها نه حق چنین کاری دارند و نه می‌توانند این کار را انجام دهند و زیرا کاری که ما می‌کنیم برای حفظ برجام و براساس مفاد آن و ایران حق دارد که در آن استفاده کند.ایران به اندازه کافی به دیپلماسی فرصت داده است، اما آنها به تصمیم خود عمل نکردند. به گفته موسوی، ایران تمام تعهدات جارجوب برجام و به صورت تدریجی تعهدات خود را کاهش دهد، اما هنوز شاهد اقدام عملی نیستیم لذا مجبور هستیم که با برجام و بازنیایابی خوبی را شاهد بودیم.موسوی با بیان این که فعلا به جزئیات آن نمی‌پردازیم اما بررسی‌ها در داخل کشورها در حال انجام است، گفت:

فراغت:کنند مذاکرات ادامه دارد،اما ما موافق مواجهه شده است که باید خود فرانسوی‌ها موافق آن رفت کنند. خواستست ایران اجرای تعهدات ۱۱گانه است که اروپایی‌ها پس از خروج آمریکا از برجام به ایران ارائه کردند.

موسوی با قدرندی از کشورهای روسیه و چین، خاطرنشان کرد: دولتهای چین و روسیه چه در سیاست‌های اعلامی و چه سیاست‌های اعمالی، به صورت مستقل عمل کرده اند و کارهای خود را منوط به اجازه کشور ثالث نکردند.

سختگویی وزارت امور خارجه با اشاره مواضع تند اماتوئل مکرون رئیس جمهوری فرانسه پس از اتخاذ گام چهارم کاهش تعهدات برجامی ایران، یادآور شد: موض آقای مکرون قابل درک است،این‌جا جدیت چین و فرانیه و برای تازاتی خود هم پاسخی نداریم. ما این واکنش واردگر می‌انجامیم.پذیریم.

سختگویی دستگاه دیپلماسی درباره نامه رئیس‌جمهوری به سران کشورهای منطقه درباره صلح هرز هم گفت: پوش صلح هرز که رئیس‌جمهور در مجمع عمومی سازمان ملل ارائه کرد با جزئیات برای کشورهای ذینفع از جمله بحرین و عربستان،اسرائیل شد و بازنیایابی خوبی را شاهد بودیم.موسوی با بیان این که فعلا به جزئیات آن نمی‌پردازیم اما بررسی‌ها در داخل کشورها در حال انجام است، گفت:

اخبار داخلی

پیشنهادهایی که مطرح می‌شوند همان‌هایی باشند که ره به جایی نمی‌برد، طبیعتاً تلاش‌ها و کوششها کمتر خواهد شد.
وی افزود: البته تلاش‌ها را نفی نمی‌کنیم و آماده هستیم اگر پیشنهاد بهتر و عملیاتی‌تر دارند، بشویم. توپ در طرف زمین مقابل ماست و تا که خود را انجام دهند. وما هم کار خود را انجام می‌دهیم.

موسوی همچنین درباره اظهارات مطرح شده از سوسی رجب طیب اردوغان رئیس جمهوری ترکیه مبنی بر این‌که این کشور از موضع ایران درباره حمله ترکیه به شمال سوریه آزرده‌خاطر شد و منطقه انجام می‌دهند اعلامی اعتراضات در عراق به ایران هم کشیده‌شود،

گفت: روابط دوستانه‌ای با کشورهای منطقه از جمله ترکیه داریم. روابط دو کشور در اوج خود قرار دارد و هیچ‌گاه روابطمان به خوبی اکنون نبود. ولی این موضوع دلیل نمی‌شود که ایران از مواضع اصولی خود گریز نماید.
به گفته سختگویی دستگاه دیپلماسی، ایران مخالف هر گونه مداخله نظامی و نقض تمامیت ارضی کشورها در منطقه است، ضمن این‌که در همه ابتدا ما اعلام کردیم نگرانی‌های امنیتی ترکیه را در منطقه درک می‌کنیم و باید به این نگرانی‌ها توجه‌شود.

سختگویی وزارت خارجه ادامه داد: آقای اردوغان در سخنان خود احتمال گسترش

سی‌وسومین کنفرانس بین‌المللی وحدت اسلامی پنجشنبه گشایش می‌یابد

اسلامی است، گفت: اگر به ما اجازه می‌دادند در مکه مکرمه، جوانان جهان اسلام را دور هم جمع کنیم یقین بدانید ده‌ها میلیون جوان در آنجا گرد می‌آیند و یکپارچه بانگ مقاومت را به صدا درمی‌آورند. از خود ابرو دراز می‌شاهوت و دفاع از فلسطین ابراز می‌کردند. اگر آمریکا به دست نشان‌دادن خود در عربستان اجازه دهد ما در این زمینه فراخوان می‌دهیم.

آیت الله اراکی با بیان این که جریان وحدت را بر اساس دانشگاه مذاهب گسترش دادیم و درصدد هستیم دانشجویان بیشتری در این امر فعالیت کنند، گفت: (بازمانی اتحادیه علمای مقاومت و اتحادیه‌های تقریبی از دیگر کارهایی بود که در این عرصه انجام داده‌ایم. محمد دلیر رئیس ستاد اجرایی گفتگوس که در این نشست با بیان این که بیش از ۴۰۰ نفر از این نشست در این کنفرانس برگزار می‌شود، گفت: چهار کمیسیون در این مقالات حول شعار کنفرانس در شرایط تحریم و سختی‌های این جبهه استمکابیر جمهوری اسلامی تحمیل کرده، ارزشمنداست.

دبیر کل مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی همچنین با اشارة به این که جریان مقاومت امروز گسترده‌ترین پیگاه‌در میان جوانان

دعوت ایران از کشورهای عرب منطقه برای گفتگوی فراگیر

(ابتکار صلح هرمز» را مطرح کرد. ابتکار صلح هرمز با مشارکت عربستان، عراق، عمان، امارات، کویت، قطر، بحرین و ایران می‌تواند از طریق گفتگویی منطقه ای و داخلی امنیت فراگیر را در منطقه محقق کند. وزیر امور خارجه ایران در ادامه یادداشت خود آورده است: این ابتکار بر اصول ثابتی بنا نهاده است، از جمله پایبندی به اهداف و اصول بین‌المللی، حسن همجواری، احترام به حاکمیت ملی و یکپارچگی سرزمین، عدم ایجاد تنش در مرزهای بین‌المللی، حل تمامی اختلافات از طریق راههای مسالمت‌آمیز، عدم ایجاد تهدید یا استفاده نکردن از خشونت و عدم مشارکت در هرگونه ائتلاف نظامی علیه کشورهای دیگر، پرهیز از دخالت در امور داخلی و روابط خارجی کشورهای دیگر، احترام به مقدرات و ناموایی ملی، دینی و تاریخی یکدیگر، منافع متقابل و مساوی بودن جایگاه تمامی کشورهای منطقه، دستیابی به اهداف عالی از جمله صلح، ثبات، پیشرفت و استیلا برای تمامی کشورها و ملت‌های منطقه، رسیدن به تفاهم و همکاری‌های دوستانه ای ریشه کن در تدریس، افراط گرایی و درگیری‌های فرقه‌ای، این برین تمامی موارد و حل تمامی اختلافات و درگیری‌ها از طریق راههای مسالمت‌آمیز و گفتگو، پشتیبانی و تقویت تمامی اهداف جامعه بشری، آزادی کشورهای منطقه، تمامین امنیت و همجواری برای اکثریت آزادی کشتی‌رانی و حمل و نقل نفت و دیگر منابع، حفظ محیط‌زیست و تقویت همکاری و ارتباط و تشویق به تجارت و سرمایه‌گذاری و ایجاد اشتغال در تمامی زمینه‌ها و میان کشورها و ملت‌ها و بخش‌های خصوصی.

دوشنبه ۱۲ آبان ۱۳۹۸ - ۱۳ بیاب الاول ۱۴۴۱ - ۱۱ نوامبر ۲۰۱۹ - سال نوید چهارم - شماره ۲۳۴۲۱

موسوی: در صورت استفاده اروپا از مکانیسم ماشه، ایران انتخاب‌های وسیعی دارد

افغانستان به دیگر کشورهای منطقه را مطرح کرده بودند که با دید ما این یک هشدار مهم و بجاست، چرا که دست‌های پنهانی هستند که با همکاری با آشوب کشندگان کشورهای اسلامی و ایجاد اختلاف بین آنها هستند. رئیس‌جمهوری ترکیه به درستی این دست‌های پشت پرده را دیدند و هشدار دادند و ما از این موضوع قدردانی می‌کنیم.

وی گفت: کشورهای منطقه باید آگاه باشند که دشمنان مشترکی دارند و خوب است کشورهای منطقه نسبت به این موضوع و تلاش‌هایی که این دست‌های پنهان برای ایجاد آشوب در منطقه انجام می‌دهند اعلامی هوشیاری لازم را داشته باشند.

سختگویی دستگاه دیپلماسی همچنین درباره اعتراضات اخیر عراق و تأثیر آن بر منطقه گفت: به طور کلی عده ای به دنبال سوء استفاده از اعتراضات هستند و خواستار امنیت، آرامش و پیشرفت کشورهای منطقه هستیم. به درون بیرون گفتگوس، دستفاسنی داریم که خواستار تمام اختلافات هستند و امیدواریم با هشیاری کشورهای منطقه این توطئه‌ها خنثی شود.

موسوی در پایان از سفر وزیر خارجه کشورمان به قزاقستان خبر داد و گفت: آقای ظریف امروز به قزاقستان می‌رود و در این سفر در انالیشکده ای خبرناری و همچنین با مقامات عالی‌رتبه این کشور دیدار و گفتگو می‌کند.

۱- جای گفتگو نیست که باید در هر ساله‌ای افراد متخصص نظر دهند؛ کشورها چند مسیر یک مسأله فقهی است از این مورد باید به قرآن مجید و سخنان معصومان (علیهم‌السلام) مراجعه نمود و راه ردیگری، فتاوی مراجع عظام است که بازگو کننده ضماین قرآن و سنت هستند. قرآن در این مورد می‌فرماید: «وَأَنْ خِفْتَ الْاَافِظُوا اِلَیَّنا فَاَنْفِکُمْ ما طاب لکم مِنَ اَلْاَمْنِ وَنِلاَةٌ وَلاَ تَلُحُّ فَاَنْفِکُمْ اَلْمَدْلُوْا فَاَوْفَعُوْا ما مَلَکَتْ اَیْمَانُکُمْ ذَلْکَ اَدْنٰی اَلْاَمْلُوْا) (سوره نساء، ۳)

۲- اگر می‌تسید که (به هنگام ازدواج با دختران نیم)، عدالت را رعایت کنید، (از ازدواج با آنان، چشم‌پوشی کنید و) با زنان پاک (دیگر) ازدواج نمایند، دو یا سه یا چهار همسر و اگر می‌تسید عدالت را (درباره همسران متعدد) رعایت کنید، تنها یک همسر بپذیرید.

۳- وجود آن به آیه با صراحت تعدد زوجات را تحت شرایطی قانونی می‌داند در این مورد چگونه نویسنده می‌گوید چند همسری مانند چند شوهری است؟

۴- اگر اسلام تعدد زوجات را به عنوان دارو تجویز نموده است نه به عنوان لذت‌گرایی، نکته آن روشن است: صفت مردم پیوسته در جنگ‌ها، در مسافرت‌ها و کارخانه‌ها آسیب‌پذیرند و پیوسته شکسته می‌شوند در حالی که زنان از این آسیب‌ها کمتر می‌بینند. در دفاع مقدس که دفاع از شرف و کشور و این بود چه مرد در به شهادت رسیدند و همسران آنها بیوه گشتند، تکلیف این زنان چیست؟ سرشارهای آنها ثابت می‌کند که از زمان آماده ازدواج بیش از مردان است اگر موضوع تعدد زوجات را تجویز نکنیم سرونشانی این زنان چه می‌شود؟ چه سرونشی در انتظار آنان می‌باشد؟

۵- کافی از وقایع مسلمانان آزاد و با سپارست و با حاملگی‌های او خطرناک شود، در این شرایط تکلیف شوهر چیست؟ گاهی شوهران با خاطر شغل خاصی که دارند نمی‌توان سال را در دو نقطه دور هم زندگی می‌کنند درباره این عده چگونه می‌اندیشید؟

۶- شمشاقه افراد، غالباً در این مسائل فقهی دنبال‌ور غریبان هستند و گمان می‌کنند که چون در غرب چند همسری به عنوان یک حق اجتماعی

شده است، طبیعاً این باید انجام بگیرد ولی یک همسری آنان به صورت ظاهر یک همسری است اما گروهی از آنان نه همه به صورت‌های دیگر غریزه جنسی را پاسخ می‌گویند.

شمار زنان مجرد ۲ میلیون و ۹۶۱ هزار نفر کمتر از مردان مجرد است

سورسوس استاتیکس براساس گزارش منتشر شده در سایت رسمی مرکز آمار ایران گزارش زنان مجردی که ازدواج نکرده‌اند ۲ میلیون و ۹۶۱ هزار و ۴۸۰ نفر کمتر از مردان مجرد است.

بنابارده‌های سرمارزی‌عمومی‌نفوس‌وسکن‌سال۸۵ در کل کشور ۱۱ میلیون و ۵۵۷ هزار و ۸۳۷ مرد ازدواج نکرده در جمیت بالای ۱۰ ساله کشور داریم درحالی که شمار زنان ازدواج نکرده در همین گروه سنی فقط ۸ میلیون و ۵۹۶ هزار و ۷۸۸ نفر است.بنا به این گزارش، سرشماری مزبور در گروه سنی بالای ۱۰ ساله ۲۱ میلیون و ۲۵۹ هزار و ۲۶۹ نفر در سال ۱۳۸۵ و ۱۱ میلیون و ۱۴۰ هزار و ۵۲۳ نفر دارای همسر در کشور زندگی می‌کنند.

گزارش مرکز آمار ایران می‌افزاید شمار مردان ازدواج نکرده با احتساب مردانی که بر اثر طلاق یا فوت همسر، بی‌همسر شده‌اند ۱۱ میلیون و ۵۵۷ هزار و ۹۵۲ نفر است در حالی که شمار زنان ازدواج نکرده با احتساب زنانی که بر اثر طلاق یا فوت همسر بی‌همسر شده‌اند تنها ۱۱ میلیون و ۷۰۸ هزار و ۵۵۸ نفر است. به این ترتیب شمار کل زنان بی‌همسر از کل مردان بی‌همسر نیز ۵۵۷ هزار و ۳۹۴ نفر کمتر است.

دکتر روحانی: همه باید با شفافیت و عزمی راسخ با فساد مبارزه کنیم

پنجانی باشند لذا لازم است از فناوری‌های پیشرفته برای هر جایی که باشند استفاده کنیم. وی در ادامه سخنان خود خاطرنشان کرد یک یک عده از افرادی که کمی‌اخلاق هستند در طول ماه‌های گذشته در برخی از روزنامه‌ها چنین نوشته اند که این دولت در سال ۹۷ با از ۲۴۰۰ تومان، ۱۸ میلیارد دلار را به باید از پیگیری این پرونده‌ها برتسند و سرونشانی می‌دهد. در این زمینه به رئیس کل بانک مرکزی پوها را برای مردم روشن کند که در خبر این صورت ما هال اوبراخت کرده است را رهفوست و اعلام کند و در این زمینه اخیراً نامه آن را به من داده است و از ایشان مردم توضیح خواهم داد.

دانش‌پژوهی که شهادت او در فناوری‌های پیشرفته پوها رسدگی نمی‌شود؛ اینکه گفت نفی را به دادگاه کشانده و تبلیغ مبارزه با فساد شود، بنادید که سر مردم کلاه نمی‌رود. مردم باید بدانند پولی که از بیت‌المال پرداخت شده، چگونه و کجا صرفه جو کسانیی مسئول هستند و در این زمینه فساد و داستان‌های شریف باید از پیگیری این پرونده‌ها برتسند و سرونشانی می‌دهد. در این زمینه به رئیس کل بانک مرکزی پوها را برای مردم روشن کند که در خبر این صورت ما هال اوبراخت کرده است را رهفوست و اعلام کند و در این زمینه اخیراً نامه آن را به من داده است و از ایشان مردم توضیح خواهم داد.

دانش‌پژوهی که شهادت او در فناوری‌های پیشرفته پوها رسدگی نمی‌شود؛ اینکه گفت نفی را به دادگاه کشانده و تبلیغ مبارزه با فساد شود، بنادید که سر مردم کلاه نمی‌رود. مردم باید بدانند پولی که از بیت‌المال پرداخت شده، چگونه و کجا صرفه جو کسانیی مسئول هستند و در این زمینه فساد و داستان‌های شریف باید از پیگیری این پرونده‌ها برتسند و سرونشانی می‌دهد. در این زمینه به رئیس کل بانک مرکزی پوها را برای مردم روشن کند که در خبر این صورت ما هال اوبراخت کرده است را رهفوست و اعلام کند و در این زمینه اخیراً نامه آن را به من داده است و از ایشان مردم توضیح خواهم داد.

دانش‌پژوهی که شهادت او در فناوری‌های پیشرفته پوها رسدگی نمی‌شود؛ اینکه گفت نفی را به دادگاه کشانده و تبلیغ مبارزه با فساد شود، بنادید که سر مردم کلاه نمی‌رود. مردم باید بدانند پولی که از بیت‌المال پرداخت شده، چگونه و کجا صرفه جو کسانیی مسئول هستند و در این زمینه فساد و داستان‌های شریف باید از پیگیری این پرونده‌ها برتسند و سرونشانی می‌دهد. در این زمینه به رئیس کل بانک مرکزی پوها را برای مردم روشن کند که در خبر این صورت ما هال اوبراخت کرده است را رهفوست و اعلام کند و در این زمینه اخیراً نامه آن را به من داده است و از ایشان مردم توضیح خواهم داد.

دانش‌پژوهی که شهادت او در فناوری‌های پیشرفته پوها رسدگی نمی‌شود؛ اینکه گفت نفی را به دادگاه کشانده و تبلیغ مبارزه با فساد شود، بنادید که سر مردم کلاه نمی‌رود. مردم باید بدانند پولی که از بیت‌المال پرداخت شده، چگونه و کجا صرفه جو کسانیی مسئول هستند و در این زمینه فساد و داستان‌های شریف باید از پیگیری این پرونده‌ها برتسند و سرونشانی می‌دهد. در این زمینه به رئیس کل بانک مرکزی پوها را برای مردم روشن کند که در خبر این صورت ما هال اوبراخت کرده است را رهفوست و اعلام کند و در این زمینه اخیراً نامه آن را به من داده است و از ایشان مردم توضیح خواهم داد.

دانش‌پژوهی که شهادت او در فناوری‌های پیشرفته پوها رسدگی نمی‌شود؛ اینکه گفت نفی را به دادگاه کشانده و تبلیغ مبارزه با فساد شود، بنادید که سر مردم کلاه نمی‌رود. مردم باید بدانند پولی که از بیت‌المال پرداخت شده، چگونه و کجا صرفه جو کسانیی مسئول هستند و در این زمینه فساد و داستان‌های شریف باید از پیگیری این پرونده‌ها برتسند و سرونشانی می‌دهد. در این زمینه به رئیس کل بانک مرکزی پوها را برای مردم روشن کند که در خبر این صورت ما هال اوبراخت کرده است را رهفوست و اعلام کند و در این زمینه اخیراً نامه آن را به من داده است و از ایشان مردم توضیح خواهم داد.

دانش‌پژوهی که شهادت او در فناوری‌های پیشرفته پوها رسدگی نمی‌شود؛ اینکه گفت نفی را به دادگاه کشانده و تبلیغ مبارزه با فساد شود، بنادید که سر مردم کلاه نمی‌رود. مردم باید بدانند پولی که از بیت‌المال پرداخت شده، چگونه و کجا صرفه جو کسانیی مسئول هستند و در این زمینه فساد و داستان‌های شریف باید از پیگیری این پرونده‌ها برتسند و سرونشانی می‌دهد. در این زمینه به رئیس کل بانک مرکزی پوها را برای مردم روشن کند که در خبر این صورت ما هال اوبراخت کرده است را رهفوست و اعلام کند و در این زمینه اخیراً نامه آن را به من داده است و از ایشان مردم توضیح خواهم داد.

دانش‌پژوهی که شهادت او در فناوری‌های پیشرفته پوها رسدگی نمی‌شود؛ اینکه گفت نفی را به دادگاه کشانده و تبلیغ مبارزه با فساد شود، بنادید که سر مردم کلاه نمی‌رود. مردم باید بدانند پولی که از بیت‌المال پرداخت شده، چگونه و کجا صرفه جو کسانیی مسئول هستند و در این زمینه فساد و داستان‌های شریف باید از پیگیری این پرونده‌ها برتسند و سرونشانی می‌دهد. در این زمینه به رئیس کل بانک مرکزی پوها را برای مردم روشن کند که در خبر این صورت ما هال اوبراخت کرده است را رهفوست و اعلام کند و در این زمینه اخیراً نامه آن را به من داده است و از ایشان مردم توضیح خواهم داد.

دانش‌پژوهی که شهادت او در فناوری‌های پیشرفته پوها رسدگی نمی‌شود؛ اینکه گفت نفی را به دادگاه کشانده و تبلیغ مبارزه با فساد شود، بنادید که سر مردم کلاه نمی‌رود. مردم باید بدانند پولی که از بیت‌المال پرداخت شده، چگونه و کجا صرفه جو کسانیی مسئول هستند و در این زمینه فساد و داستان‌های شریف باید از پیگیری این پرونده‌ها برتسند و سرونشانی می‌دهد. در این زمینه به رئیس کل بانک مرکزی پوها را برای مردم روشن کند که در خبر این صورت ما هال اوبراخت کرده است را رهفوست و اعلام کند و در این زمینه اخیراً نامه آن را به من داده است و از ایشان مردم توضیح خواهم داد.

دانش‌پژوهی که شهادت او در فناوری‌های پیشرفته پوها رسدگی نمی‌شود؛ اینکه گفت نفی را به دادگاه کشانده و تبلیغ مبارزه با فساد شود، بنادید که سر مردم کلاه نمی‌رود. مردم باید بدانند پولی که از بیت‌المال پرداخت شده، چگونه و کجا صرفه جو کسانیی مسئول هستند و در این زمینه فساد و داستان‌های شریف باید از پیگیری این پرونده‌ها برتسند و سرونشانی می‌دهد. در این زمینه به رئیس کل بانک مرکزی پوها را برای مردم روشن کند که در خبر این صورت ما هال اوبراخت کرده است را رهفوست و اعلام کند و در این زمینه اخیراً نامه آن را به من داده است و از ایشان مردم توضیح خواهم داد.

دانش‌پژوهی که شهادت او در فناوری‌های پیشرفته پوها رسدگی نمی‌شود؛ اینکه گفت نفی را به دادگاه کشانده و تبلیغ مبارزه با فساد شود، بنادید که سر مردم کلاه نمی‌رود. مردم باید بدانند پولی که از بیت‌المال پرداخت شده، چگونه و کجا صرفه جو کسانیی مسئول هستند و در این زمینه فساد و داستان‌های شریف باید از پیگیری این پرونده‌ها برتسند و سرونشانی می‌دهد. در این زمینه به رئیس کل بانک مرکزی پوها را برای مردم روشن کند که در خبر این صورت ما هال اوبراخت کرده است را رهفوست و اعلام کند و در این زمینه اخیراً نامه آن را به من داده است و از ایشان مردم توضیح خواهم داد.

دانش‌پژوهی که شهادت او در فناوری‌های پیشرفته پوها رسدگی نمی‌شود؛ اینکه گفت نفی را به دادگاه کشانده و تبلیغ مبارزه با فساد شود، بنادید که سر مردم کلاه نمی‌رود. مردم باید بدانند پولی که از بیت‌المال پرداخت شده، چگونه و کجا صرفه جو کسانیی مسئول هستند و در این زمینه فساد و داستان‌های شریف باید از پیگیری این پرونده‌ها برتسند و سرونشانی می‌دهد. در این زمینه به رئیس کل بانک مرکزی پوها را برای مردم روشن کند که در خبر این صورت ما هال اوبراخت کرده است را رهفوست و اعلام کند و در این زمینه اخیراً نامه آن را به من داده است و از ایشان مردم توضیح خواهم داد.

دانش‌پژوهی که شهادت او در فناوری‌های پیشرفته پوها رسدگی نمی‌شود؛ اینکه گفت نفی را به دادگاه کشانده و تبلیغ مبارزه با فساد شود، بنادید که سر مردم کلاه نمی‌رود. مردم باید بدانند پولی که از بیت‌المال پرداخت شده، چگونه و کجا صرفه جو کسانیی مسئول هستند و در این زمینه فساد و داستان‌های شریف باید از پیگیری این پرونده‌ها برتسند و سرونشانی می‌دهد. در این زمینه به رئیس کل بانک مرکزی پوها را برای مردم روشن کند که در خبر این صورت ما هال اوبراخت کرده است را رهفوست و اعلام کند و در این زمینه اخیراً نامه آن را به من داده است و از ایشان مردم توضیح خواهم داد.

دانش‌پژوهی که شهادت او در فناوری‌های پیشرفته پوها رسدگی نمی‌شود؛ اینکه گفت نفی را به دادگاه کشانده و تبلیغ مبارزه با فساد شود، بنادید که سر مردم کلاه نمی‌رود. مردم باید بدانند پولی که از بیت‌المال پرداخت شده، چگونه و کجا صرفه جو کسانیی مسئول هستند و در این زمینه فساد و داستان‌های شریف باید از پیگیری این پرونده‌ها برتسند و سرونشانی می‌دهد. در این زمینه به رئیس کل بانک مرکزی پوها را برای مردم روشن کند که در خبر این صورت ما هال اوبراخت کرده است را رهفوست و اعلام کند و در این زمینه اخیراً نامه آن را به من داده است و از ایشان مردم توضیح خواهم داد.

دانش‌پژوهی که شهادت او در فناوری‌های پیشرفته پوها رسدگی نمی‌شود؛ اینکه گفت نفی را به دادگاه کشانده و تبلیغ مبارزه با فساد شود، بنادید که سر مردم کلاه نمی‌رود. مردم باید بدانند پولی که از بیت‌المال پرداخت شده، چگونه و کجا صرفه جو کسانیی مسئول هستند و در این زمینه فساد و داستان‌های شریف باید از پیگیری این پرونده‌ها برتسند و سرونشانی می‌دهد. در این زمینه به رئیس کل بانک مرکزی پوها را برای مردم روشن کند که در خبر این صورت ما هال اوبراخت کرده است را رهفوست و اعلام کند و در این زمینه اخیراً نامه آن را به من داده است و از ایشان مردم توضیح خواهم داد.

دانش‌پژوهی که شهادت او در فناوری‌های پیشرفته پوها رسدگی نمی‌شود؛ اینکه گفت نفی را به دادگاه کشانده و تبلیغ مبارزه با فساد شود، بنادید که سر مردم کلاه نمی‌رود. مردم باید بدانند پولی که از بیت‌المال پرداخت شده، چگونه و کجا صرفه جو کسانیی مسئول هستند و در این زمینه فساد و داستان‌های شریف باید از پیگیری این پرونده‌ها برتسند و سرونشانی می‌دهد. در این زمینه به رئیس کل بانک مرکزی پوها را برای مردم روشن کند که در خبر این صورت ما هال اوبراخت کرده است را رهفوست و اعلام کند و در این زمینه اخیراً نامه آن را به من داده است و از ایشان مردم توضیح خواهم داد.

دانش‌پژوهی که شهادت او در فناوری‌های پیشرفته پوها رسدگی نمی‌شود؛ اینکه گفت نفی را به دادگاه کشانده و تبلیغ مبارزه با فساد شود، بنادید که سر مردم کلاه نمی‌رود. مردم باید بدانند پولی که از بیت‌المال پرداخت شده، چگونه و کجا صرفه جو کسانیی مسئول هستند و در این زمینه فساد و داستان‌های شریف باید از پیگیری این پرونده‌ها برتسند و سرونشانی می‌دهد. در این زمینه به رئیس کل بانک مرکزی پوها را برای مردم روشن کند که در خبر این صورت ما هال اوبراخت کرده است را رهفوست و اعلام کند و در این زمینه اخیراً نامه آن را به من داده است و از ایشان مردم توضیح خواهم داد.

دانش‌پژوهی که شهادت او در فناوری‌های پیشرفته پوها رسدگی نمی‌شود؛ اینکه گفت نفی را به دادگاه کشانده و تبلیغ مبارزه با فساد شود، بنادید که سر مردم کلاه نمی‌رود. مردم باید بدانند پولی که از بیت‌المال پرداخت شده، چگونه و کجا صرفه جو کسانیی مسئول هستند و در این زمینه فساد و داستان‌های شریف باید از پیگیری این پرونده‌ها برتسند و سرونشانی می‌دهد. در این زمینه به رئیس کل بانک مرکزی پوها را برای مردم روشن کند که در خبر این صورت ما هال اوبراخت کرده است را رهفوست و اعلام کند و در این زمینه اخیراً نامه آن را به من داده است و از ایشان مردم توضیح خواهم داد.

دانش‌پژوهی که شهادت او در فناوری‌های پیشرفته پوها رسدگی نمی‌شود؛ اینکه گفت نفی را به دادگاه کشانده و تبلیغ مبارزه با فساد شود، بنادید که سر مردم کلاه نمی‌رود. مردم باید بدانند پولی که از بیت‌المال پرداخت شده، چگونه و کجا صرفه جو کسانیی مسئول هستند و در این زمینه فساد و داستان‌های شریف باید از پیگیری این پرونده‌ها برتسند و سرونشانی می‌دهد. در این زمینه به رئیس کل بانک مرکزی پوها را برای مردم روشن کند که در خبر این صورت ما هال اوبراخت کرده است را رهفوست و اعلام کند و در این زمینه اخیراً نامه آن را به من داده است و از ایشان مردم توضیح خواهم داد.

دانش‌پژوهی که شهادت او در فناوری‌های پیشرفته پوها رسدگی نمی‌شود؛ اینکه گفت نفی را به دادگاه کشانده و تبلیغ مبارزه با فساد شود، بنادید که سر مردم کلاه نمی‌رود. مردم باید بدانند پولی که از بیت‌المال پرداخت شده، چگونه و کجا صرفه جو کسانیی مسئول هستند و در این زمینه فساد و داستان‌های شریف باید از پیگیری این پرونده‌ها برتسند و سرونشانی می‌دهد. در این زمینه به رئیس کل بانک مرکزی پوها را برای مردم روشن کند که در خبر این صورت ما هال اوبراخت کرده است را رهفوست و اعلام کند و در این زمینه اخیراً نامه آن را به من داده است و از ایشان مردم توضیح خواهم داد.

دانش‌پژوهی که شهادت او در فناوری‌های پیشرفته پوها رسدگی نمی‌شود؛ اینکه گفت نفی را به دادگاه کشانده و تبلیغ مبارزه با فساد شود، بنادید که سر مردم کلاه نمی‌رود. مردم باید بدانند پولی که از بیت‌المال پرداخت شده، چگونه و کجا صرفه جو کسانیی مسئول هستند و در این زمینه فساد و داستان‌های شریف باید از پیگیری این پرونده‌ها برتسند و سرونشانی می‌دهد. در این زمینه به رئیس کل بانک مرکزی پوها را برای مردم روشن کند که در خبر این صورت ما هال اوبراخت کرده است را رهفوست و اعلام کند و در این زمینه اخیراً نامه آن را به من داده است و از ایشان مردم توضیح خواهم داد.

دانش‌پژوهی که شهادت او در فناوری‌های پیشرفته پوها رسدگی نمی‌شود؛ اینکه گفت نفی را به دادگاه کشانده و تبلیغ مبارزه با فساد شود، بنادید که سر مردم کلاه نمی‌رود. مردم باید بدانند پولی که از بیت‌المال پرداخت شده، چگونه و کجا صرفه جو کسانیی مسئول هستند و در این زمینه فساد و داستان‌های شریف باید از پیگیری این پرونده‌ها برتسند و سرونشانی می‌دهد. در این زمینه به رئیس کل بانک مرکزی پوها را برای مردم روشن کند که در خبر این صورت ما هال اوبراخت کرده است را رهفوست و اعلام کند و در این زمینه اخیراً نامه آن را به من داده است و از ایشان مردم توضیح خواهم داد.

دانش‌پژوهی که شهادت او در فناوری‌های پیشرفته پوها رسدگی نمی‌شود؛ اینکه گفت نفی را به دادگاه کشانده و تبلیغ مبارزه با فساد شود، بنادید که سر مردم کلاه نمی‌رود. مردم باید بدانند پولی که از بیت‌المال پرداخت شده، چگونه و کجا صرفه جو کسانیی مسئول هستند و در این زمینه فساد و داستان‌های شریف باید از پیگیری این پرونده‌ها برتسند و سرونشانی می‌دهد. در این زمینه به رئیس کل بانک مرکزی پوها را برای مردم روشن کند که در خبر این صورت ما هال اوبراخت کرده است را رهفوست و اعلام کند و در این زمینه اخیراً نامه آن را به من داده است و از ایشان مردم توضیح خواهم داد.

دانش‌پژوهی که شهادت او در فناوری‌های پیشرفته پوها رسدگی نمی‌شود؛ اینکه گفت نفی را به دادگاه کشانده و تبلیغ مبارزه با فساد شود، بنادید که سر مردم کلاه نمی‌رود. مردم باید بدانند پولی که از بیت‌المال پرداخت شده، چگونه و کجا صرفه جو کسانیی مسئول هستند و در این زمینه فساد و داستان‌های شریف باید از پیگیری این پرونده‌ها برتسند و سرونشانی می‌دهد. در این زمینه به رئیس کل بانک مرکزی پوها را برای مردم

شید نظری کُندِر و جَر نَظری

خسرو عزیز

چهل و یکمین سالگرد شهادت پرافتخارست را گرامی می‌داریم و در تاریخ ۹۸/۸/۲۱ برسر مزارت‌در باغ فردوس گرامشگاه درگذرم می‌آئیم و به سوگو می‌نشینیم.

برادران داغدارت: دکتر ایرج ناظری – پرویز ناظری – حاج مهدی ناظری

بانهایت تأسف وتأثر درگذشت مرحوم دکتر **ابوالقاسم نجفیان** که از پایه‌گذاران طب نمونه‌اطفال بوده‌اند را به اطلاع همکاران گرامی و دوستان می‌رسانند.

باسم خاک‌سپاری آن مرحوم روز سه‌شنبه مورخ ۹۸/۰۸/۲۱ ساعت ۹ صبح از درب منزل آن مرحوم واقع در خیابان شریعتی پل رومی کوچه رضائی، جوراچی پلاک ۱۲۰۱ ساختمان پارسه

ضمنامراسم ترحیم آن مرحوم روز چهارشنبه مورخ ۹۸/۰۸/۲۲ ساعت ۱۵ الی ۱۶/۳۰ در مسجدالرضاع) واقع در لواسانی فرمانیه شرقی دیباجی شمالی قبل از بزرگراه صدر برگزار می‌گردد.

مدیر عامل، هیئت مدیره و پزشکان بیمارستان پارس

بانهایت تأسف وتأثر درگذشت **شادروان نصیر امینی** برادر بزرگوار، بزرگ خاندان امینی، در خارج از ایران را به آگاهی بستگان، دوستان و آشنایان می‌رسانند.

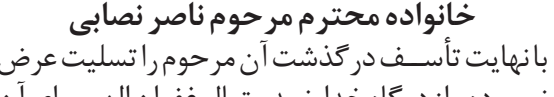
باتوجه به اینکه مراسم خاکسپاری و یادبود در خارج از کشور انجام پذیرفته‌است، مراسم در ایران برگزار نخواهد شد.

امیر هوشنگ امینی

درگذشت **آقای دکتر انوشیروان هدایت** را به اطلاع می‌رساندم مراسم تشییع روز سه‌شنبه مورخه ۹۸/۸/۲۱ از بیمارستان شریعتی تهران انجام می‌گردد.

مراسم ختم روز جمعه ۹۸/۸/۲۴ درمسجدنور واقع در میدان فاطمی از ساعت ۱۳/۳۰ الی ۱۵ منعقد می‌گردد.

خانواده‌های: هدایت – هدایت – کمال هدایت

خانواده محترم مرحوم ناصر نصابی

بانهایت تأسف درگذشت آن مرحوم را تسلیت عرض نموده‌واز درگاه خداوند متعال غفران الهی برای آن مرحوم و صبر و شکیبایی برای بازماندگان مسئلت می‌نمائیم.

از طرف مدیریت و کارکنان گروه آزمایشگاهی میکال

دوست گرامی

جناب آقای دکتر موسوی نژادیان

بانهایت تأثر و تأسّف مصیبت وارده را به حضر تعالی و همسر گرامیتان، تسلیت عرض نموده واز خداوند برای آن مرحومه علو درجات و برای شما و سایر بازماندگان صبر و بردباری مسئلت داریم.

دکتر آریا ستوده – دکتر عبدالحسین سعیدی

«خانواده محترم شادروان دکتر سحاب»

بانهایت تأسف و تأثر درگذشت دوست و همکار عزیزمان **مرحوم آقای دکتر علیرضا سحاب** را به شما و همکاران محترم تسلیت عرض نموده واز درگاه ایزدمتعال برای آن مرحوم آرمزش الهی و علو درجات و برای خانواده محترم مرحوم دکتر سحاب صبر و سلامتی آرزومندیم.

هیئت مدیره انجمن علمی متخصصین آزمایشگاه بالینی ایران

جناب آقای مهندس قاسم غلامپور

بانهایت تأسف و تأثر درگذشت مادر گرامی شمارا تسلیت گفته، صبر و شکیبایی جنابعالی و بازماندگان محترم را از درگاه ایزد متعال تسلیت عرض می‌کنم.

شرکت ابزار خاک فریدون خسر وخواه

جناب آقای دکتر حسن‌زاد

بانهایت تأثر و تأسّف مصیبت وارده را تسلیت عرض نموده، برای آن مرحوم طلب مغفرت و برای شما و سایر بازماندگان صبر و شکیبایی خواهانیم.

هیئت مدیره انجمن بیمارستان‌های خصوصی تهران

جناب آقای دکتر حسن‌زاد

بازحن واندوه فراوان مصیبت وارده را خدمت جنابعالی و خانواده محترمتان تسلیت گفته و شادی روح آن مرحوم و صبر و شکیبایی بازماندگان را آرزومندیم.

دکتر کورش شمیی

جناب آقای دکتر جلیل حسینی

بانهایت تأسف و تأثر مصیبت وارده را به جنابعالی و خانواده محترمتان تسلیت عرض می‌نمایم.

دکتر کورش شمیی

سرکار خانم هما میر حسینی

سرکار خانم حور به میر حسینی

بانهایت تأسف و تأثر درگذشت **سرکار خانم صحت بانو** مادر بزرگوارتان را تسلیت گفته واز خداوند متعال غفران الهی برای آن مرحومه و صبر و شکیبایی برای خانواده محترمشان مسئلت می‌نماییم.

دکتر بیژن شاهرخی و بانو

جناب آقای دکتر سیب‌اوش صحت

جناب آقای مهندس فرهاد صحت

جناب آقای مهندس فرخ صحت

بانهایت تأسف و تأثر درگذشت **سرکار خانم صحت بانو** را تسلیت گفته و شادی روح آن مرحومه و صبر و شکیبایی بازماندگان را آرزومندیم.

دکتر بیژن شاهرخی و بانو

جناب آقای دکتر سیب‌اوش صحت

بانهایت تأسف و تأثر درگذشت خواهر گرامیتان را تسلیت عرض نموده،از درگاه خداوند سبجان برای آن مرحومه غفران الهی و برای کلیه بازماندگان صبر و شکیبائی مسئلت می‌نماییم.

دکتر بی.ان.ام. محمد حسن مرادی

آقای تقییر ات

شرکت تعاونی خدمات آژوینس مهندسی گانوریز طرح سزباکدشت به‌شماره ثبت ۱۰۰۰۱۴۰۰۱۰۰۱

به استناد صورتحصله مجموع عمومی عادی سالانه مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۲۷ و مجوز شماره ۲۳۳۸۴ مورخ ۱۳۹۷/۱۲/۲۱ واداره تعاونی باکدشت تصمصبات ذیل اتخاذشده است:
سندنامه جدید تصمصباتی در ۲۸ شهاده و ۲۸ تبصره و ضوابط و ضوابطی تصمصباتی فیلی گردید.

حجته‌القی‌نابر

سرپرست اداره هیئت شرکت‌ها و موسسات غیرتجاری غیرساتنای استان تهران

اداره هیئت شرکت‌ها و موسسات غیرتجاری استان تهران

مرجع هیئت شرکت‌ها و موسسات غیرتجاری به کدکدشت (۵۶۲۵۱۶)

آقای تقییر ات

شرکت تعاونی خدمات آژوینس مهندسی گانوریز طرح سزباکدشت به‌شماره ثبت ۱۰۰۰۱۴۰۰۱۰۰۱

به استناد صورتحصله مجموع عمومی عادی سالانه مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۲۷ و مجوز شماره ۲۳۳۸۴ مورخ ۱۳۹۷/۱۲/۲۱ واداره تعاونی باکدشت تصمصبات ذیل اتخاذشده است:
سندنامه جدید تصمصباتی در ۲۸ شهاده و ۲۸ تبصره و ضوابط و ضوابطی تصمصباتی فیلی گردید.

حجته‌القی‌نابر

سرپرست اداره هیئت شرکت‌ها و موسسات غیرتجاری غیرساتنای استان تهران

اداره هیئت شرکت‌ها و موسسات غیرتجاری استان تهران

مرجع هیئت شرکت‌ها و موسسات غیرتجاری به کدکدشت (۵۶۲۵۱۶)

آقای تقییر ات

شرکت تعاونی خدمات آژوینس مهندسی گانوریز طرح سزباکدشت به‌شماره ثبت ۱۰۰۰۱۴۰۰۱۰۰۱

به استناد صورتحصله مجموع عمومی عادی سالانه مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۲۷ و مجوز شماره ۲۳۳۸۴ مورخ ۱۳۹۷/۱۲/۲۱ واداره تعاونی باکدشت تصمصبات ذیل اتخاذشده است:
سندنامه جدید تصمصباتی در ۲۸ شهاده و ۲۸ تبصره و ضوابط و ضوابطی تصمصباتی فیلی گردید.

حجته‌القی‌نابر

سرپرست اداره هیئت شرکت‌ها و موسسات غیرتجاری غیرساتنای استان تهران

اداره هیئت شرکت‌ها و موسسات غیرتجاری استان تهران

مرجع هیئت شرکت‌ها و موسسات غیرتجاری به کدکدشت (۵۶۲۵۱۶)

آقای تقییر ات

شرکت تعاونی خدمات آژوینس مهندسی گانوریز طرح سزباکدشت به‌شماره ثبت ۱۰۰۰۱۴۰۰۱۰۰۱

به استناد صورتحصله مجموع عمومی عادی سالانه مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۲۷ و مجوز شماره ۲۳۳۸۴ مورخ ۱۳۹۷/۱۲/۲۱ واداره تعاونی باکدشت تصمصبات ذیل اتخاذشده است:
سندنامه جدید تصمصباتی در ۲۸ شهاده و ۲۸ تبصره و ضوابط و ضوابطی تصمصباتی فیلی گردید.

حجته‌القی‌نابر

سرپرست اداره هیئت شرکت‌ها و موسسات غیرتجاری غیرساتنای استان تهران

اداره هیئت شرکت‌ها و موسسات غیرتجاری استان تهران

مرجع هیئت شرکت‌ها و موسسات غیرتجاری به کدکدشت (۵۶۲۵۱۶)

آقای تقییر ات

شرکت تعاونی خدمات آژوینس مهندسی گانوریز طرح سزباکدشت به‌شماره ثبت ۱۰۰۰۱۴۰۰۱۰۰۱

به استناد صورتحصله مجموع عمومی عادی سالانه مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۲۷ و مجوز شماره ۲۳۳۸۴ مورخ ۱۳۹۷/۱۲/۲۱ واداره تعاونی باکدشت تصمصبات ذیل اتخاذشده است:
سندنامه جدید تصمصباتی در ۲۸ شهاده و ۲۸ تبصره و ضوابط و ضوابطی تصمصباتی فیلی گردید.

حجته‌القی‌نابر

سرپرست اداره هیئت شرکت‌ها و موسسات غیرتجاری غیرساتنای استان تهران

اداره هیئت شرکت‌ها و موسسات غیرتجاری استان تهران

مرجع هیئت شرکت‌ها و موسسات غیرتجاری به کدکدشت (۵۶۲۵۱۶)

آقای تقییر ات

شرکت تعاونی خدمات آژوینس مهندسی گانوریز طرح سزباکدشت به‌شماره ثبت ۱۰۰۰۱۴۰۰۱۰۰۱

دوشنبه ۱۳۹۸/۰۳/۲۸

دوشنبه ۱۳۹۸/۰۳/۲۸

دوست بسیار عزیزم

جناب آقای دکتر بهروز طاهری

مصیبت وارده را به جنابعالی و خانواده محترمتان تسلیت عرض می‌نماییم.

دکتر مرشدزاده و بانو

دوست و استادعالیتدیر

جناب آقای واریوش سزنیان

سوک برادر برای سزنیان چون جنابعالی دناک و طاقت فرما است.

داین مصیبت نابینا عرض تسلیت دکنار شما تسلیتم.

دکتر فاضل، دکتر کلاتنری، دکتر نکمی، دکتر صالحی، دکتر ملک زاده، دکتر نوخت، دکتر عادل، دکتر پورمحمدی، دکتر کنزی، مهندس شفقتی، دکتر حجت، دکتر صفدر حسینی، مهندس لواسانی، دکتر مشایخی، دکتر مفطسرزاده، دکتر ظهور، دکتر ندیمی، دکتر تیبانی، دکتر تهرانی زاده، دکتر مکتون

دکتر علی شیرازیان

جناب آقای دکتر سیب‌اوش صحت

جناب آقای مهندس فرهاد صحت

جناب آقای مهندس فرخ صحت

بانهایت تأسف و تأثر درگذشت **سرکار خانم صحت بانو** مادر بزرگوارتان را تسلیت گفته واز خداوند متعال غفران الهی برای آن مرحومه و صبر و شکیبایی برای خانواده محترمشان مسئلت می‌نماییم.

دکتر بیژن شاهرخی و بانو

جناب آقای دکتر سیب‌اوش صحت

جناب آقای مهندس فرهاد صحت

جناب آقای مهندس فرخ صحت

جناب آقای مهندس فرخ صحت

جناب آقای مهندس فرخ صحت

جناب آقای مهندس فرخ صحت

جناب آقای مهندس فرخ صحت

جناب آقای مهندس فرخ صحت

جناب آقای مهندس فرخ صحت

جناب آقای مهندس فرخ صحت

جناب آقای مهندس فرخ صحت

جناب آقای مهندس فرخ صحت

جناب آقای مهندس فرخ صحت

جناب آقای مهندس فرخ صحت

جناب آقای مهندس فرخ صحت

جناب آقای مهندس فرخ صحت

جناب آقای مهندس فرخ صحت

جناب آقای مهندس فرخ صحت

جناب آقای مهندس فرخ صحت

جناب آقای مهندس فرخ صحت

جناب آقای مهندس فرخ صحت

جناب آقای مهندس فرخ صحت

جناب آقای مهندس فرخ صحت

جناب آقای مهندس فرخ صحت

جناب آقای مهندس فرخ صحت

جناب آقای مهندس فرخ صحت

جناب آقای مهندس فرخ صحت

جناب آقای مهندس فرخ صحت

جناب آقای مهندس فرخ صحت

جناب آقای مهندس فرخ صحت

جناب آقای مهندس فرخ صحت

جناب آقای مهندس فرخ صحت

جناب آقای مهندس فرخ صحت

جناب آقای مهندس فرخ صحت

جناب آقای مهندس فرخ صحت

جناب آقای مهندس فرخ صحت

جناب آقای مهندس فرخ صحت

جناب آقای مهندس فرخ صحت

جناب آقای مهندس فرخ صحت

جناب آقای مهندس فرخ صحت

جناب آقای مهندس فرخ صحت

جناب آقای مهندس فرخ صحت

جناب آقای مهندس فرخ صحت

جناب آقای مهندس فرخ صحت

جناب آقای مهندس فرخ صحت

جناب آقای مهندس فرخ صحت

جناب آقای مهندس فرخ صحت

جناب آقای مهندس فرخ صحت

جناب آقای مهندس فرخ صحت

جناب آقای مهندس فرخ صحت

جناب آقای مهندس فرخ صحت

جناب آقای مهندس فرخ صحت

جناب آقای مهندس فرخ صحت

جناب آقای مهندس فرخ صحت

جناب آقای مهندس فرخ صحت

جناب آقای مهندس فرخ صحت

جناب آقای مهندس فرخ صحت

جناب آقای مهندس فرخ صحت

جناب آقای مهندس فرخ صحت

جناب آقای مهندس فرخ صحت

جناب آقای مهندس فرخ صحت

جناب آقای مهندس فرخ صحت

جناب آقای مهندس فرخ صحت

جناب آقای مهندس فرخ صحت

جناب آقای مهندس فرخ صحت

جناب آقای مهندس فرخ صحت

جناب آقای مهندس فرخ صحت

جناب آقای مهندس فرخ صحت

جناب آقای مهندس فرخ صحت

جناب آقای مهندس فرخ صحت

جناب آقای مهندس فرخ صحت

جناب آقای مهندس فرخ صحت

جناب آقای مهندس فرخ صحت

آقای تقییر ات

شرکت تعاونی خدمات آژوینس مهندسی گانوریز طرح سزباکدشت به‌شماره ثبت ۱۰۰۰۱۴۰۰۱۰۰۱

به استناد صورتحصله مجموع عمومی عادی سالانه مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۲۷ و مجوز شماره ۲۳۳۸۴ مورخ ۱۳۹۷/۱۲/۲۱ واداره تعاونی باکدشت تصمصبات ذیل اتخاذشده است:
سندنامه جدید تصمصباتی در ۲۸ شهاده و ۲۸ تبصره و ضوابط و ضوابطی تصمصباتی فیلی گردید.

حجته‌القی‌نابر

سرپرست اداره هیئت شرکت‌ها و موسسات غیرتجاری غیرساتنای استان تهران

اداره هیئت شرکت‌ها و موسسات غیرتجاری استان تهران

مرجع هیئت شرکت‌ها و موسسات غیرتجاری به کدکدشت (۵۶۲۵۱۶)

آقای تقییر ات

شرکت تعاونی خدمات آژوینس مهندسی گانوریز طرح سزباکدشت به‌شماره ثبت ۱۰۰۰۱۴۰۰۱۰۰۱

به استناد صورتحصله مجموع عمومی عادی سالانه مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۲۷ و مجوز شماره ۲۳۳۸۴ مورخ ۱۳۹۷/۱۲/۲۱ واداره تعاونی باکدشت تصمصبات ذیل اتخاذشده است:
سندنامه جدید تصمصباتی در ۲۸ شهاده و ۲۸ تبصره و ضوابط و ضوابطی تصمصباتی فیلی گردید.

حجته‌القی‌نابر

سرپرست اداره هیئت شرکت‌ها و موسسات غیرتجاری غیرساتنای استان تهران

اداره هیئت شرکت‌ها و موسسات غیرتجاری استان تهران

مرجع هیئت شرکت‌ها و موسسات غیرتجاری به کدکدشت (۵۶۲۵۱۶)

آقای تقییر ات

شرکت تعاونی خدمات آژوینس مهندسی گانوریز طرح سزباکدشت به‌شماره ثبت ۱۰۰۰۱۴۰۰۱۰۰۱

به استناد صورتحصله مجموع عمومی عادی سالانه مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۲۷ و مجوز شماره ۲۳۳۸۴ مورخ ۱۳۹۷/۱۲/۲۱ واداره تعاونی باکدشت تصمصبات ذیل اتخاذشده است:
سندنامه جدید تصمصباتی در ۲۸ شهاده و ۲۸ تبصره و ضوابط و ضوابطی تصمصباتی فیلی گردید.

امارات: اعراب خلیج فارس برای حل اختلافات با ایران آماده می شوند

سرویس خارجی: خبرگزاری «رویتزر» در گزارشی به نقل از « انور قرقاش»، وزیر مشاور و امور خارجه امارات اعلام کرد: شرایط برای توافق کشورهای عرب اعراب خلیج فارس با ایران باز شده است و تمامی این کشورها به زودی آماده آغاز این روند می شوند.

خبرگزاری «رویتزر» در گزارشی به نقل از «انور قرقاش»، وزیر مشاور و امور خارجه امارات اعلام کرد: شرایط برای توافق کشورهای عرب حاشیه خلیج فارس با ایران باز شده است و تمامی این کشورها به زودی آماده آغاز این روند می شوند، هر چند روند این توافق طولانی و نیازمند صبوریه همه طرف ها است. « رویتزر» به نقل از این مقام بلند پایه اماراتی که در یک سخنرانی در شهر «ابوظبی» سخن می گفت، افزود: در این مورد، جامعه جهانی از جمله کشورهای منطقه، اروپا و آمریکا باید هم عقیده باشند، «قرقاش» در ادامه نسبت به انتخاب اشتباه بین جنگ و یک توافق ناقص هشدار داد.

« انور قرقاش» وزیر خارجه امارات در این منازره سالانه در پایتخت این کشور همچنین گفت : تنش های بیشتر به سود هیچ کس نیست و ما قویا معتقد هستیم که فضایی برای دیپلماسی جمعی در راستای رسیدن به موفقیت وجود دارد.این در حالی است که در ماههای اخیر نشانه هایی از بهبود روابط تهران و ابوظبی و چرخش امارات به طرف ایران مشاهده می شود. امارات همچنین پس از سال‌ها عناد و دشمنی در منطقه، مدتی است سیاست مقب‌نشیینی نیروهای نظامی خود از یم‌ را در پیش گرفته و به‌دنبال عادی‌سازی روابط سیاسی خود با کشورمان است.

باز گشت نظامیان آمریکایی به سوریه

سرویس خارجی: خبرگزاری آنا‌تولی اعلام کرد که همزمان با توقف عملیات نظامی ترکیه علیه کردهای سوریه موسوم به «چشمه صلح»، نیروهای ارتش آمریکا به چند پایگاه نظامی این کشور در شمال و شمال شرق سوریه که در جریان حملات چشمه صلح تخلیه کرده بودند، باز گشتند.

نیروهای آمریکایی بیش از نیمی از پایگاه‌های خود را در سوریه در جریان عملیات ترکیه تخلیه کرده بودند که به برخی از آنها بازگشت‌اند.طبق این گزارش، نیروهای آمریکا به تمامی پایگاه‌های خود در حسکه و پایگاه «صرین» در جنوب کوبانی (عین العرب) بازگشته‌اند.ارتش آمریکا همچنین نیروهایش را به پایگاه "جزرا" در رقه بازگردانده و تعدادی از نظامیان خود را برای حفاظت از پایگاه "معمل السسکر" به این پایگاه اعزام کرده است. خبرگزاری آنا‌تولی چندی پیش هم از اقدام آمریکا برای احداث دو پایگاه در دیر الزور و ادسال وحمیرات و نیروهایی بین ۱۲۵۰ و ۳۰۰سرباز به آن مناطق درگیری‌ها و خودروهای ضد گلوله و آتشبارها خبر داده بود. در چنین شرایطی ارتش سوریه توانست روستایی را در حومه رأس العین در شمال سوریه از ترکیه و نیروهای مورد حمایتش پس بگیرد.از سوی دیگر درگیری‌ها میان ارتش سوریه و نیروهای کردها در حمایت ترکیه در حومه شمالی حسکه شدت گرفته است که در این درگیری‌ها هشت تن از نیروهای ارتش سوریه زخمی و سه تن کشته شدند و ۱۲تن از نیروهای مورد حمایت ترکیه نیز در این درگیری کشته شدند.

در این حال وزیر امور خارجه روسیه آغاز به کار کمیته قانون اساسی سوریه در ژنو را پیشرفت قابل ملاحظه‌ای در روند حل‌وفصل اوضاع سیاسی در سوریه تأیید کرد در سایه تلاش‌های روسیه، ایران و ترکیه در گروه آسیای تحققی یافته است.

سرگئی لارووف اعلام کرد که در روند حل‌وفصل اوضاع سیاسی در سوریه پیشرفت قابل ملاحظه‌ای به‌دست آمده که این مسئله مدیون تلاش‌های گروه استانه با مشارکت روسیه، ایران و ترکیه است.

خبر دیگر اینکه بشار اسد رئیس جمهوری سوریه تأکید کرد که هدف از اقدام انگلیس در توقیف تفنگش ایرانی، ضرر رساندن به مردم سوریه و مجبور کردن آن ها به پرداخت بهای حمایت از دولتشان بود.

دفتر آیت‌الله العظمی سیستانی ادعای توافق برای ابقای «عبدالمهدی» در قدرت را تکذیب کرد

سرویس خارجی:دکتر آیت‌الله العظمی سیستانی، رئیس دفتر خبرها درباره توافق‌ادعایی با رهبران گروه‌های سیاسی بر سرر ابقای دولت «عادل عبدالمهدی» و پایان اعتراضات در این کشور خبر داد. « محمد کشور از تکذیب کرد.

یک منبع وابسته به دفتر آیت‌الله العظمی سیستانی، مرجع عالیقدر شیعیان در عراق، خبر منتشر شده برخی رسانه‌ها درباره تلاش مرجعیت عراق برای ابقای دولت کنونی این کشور را تکذیب کرد.این منبع گفت: مرجعیت دینی نقشی در توافق ادعایی بر سر ابقای دولت کنونی عبدالمهدی و پایان اعتراضات جاری ندارد.وی تأکید کرد که مواضع مرجعیت دینی در قبال اعتراضات مردمی و پاسخ به مطالبات معترضان مشخص است و چنین مواضعی به‌وضوح درخطبه‌های نماز جمعه اعلام‌شده است.منبع مزبور افزود: آنچه‌که به مرجعیت دینی درباره تحولات جاری عراق نسبت داده می‌شود، در هدف سوء استفاده سیاسی از سبوی برخی دستگاه‌ها صورت می‌گیرد و بی پایه و اساس است و به هیچ وجه صحت ندارد. در همین حال، سرلشکر «عبدالکریم خلف»، سخنگوی فرمانده کت نیروهای مسلح عراق نماینده درباره تصمیم برای امنتی عراق و افسار س‌رکوب تظاهرات مردمی و توسل به زور برای متفرق کردن معترضان

<div><div> </div></div>	<div>صاحب امتیاز: شرکت ارتباط اچانپا (مؤسسه اطلاعات) <p>مدیر مسئول:محمدصمودعائلی</p> <p>سردبیر: علیرضا خانی</p> <p>نشانی:تهران- بلوار میرداماد- خدایان مصطفی جنوبی (نفت سابق)</p> <p>ساختمان اطلاعات-کدپستی ۱۵۴۹۵۳۱۱۱(تهران)</p> <p>پست تصویری تحرییریه ۲۲ ۲۲۵۳۱۱۱</p> <p>تلفن: ۲۹۹۹۹۹</p> <p>نمایش آنکهی‌ها ۱۹۹۶۱۱-۲۲۵۳۸۰</p> <p>تلفن پذیرش آنکهی‌ها ۱۸-۱۴-۲۲۵۳۸۰</p> <p>نشانی اینترنت: http://www.etellaat.com</p> <p>پست الکترونیکی: etellaat@etellaat.com</p> <p>منشور اخلاقی: http://www.etellaat.com/ftp/manshoor.pdf</p></div>
---	---

سازمان ملل طرف های درگیر در جنگ یمن را به رعایت توافق «سوئد» فرا خواند

سروس خارجي:رئيس تيم ناظران سازمان ملل در يمين پر لزوم پايبنديست تمامی طرف‌ها خواست به توافق فراخواند.

سروس خارجي:رئيس تيم ناظران سازمان ملل در يمين پر لزوم پايبنديست تمامی طرف‌ها خواست به توافق فراخواند.
سروس خارجي:رئيس تيم ناظران سازمان ملل در يمين پر لزوم پايبنديست تمامی طرف‌ها خواست به توافق فراخواند.

در همین حال، وزارت خارجه دولت مستعفی یمن با انتشار بیانیه‌ای در صفحهٔ کاربری خود در توئیتر اعلام کرد: در راستای اجرائی کردن دستورات «عبد به منصور هادی» (رئیس‌جمهوری در تبعید مستعفی یمن) و اجرای توافقی ریاضی، دولت (مستعفی) این کشور تمامی فعالیت خود را در «عند»، پایتخت موقت این دولت در جنوب یمن از سر می‌گیرد.

سرویس خارجی: رئیس‌جمهوری افغانستان در سخنانی اطاعت کردن از رهنمودهای پیامبر اکرم(ص) را بهترین راه برای تحقق و برقراری صلح در کشورش دانست.
اشرف غنی در مراسم گرامیداشت میلاد پیامبر اسلام (ص) اعلام کرد: بهترین راه رسیدن به صلح اطاعت از رهنمودهای پیامبر(صمد) است. وی با بیان این‌که متأسفانه در جامعه ما همچنان افرادی هستند که بر ادامه جنگ، قتل و نامنی اصرار دارند

مسى قرآن: وی افزود: در این طرح ملی، مسئولان نهاد حفظ امنیت، هم‌زمان، رئیس پارلمان عراق از ارائه یک طرح ملی برای بررسی و حل مشکلات این کشور خبر داد.
سرویس خارجی: رئیس‌جمهوری عراق در نشستی، تحولات کشورشان را بررسی کرد.نیزه بزم «هم صالم» رئیس‌جمهوری، «محمدالحلبوسی» رئیس‌پارلمان و «عادل عبدالمهدی» نخست‌وزیر و افتاق زیدان» رئیس

عراق در همین راستا از زخمی شدن دهها نیروی امنیتی از جمله یک افسر پلیس خبر داد.
«محمد عبدالوهاب السعدی» گفت: ۲۵بیروی امنیتی از جمله یک افسر در درگیری با

سئول از تلاش آمریکابرای بازگشت کره شمالی به مذاکرات هسته‌ای خبر داد

سرویس خارجی: مشاور امنیت ملی کره جنوبی در یک کنفرانس خبری از تلاش فعلاانه آمریکا برای بازگشت کره شمالی به مذاکرات آتی دو جانبه میان این دو کشور خبر داد.«چونگ ایوونگ» مشاور امنیت ملی کره جنوبی اعلام کرد: واژشکن به صورت فعل در تلاش است تا کره شمالی را متقاعد به بازگشت به مذاکراتی کند که به بن‌بست خورده است. چونگ در خصوص ضرب‌الاجل کره شمالی به آمریکا برای برداشتن خودمختاری در این منطقه، گفت: بر اساس قطعنامه‌های سازمان ملل، کشمیر، یک منطقه مورد مناقشه است و آینده آن باید توسط مردم این منطقه در انتخابات آزاد تعیین شود.وی منطقه جامو و کشمیر هند را یکی از نظامی‌ترین مناطق دنیا عنوان کرد و مدعی شد که آنچه در این منطقه مسلحان نشین اتفاق می‌افتد نوعی پاکسازی قومی است.

معارو: هزاران نظامی اسرائیلی مشکل روحی و روانی دارند

نظامیان اسیرش است. «حازم قاسم» گفت: رژیم صهیونیستی جیم جدیتی در تعامل با پیونده سربازان اسیر خود

رژیم صهیونیستی در پرونده تبادل اسرا هیچ جدیتی ندارد و در تبادل بهای قرارداد تبادل اسرا را پیرزاد. وی

اطلاعات

سال نود و چهارم

دوشنبه ۱۲۰۲آبان ۱۳۹۸	
۱۳ ربیع‌الاول ۱۴۴۱- ۱۱ نوامبر ۲۰۱۹	
ظهر شریعی	۱۱ و ۴۸ دقیقه
غروب آفتاب	۱۰ و ۱۷ دقیقه
آذان مغرب	۲۰ و ۱۷ دقیقه
نیمه شب شریعی (پایان وقت ادای نماز صلا)	۲۳ و ۵ دقیقه
آذان صبح (فرذا)	۵ و ۱۰ دقیقه
طلوع آفتاب (فرذا)	۶ و ۳۷ دقیقه

تاریخچه

پیش «عبدالملک الحوثی»، رهبر جنبش انصاریالله یمن در سخنانی تأکید کرد: موضوع ما در دسمنسی با اسرائیل به عنوان رژیم غاصب موضوعی اصولی، انسانی، اخلاقی و التزام دینی است و ما در اعلام جهاد ضد اسرائیل و وارد کردن ضربات مهلک به آن اگر مرتکب حاکمانی علیه ملت ما شود، لحظه ای تردید نخواهیم کرد.

در تحولات میدانی نیز، ارتش و کمیته‌های مردمی یمن یورش وحشیانهٔ مزدوران سعودی به خیاباره ای «نعز» در تاکام گذاشتند. رسانه‌های عربی اعلام کردند که مزدوران عربستان قصد داشتند بر پایگاه‌های نیروهای یمنی مسلط مقدم در کاشش قابل ملاحظه خشونت در الحبدیه نقش داشته اما ایجاد استحکامات جدید، تحریک نیروها و استفاده از بهاید، همگی متناقض با توافقات میان طرفین است.

هزاران یمنی از سراسر این کشور خود را به اماکن جشن ویژهٔ میلاد حضرت رسول (ص) رساندند.تا در این مراسم شرکت کنند. به گزارش منابع خبری، هزاران یمنی در استان‌های «صنعا»، «صعده»، «حجه»، «الحبدیه»، «عمار» «اب»، «نعز»، «عمران»، «محویت»، «الجوف» و

گردشسته «عبدالملک الحوثی»، رهبر جنبش انصاریالله یمن واکنش نشان دادند- به دلیل درگیری نیروهای هادی با داعش- و برخی از آنها اعلام کردند حضور گسترده مردم شد.

«البیضاء» خود را به میدان‌های ویژهٔ جشن میلاد پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) رساندند.بر اساس گزارش شبکه «المسیره»، محل این جشن در پایتخت یمن «صنعا» میدان «السبعین» بود و این میدان شاهد حضور گسترده مردم شد.

گذاشته «عبدالملک الحوثی»، رهبر جنبش انصاریالله یمن واکنش نشان دادند- به دلیل درگیری نیروهای هادی با داعش- و برخی از آنها اعلام کردند حضور گسترده مردم شد.

اردوغان: مبارزه ما برای آگاه کردن دشمنان تر کیه با پایان نخواهد یافت

سرویس خارجی: رئیس جمهوری ترکیه در مراسم گرامیداشت سالروز درگذشت آتاترک در آنکارا اعلام کرد: مبارزه ما برای آگاه کردن دشمنان تاریخ و فرهنگ کشورمان هیچگاه پایان نمی‌یابد.«رجب طیب اردوغان» در سخنرانی خود در مراسم گرامیداشت هشتادویکمین سالروز درگذشت آتاترک ترک موسس جمهوری ترکیه گفت: کسانی که برای تحلیل جمع‌وریت تاریخ خود را نادیده می‌گیرند باید از گذشته‌شسان خجالت بکشند.«اردوغان تأکید کرد: مبارزه ما با تروریسم نیز تا هلاکت آخرین "تروریست" تمام نخواهد شد.

افشای فشار آمریکا بر حریری برای تشکیل دولت جدید لبنان

بدون حزب‌الله

کسه در لبنان رخ می‌دهد، تأکید کرد که در خلال هفته‌ای گذشته لبنان برای تشکیل یک دولت بدون حضور حزب‌الله، سعد حریری را تحت فشار شد.شریل در یک گفتگوی تلویزیونی خاطرنشان کرد که استعفاای دولت یک امر ضروری بود اما برای ایجاد یک شوک مثبت در کشور نیاز به اقدامات دیگری داریم.

وی گفت می‌ادوار است سعد حریری نخست‌وزیر پیشتر احمد مسئولیت تشکیل کابینه را بر عهده بگیرد. وزیر کشور سابق لبنان تصریح کرد که در حریری در خلال اعتراضات در لبنان مخالف هستند.

اعلام آمادگی روانپزشکان آمریکایی برای ا شهادت علیه سلامت روانی ترامپ

سرویس خارجی: همزمان باپیگیری روند تحقیقات استیضاح ترامپ توسط دموکرات های مجلس نمایندگان آمریکا، شماری از روانپزشکان آمریکایی برای شهادت دادن درباره سلامت روانی وی در کنفره اعلام آمادگی کردند. شماری از روانپزشکان آمریکایی همزمان با فرآیند استیضاح ترامپ، قراا شده درباره خطر سلامت روانی رئیس جمهوری اعلام شهادت دهند.

این روانپزشکان هفته آینده قراا ست در خلال استیضاح ترامپ در مجلس نمایندگان آمریکا شهادت دهند.گفته شده این گروه از روانپزشکان قراا ست تا درباره سلامت روانی ترامپ شهادت دهند و اعلام کند که وضعیت سلامت عقلی آن برای انجام کارهای مربوط به ریاست جمهوری نامناسب

رئیس جمهوری بولیوی از یک هفته اعتراضات خونین تسلیم خواست معترضان شد

تولویزور، این دو ساختمان را انفال کردند.معترضان به نتایج انتخابات ریاستت جمهوری اخیر بولیوی، به دفتر «تولویزور بولیوی» و «گشت پارتیا نوئوسا» حمله کرده و کارکنان این دو

سرویس خارجی: نشریه آمریکایی «فارین پلیسی» در گزارشی اعلام کرد: با توجه به اینکه عرضه سهام «آرامکو» می‌تواند کنترل خاندان آل سعود را بر یکی از مهم‌ترین شرکت‌های عربستان کاهش دهد، ولیعهد عربستان سعودی با این اقدام، « قدرت سیاسی» خود را به «حراج» گذاشته است. نشریه آمریکایی «فارین پلیسی» در گزارشی با اشاره به تعویع عرضه اولیه سهام آرامکو (IPO) در بورس داخل کشور، به‌دوهایزخمی برجا گذاشته است. این درحالی است که دیروز ساعتی قبل از سخنان مورالی، معترضان در بولیوسری با حمله به دو دفتر رادیو و دوین میلادی گذاشته تصمیم گرفت این مناطق را پس بگیرد. خبر دیگر اینکه «پوری اربل» وزیر کانونروزی و «روستایی کابینه رژیم صهیونیستی در بجوحه گمانه‌زنی‌ها درباره شکست مذاکرات برای تشکیل کابینه فراگیر در این رژیم از سمت خود استعفا داد. این درازدیک ششیدن به اتمام مهلت «بنی گانتز» رئیس ائتلاف آبی و سفید ومامور تشکیل کابینه رژیم صهیونیستی و گمانه‌زنی رای رسانه‌های این رژیم درباره احتمال شکست مذاکرات برای تشکیل کابینه، این وزیر عضو کابینه اسرائیل از سمت خود استعفا داد. این استعفا در شرایطی صورت گرفته که پیش از این نشریه اسرائیل هیوم» به نقل از منابع مطلع، از شکست مذاکرات دو حزب اصلی رژیم صهیونیستی خبر داد و نوشت، به نظر می‌رسد برگزاری مجدد انتخابات، تنها گزینه باقی‌مانده باشد.

سروس خارجي: نشریه آمریکایی «فارین پلیسی» در گزارشی اعلام کرد: با توجه به اینکه عرضه سهام «آرامکو» می‌تواند کنترل خاندان آل سعود را بر یکی از مهم‌ترین شرکت‌های عربستان کاهش دهد، ولیعهد عربستان سعودی با این اقدام، « قدرت سیاسی» خود را به «حراج» گذاشته است.

نشریه آمریکایی «فارین پلیسی» در گزارشی با اشاره به تعویع عرضه اولیه سهام آرامکو (IPO) در بورس داخل کشور، به‌دوهایزخمی برجا گذاشته است. این درحالی است که دیروز ساعتی قبل از سخنان مورالی، معترضان در بولیوسری با حمله به دو دفتر رادیو و دوین میلادی گذاشته تصمیم گرفت این مناطق را پس بگیرد. خبر دیگر اینکه «پوری اربل» وزیر کانونروزی و «روستایی کابینه رژیم صهیونیستی در بجوحه گمانه‌زنی‌ها درباره شکست مذاکرات برای تشکیل کابینه فراگیر در این رژیم از سمت خود استعفا داد. این درازدیک ششیدن به اتمام مهلت «بنی گانتز» رئیس ائتلاف آبی و سفید ومامور تشکیل کابینه رژیم صهیونیستی و گمانه‌زنی رای رسانه‌های این رژیم درباره احتمال شکست مذاکرات برای تشکیل کابینه، این وزیر عضو کابینه اسرائیل از سمت خود استعفا داد. این استعفا در شرایطی صورت گرفته که پیش از این نشریه اسرائیل هیوم» به نقل از منابع مطلع، از شکست مذاکرات دو حزب اصلی رژیم صهیونیستی خبر داد و نوشت، به نظر می‌رسد برگزاری مجدد انتخابات، تنها گزینه باقی‌مانده باشد.

کوکا کولا از مین امین چهجان

روزنامه‌نگار الجزایری: سید حسن نصرالله اگر در میان غربی ها بود تقدیس می شد
تسنیم: یک روزنامه‌نگار الجزایری دیدگاه قابل توجهی درباره سید حسن نصرالله دبیرکل حزب الله لبنان ارائه کرد.
یجی اویزکریا در توئیتی در صفحه شخصی خود نوشت: از من پرسیدند نظرت درباره سیدحسن نصرالله چیست که من در جواب گفتم:مرد بزرگی است، اگر در میان صهیونیست‌ها بود او را رهبر خود می‌کردند، اگر در میان غربی‌ها بود او را تقدیس می‌کردند و اگر در میان بودایی‌ها بود او مقام قدسات، او را بالا می‌پرند اما او در میان اعرابی است که جدش یولی بن ابی طالب علیه السلام را کشتند و جدش حسین علیه السلام را سر بریدند!
اعراب دوستدار ذلت و خواری هستند، نه عزت.

۶م‌م‌ج‌ر‌د در سرک‌و‌پ‌ن‌ج‌اه و‌د‌و‌ی‌ن ت‌ظ‌اه‌رات ج‌لی‌قه ز‌ده‌های ف‌ران‌سه
فرانس: پلیس فرانسه در پنجاه و دومین شنبه اعتراضات، ۱۰ معترض را بازداشت و شش نفر دیگر را نیز مجروح کرد. در حالی که تنها یک هفته به سالگرد جنبش جلیقه زده‌ها در فرانسه باقی مانده، در تظاهرات شنبه این هفته معترضان فرانسوی در شهر مون‌پلیه، میان تظاهرکنندگان و پلیس درگیری روی داد. پلیس برای متفرق کردن معترضان در شهر مون‌پلیه از گاز اشک آور و ماشین های آب پاش استفاده کرد.از سوی یک دانشجوی ۲۲ ساله فرانسوی با اشتداد از سیاست‌های اقتصادی فرانسه، اقدام به خودسوزی کرد.
روسانا آگاسانی قبل از ارتکاب به خودسوزی در مقابل رستوران دانشگاه شهر لیون، با انتشار مطلبی در صفحه فیسبوک از مشکلات مالی خود گفته بودند.

فرمانده ارتش انگلیس: روسیه ممکن است جنگ جهانی سوم را آغاز کند

ایست: رئیس ستاد ارتش انگلیس ادعا کرد که رفتار بی محابای روسیه و فکشن احرام آن برای قوانین بین‌المللی، می‌تواند به جنگ جهانی سوم منجر شود. ژنرال نیک کارتر مدعی شد که روسیه پیش از انتخابات ریاست جمهوری فلیلی آمریکا در یک کمپین فیسبوک در بخش‌هایی از آفریقا تاکتیک‌های جدید دروغ‌پراکنی را آزمایش کرده بود و رفتار بی‌پروا و عدم احترام به قوانین بین‌المللی در رابطه با اوضاع جدید تسلیحات، خطر تشدید اوضاع را در پی دارد و در پی ادعا کرد: کشورهایی نظیر روسیه، چین و ایران در حال درختنمایی به روش‌هایی هستند که امنیت و ثبات ما را که از سال ۱۹۴۵ پدید آمده، به چالش می‌کشند.

ته‌دی‌ده‌های ت‌ر‌و‌ر‌ی‌س‌تی ۱۴۵۵، م‌در‌سه ر‌ا د‌ر ب‌ور ک‌ن‌اف‌اس‌و ت‌ع‌ط‌یل ک‌رد
ایرنا: ته‌دی‌ده‌های ت‌ر‌و‌ر‌ی‌س‌تی در ب‌ورک‌ن‌اف‌اس‌و م‌وج‌ب ش‌ده ی‌ک‌ه‌زار و ۴۵۵ م‌در‌سه در این کشور ا‌ف‌ر‌ی‌ق‌ای به ت‌ع‌ط‌یل ک‌ش‌ی‌ده ش‌ده و بیش از ۲۰۰ هزار نفر از تح‌ص‌یل م‌ح‌رم ش‌وند. وزیر آموزش و توس‌عه ز‌ن‌ه‌ای‌ها ملی ب‌ورک‌ن‌اف‌اس‌و با ص‌د‌ور ب‌ی‌انیه ای اعلام کرد که از ابتدای سال جاری میلادی (۹ ماه اخیر) یک‌ه‌زار و ۴۵۵ م‌در‌سه در این کشور در پی ته‌دی‌دات ت‌ر‌و‌ر‌ی‌س‌تی تع‌ط‌یل ش‌اه‌ند، در حالی که این رقم در س‌ال ۲۰۱۷ ت‌ق‌ر ۱۰ م‌در‌سه بود. وی ت‌گ‌ت‌ الت‌ه ۶۲ م‌هر‌س‌ه ه‌ن‌وز در ا‌رد‌و‌گاه آ‌و‌ر‌ا‌گ‌ا‌ن ق‌ر‌بان‌ی ته‌دی‌دات ت‌ر‌و‌ر‌ی‌س‌تی، به ص‌ور‌ت غ‌یر ر‌سم‌ی و م‌وق‌ت ق‌ر‌ار‌ب‌ردن تا ک‌ود‌ک‌ان و ن‌وج‌وان‌ان ب‌ش‌ی از این از درس و تح‌ص‌یل م‌ح‌رم ن‌مان‌ند.

اف‌ش‌ای د‌ر ی‌اف‌ت ک‌م‌ک م‌الی ح‌ز‌ب ب‌ور‌ی‌س ج‌ان‌س‌ون از روسیه
فرانس: طبق گزارش رسمی کمیته اطلاعات و امنیت پارلمان انگلیس، حزب «بوریس جانسون» نخست‌وزیر مستعفی این کشور، ۹ فروردین کمک مالی دریافت کرده است. روزنامه اسان‌دی تایمز» شب‌های از گزارش پارلمان انگلیس درخصوص دریافت کمک مالی حزب محافظه‌کار این کشور به رهبری جانسون از روسیه را که دولت از انتشار آن جلوگیری کرده بود افشا کرد و این گزارش نشان می‌دهد که ا‌ه‌ا‌ک‌ن‌د‌ک‌ان‌ان این ک‌م‌ک‌ه‌ای م‌الی، ر‌و‌ابط ز‌ن‌د‌یک‌ی با ک‌ر‌م‌ل‌ی‌ن دارند. ی‌کی از این ا‌ه‌ا‌ک‌ن‌د‌ک‌ان‌ان ک‌ک‌س‌ل‌ن‌ر ت‌ر‌ک‌ی، از کارکنان سابق وزارت دفاع روسیه است که بیش از ۱٫۲ میلیون پوند به حزب محافظه‌کار کمک کرده بود.

برای تخ‌ص‌ی‌ن ر‌ا ب‌ی‌ن‌ت در ق‌ط‌ب ش‌مال ف‌ر‌اه‌م ش‌د
مهر: یک شرکت آلمانی برای تخ‌ص‌ی‌ن بار با کمک دو ماهواره، اینترنت پرسرعت را در ق‌ط‌ب ش‌مال ف‌ر‌اه‌م کرد و از این پس ز‌ن‌گ‌ی م‌ح‌ق‌ق‌ان در ق‌ط‌ب ش‌مال اد‌ن‌ر ر‌ا‌خ‌ت ت‌ر می ش‌ود. اس‌ت‌ار ت‌ب «ک‌ی‌ل‌ر» که دو ماهواره م‌خ‌ص‌وس ر‌ا در م‌ن‌طقه کن‌ترل می‌ک‌ند، این‌ت‌ر‌ن‌ت پر س‌ر‌ع‌ را ف‌ر‌اه‌م کرده است و گ‌ف‌ته می ش‌ود س‌ر‌ع‌ ات‌ن‌ اتصال این‌ت‌ر‌ن‌ی ص‌د‌ل‌ب‌ار س‌ر‌ع ت‌ر از ات‌ص‌الات قب‌لی‌ است. این شرکت اعلام کرد سرویس این‌ت‌ر‌ن‌ت با س‌ر‌ع‌ت آ‌ی‌پ‌ی‌ک (ر‌ا‌ت‌ا‌ب ای‌س‌ت‌ا‌گه بین‌گ‌ا‌ی م‌ا‌ه‌واره) ۱۲۰ م‌گ‌ا‌ب‌ی‌ت ب‌ر‌ت‌ا‌ی‌ه و س‌ر‌ع‌ م‌خ‌اب‌ره د‌اده ه‌ا از ماهواره به ای‌س‌ت‌اگه ز‌م‌ی‌ن ۳۸ م‌گ‌ا‌ب‌ی‌ت ب‌ر‌ت‌ا‌ی‌ه را ب‌رای ک‌ش‌ی تح‌قی‌ق‌اتی آ‌لم‌انی «ای‌ل‌ا‌س‌ت‌رن» ف‌ر‌اه‌م کرده است.

د‌ی‌ر ک‌ل نا‌ت‌و: م‌وض‌ع ف‌ران‌سه در ق‌بال نا‌ت‌و ا‌ی‌ن ا‌ت‌لاف ن‌ظ‌ام‌ی ر‌ا ت‌ع‌ص‌ی‌ف می‌ک‌ند
تسنیم: دبیرکل نا‌ت‌و انتقاد شدیدی به سخنان اخیر رئیس‌جمهوری فرانسه مبنی بر اینکه نا‌ت‌و دچار مرگ مغزی شده است وارد کرد. «ی‌س استولتیرگ» در واکنش به اظهارات اخیر «ام‌ت‌و‌ل‌ن مک‌رون» رئیس جمهوری فرانسه علیه ائتلاف نظامی نا‌ت‌و، درباره آ‌س‌س‌ب‌ا‌ج‌ی‌ که این گ‌ر‌و‌ه اظهارات به این ائتلاف نظامی وارد می‌ک‌ند هش‌دار داد و گ‌ف‌ت: هر گ‌ر‌و‌ه نا‌ت‌و برای ج‌ا‌ی‌ان‌ی اروپا از ا‌مر‌یک‌ای ش‌م‌ای، این ائتلاف نظامی را ت‌ع‌ص‌ی‌ف می‌ک‌ند. هم‌ز‌مان وزیر امور خارجه ایران نیز ضمن هشدار درخصوص عواقب تخریب وجهه نا‌ت‌و گ‌ف‌ت، به‌دنبال تشکیل شورای امنیت اروپایی هستیم. گفتنی است مک‌رون اخیرا در مصاحبه ای از وضعیت کنونی نا‌ت‌و انتقاد کرده و گفته بود آنچه ما امروز شاهد آن هستیم، مرگ مغزی نا‌ت‌و است.

تسنیم: دبیرکل نا‌ت‌و انتقاد شدیدی به سخنان اخیر رئیس‌جمهوری فرانسه مبنی بر اینکه نا‌ت‌و دچار مرگ مغزی شده است وارد کرد. «ی‌س استولتیرگ» در واکنش به اظهارات اخیر «ام‌ت‌و‌ل‌ن مک‌رون» رئیس جمهوری فرانسه علیه ائتلاف نظامی نا‌ت‌و، درباره آ‌س‌س‌ب‌ا‌ج‌ی‌ که این گ‌ر‌و‌ه اظهارات به این ائتلاف نظامی وارد می‌ک‌ند هش‌دار داد و گ‌ف‌ت: هر گ‌ر‌و‌ه نا‌ت‌و برای ج‌ا‌ی‌ان‌ی اروپا از ا‌مر‌یک‌ای ش‌م‌ای، این ائتلاف نظامی را ت‌ع‌ص‌ی‌ف می‌ک‌ند. هم‌ز‌مان وزیر امور خارجه ایران نیز ضمن هشدار درخصوص عواقب تخریب وجهه نا‌ت‌و گ‌ف‌ت، به‌دنبال تشکیل شورای امنیت اروپایی هستیم. گفتنی است مک‌رون اخیرا در مصاحبه ای از وضعیت کنونی نا‌ت‌و انتقاد کرده و گفته بود آنچه ما امروز شاهد آن هستیم، مرگ مغزی نا‌ت‌و است.

فشار بر مورالی که تلاش دارد از ناآرامی سراسری کاسته و معترضان به نتایج انتخابات آرام کند

تسنیم: فشار بر مورالی که تلاش دارد از ناآرامی سراسری کاسته و معترضان به نتایج انتخابات آرام کند، افزایش یافته است. افزایش شکاف در رده‌های پلیس بولیوی، تهدید جدیدی علیه ریاست جمهوری اوو مورالس است که پس از انتخابات ۱۲ک‌ت‌بر پی‌روزی ش‌د اما از آن زمان با اعتراضاتی مواجه است که جان سن ت‌ر را گرفته و بیش از ص‌دها زخمی بر جای گذاشته است. مخالفان می‌گویند نتایج انتخابات نخوانده پذیرفت زسررا در مورد چگونگی وقوع این روند مورد مشورت قرار نگرفته‌اند.گان‌های پلیس بولیوی از روز جمعه در برخی از شهرهای این کشور آمریکای لاتین دست به تجمع در خیابان‌ها زده اند و معترضان ضد دولتی آن‌ها را تشویق می‌کردند. پلیس در چند شهر بولیوی به جمع معترضان به نتیجه انتخابات ریاست جمهوری پیوسته است. در چنین شرایطی اتحادیه اروپا در پیاست تا معترضان به انتخابات بولیوی بوسیله از خشونت خودداری

خواه‌ش‌ر در خ‌و‌ب ب‌ول‌ی‌و ح‌مله کردند و این خانه را به آ‌ش ک‌ش‌ی‌دند. تن‌ش‌ه ه‌ا در ب‌ول‌ی‌و در ح‌الی ا‌ف‌زای‌ش یافته است که مورالی روز گذشته بار دیگر از احزاب مخالف خواست با دولت جمهوری اوو مورالس است که پس از انتخابات ۱۲ک‌ت‌بر پی‌روزی ش‌د اما از آن زمان با اعتراضاتی مواجه است که جان سن ت‌ر را گرفته و بیش از ص‌دها زخمی بر جای گذاشته است. مخالفان می‌گویند نتایج انتخابات نخوانده پذیرفت زسررا در مورد چگونگی وقوع این روند مورد مشورت قرار نگرفته‌اند.گان‌های پلیس بولیوی از روز جمعه در برخی از شهرهای این کشور آمریکای لاتین دست به تجمع در خیابان‌ها زده اند و معترضان ضد دولتی آن‌ها را تشویق می‌کردند. پلیس در چند شهر بولیوی به جمع معترضان به نتیجه انتخابات ریاست جمهوری پیوسته است. در چنین شرایطی اتحادیه اروپا در پیاست تا معترضان به انتخابات بولیوی بوسیله از خشونت خودداری

خواه‌ش‌ر در خ‌و‌ب ب‌ول‌ی‌و ح‌مله کردند و این خانه را به آ‌ش ک‌ش‌ی‌دند. تن‌ش‌ه ه‌ا در ب‌ول‌ی‌و در ح‌الی ا‌ف‌زای‌ش یافته است که مورالی روز گذشته بار دیگر از احزاب مخالف خواست با دولت جمهوری اوو مورالس است که پس از انتخابات ۱۲ک‌ت‌بر پی‌روزی ش‌د اما از آن زمان با اعتراضاتی مواجه است که جان سن ت‌ر را گرفته و بیش از ص‌دها زخمی بر جای گذاشته است. مخالفان می‌گویند نتایج انتخابات نخوانده پذیرفت زسررا در مورد چگونگی وقوع این روند مورد مشورت قرار نگرفته‌اند.گان‌های پلیس بولیوی از روز جمعه در برخی از شهرهای این کشور آمریکای لاتین دست به تجمع در خیابان‌ها زده اند و معترضان ضد دولتی آن‌ها را تشویق می‌کردند. پلیس در چند شهر بولیوی به جمع معترضان به نتیجه انتخابات ریاست جمهوری پیوسته است. در چنین شرایطی اتحادیه اروپا در پیاست تا معترضان به انتخابات بولیوی بوسیله از خشونت خودداری

سروس خارجي: نشریه آمریکایی «فارین پلیسی» در گزارشی اعلام کرد: با توجه به اینکه عرضه سهام «آرامکو» می‌تواند کنترل خاندان آل سعود را بر یکی از مهم‌ترین شرکت‌های عربستان کاهش دهد، ولیعهد عربستان سعودی با این اقدام، « قدرت سیاسی» خود را به «حراج» گذاشته است.

رهبر جنبش «النهضة» نامزد ریاست پارلمان تونس شد

سرویس خارجی: شورای مشورتی جنبش «النهضة» تونس در نشست تصمیم گرفت «والس‌د الغ‌و‌ش‌ی» رئیس این جنبش را برای تصدی منصب ریاست پارلمان این کشور نامزد کند. شورای مشورتی جنبش «النهضة» تونس در نشست تصمیم گرفت «والس‌د الغ‌و‌ش‌ی» رئیس این جنبش را نامزد تصدی منصب ریاست پارلمان کرده و علاوه بر آن، منصب نخست‌وزیری را در دولت آتی حفظ کند.شبکه «المیادین» به نقل از برخی منابع شورای مشورتی «النهضة» گزارش داد که این تصمیم در حالی اتخاذ شده است که هنوز نامزد نخست‌وزیری تونس مشخص نیست و قرار شد فراتر پیش‌تره این جنبش برای مذاکره با دیگر احزاب داده شود. به گفته این منبع، تصمیم شورای مشورتی «النهضة» برای معرفی «الغ‌و‌ش‌ی» به عنوان نامزد تصدی منصب ریاست پارلمان با ۱۵۱ت‌فر از اعضای ش‌ور‌ا ات‌اذ‌ا شد و ۱۸ت‌فر از اعضا نیز بر حفظ منصب نخست‌وزیری برای جنبش «النهضة» در دولت آتی تأکید کردند.لازم به ذکر است: حزب «النهضة» در انتخابات اخیر پارلمان تونس با کسب ۵۲ک‌ر‌سی پی‌وز بخت این انتخابات بود. «ح‌ز‌ب ق‌ل‌ی‌ق» با کسب ۳۸ک‌ر‌سی در ر‌د‌ف ب‌و‌ت، «الت‌ی‌ار الد‌ی‌م‌ق‌ط‌ا» با کسب ۲۲ک‌ر‌سی در ر‌د‌ف سوم، ائتلاف «الکر‌ام‌ه» با کسب ۲۱ک‌ر‌سی در ر‌د‌ف چ‌ه‌ارم و حزب «الد‌ست‌وری الح‌ر» با ۱۷ک‌ر‌سی در ر‌د‌ف پن‌چ‌م قرار ت‌ا‌ک‌ید می‌ک‌ند.

سرویس خارجی:رئیس‌کمیته ویژه کشمیر در مجلس ملی و سنان پاکستان از حمایت‌های خوب است و ایران و پاکستان مرزهای مردم ایران از مردم کشمیر تشکر و قدردانی کرد. «فخر امام» اعلام کرد: دولت و مردم پاکستان از رهبری، دولت، مجلس و مردم ایران به خاطر حمایت‌های متضانه شان از مردم کشمیر سپاسگزار هستند.فخر امام(اعظارداشت: شان از دولت و مجلس ایران در کنار دولتی‌های ترکیه، چین و مالزی به خاطر حمایتشان از حقوق مردم متهم‌شده جامو و کشمیر تشکر می‌کنیم. من به همراه هیات پارلمانی پاکستان به ایران آمده ام تا تشکر صمیمانه خود را از رهبر، دولت، پارلمان و مردم ایران به خاطر حمایت متضانه ش‌ان از مردم کشمیر اعلام کنم. وی با بیان این‌که ایران، نخستین کشوری بود که پاکستان را به عنوان یک کشور مستقل

سرویس خارجی:روزنامه عبری زبان معاریو نوشت که طبق گزارش‌ها، ششمار نظامیان اسرائیلی که به سبب مشکلات روحی و روانی از خدمت ت‌رس‌ر از خدمت در ارتش به‌دواری ک‌ش‌ی‌ده‌اند ۴۰اد‌ر‌د‌د افزایش یافته است و تعداد این سربازان به ۱۵۰ت‌فر رسیده است. این در حالی است که این تعداد در سال قب‌ل از آن ۱۰۵ت‌فر بود. روزنامه مذکور افزود که نیمی از این نظامیان از یهودیان حردی هستند که کل مخالف خدمت در ارتش رژیم صهیونیستی هستند. معاریو بیان کرد که ارتش از پی بردن به دلایل افزایش بی‌سابقه مشکلات روحی و روانی در میان نیروهای خود عاجز و ناتوان مانده است.لازم به ذکر است که نظامیان اسرائیلی بارها اعلام کرده‌اند ت‌رس‌ر از خدمت در ارتش به‌دواری ک‌ش‌ی‌ده‌اند ۴۰اد‌ر‌د‌د یگان‌های مستقر در نوار مرزی باریکه غ‌زه م‌وج‌ب ش‌ده آن‌ها همیشه اس‌ت‌رس و ت‌رس د‌اش‌ته باشند و به بیم‌اری‌های مختلف روحی و روانی مبتلا‌ش‌وند.خبر دیگر اینکه نظامیان رژیم صهیونیستی شهرک «العیسویه» در قدس اشغالی را حمله شدید قرار دادند. ا‌ف‌ش‌ار شد که ص‌ه‌ی‌ون‌یه‌ها علیه شهروندان فلسطینی در اراضی اشغالی ادامه دارد و نظامیان رژیم صهیونیستی به صورت گ‌س‌ت‌ره به شهرک العیسویه ه‌د‌ف و قدس اشغالی یورش بردند. به دنبال این حمله درگیری ش‌س‌ی‌د‌ی‌ان‌د و ص‌ه‌ی‌ون‌یه‌ها در فلسطینیان در گرفت. در همین حال، منابع پزشکی از زخمی

رژیم صهیونیستی در پرونده تبادل اسرا هیچ جدیتی ندارد و در تبادل بهای قرارداد تبادل اسرا را پیرزاد. وی

آنچه باقی ماند...

ماجرای چند همسری و تنهایی!

همچو ما با همان تنهاییان....

۴۱۹
شیمی اجتماعی روزنامه اطلاعات
دوره ۲۰ شماره ۱۳۹۸ - سال ۱۳۹۸ - شماره ۲۷۶۲

تنهایی مدرن

زیر گذر اینترنت

ماجرای چندهمسری و تنهایی!

برخی از کاربران به تبعات ناخوشایند چندهمسری اشاره کرده‌اند. «خودنویس» نوشته: «تا سال‌های پایانی دهه چهارم زندگی‌ام، ده‌ها مورد بسیار بد و فاجعه‌بار از چندهمسری دیده‌ام و در مقابل، تنها یک مورد مسالمت‌آمیز. فروپاشی و سرگردانی همسر اول و فرزندان، دعوای شدید ارث و میراثی پس از فوت، درگیری و اختلاف‌های دائمی و شدید و ... خلاصه که ضرر هم اکثر من نفع‌ها».

«نیلو» مثال زده: «همسر دوست پدرم در جمع‌ها شرکت نمی‌کند و گوشه گیر است. دلایل هم این است که شوهرش یک زن دیگر گرفته و این خانم خجالت می‌کشد [جلوی دیگران ظاهر شود]. این یک گوشه از مشکلات اوست و البته این چیزها از نظر طرفداران چندهمسری اهمیت ندارد. مهم این است که آن زن دوم از پیردختران ازدواج نکرده حس بهتری دارد!»

چند نفر از کاربران این متن واحد را به اشتراک گذاشته‌اند: «اقتصاد ما بالای سر جوان‌ها آورده که نمی‌توانند ازدواج کنند، بعد بعضی‌ها افتاده‌اند به ترویج دوهمسری و چندهمسری که آن هم سهم هوسرانی پولدارهاست.

برای دخترهای طبقه پایین هم خفت زن دوم بودن و رها شدن در تنهایی بعد از دل زده شدن طرف می‌ماند. اگر خیلی عرضه دارید اقتصاد را درست کنید، جوان‌ها خودشان ازدواج می‌کنند.»

«امان حسن» استدلال دیگری آورده: «خواستیم با دو آیه از قرآن بحث چند همسری را رد کنیم، لطفاً دیگر روی حرف خدا حرف نزنید که در آیه سه سوره نساء می‌فرماید اگر می‌توانید عدالت را رعایت کنید به همان یک زن بسنده کنید و در آیه ۱۲۹ همان سوره می‌فرماید هرگز نمی‌توانید عدالت را رعایت کنید!»

«علی اسدبراتی» نوشته: «دیشب درباره کارگاه چندهمسری استوری گذاشتم، خانم قهر کرد، رفتم درستش کنم تا آشتی کند، گفتم عزیزم می‌دانی که من یک اشتباه را دوبار تکرار نمی‌کنم، پس نگران نباش، خانم خانه فقط خودت هستی! خلاصه... خانمم کلاً قهر کرده و آشتی هم نمی‌کند. بماند که خواهر و فامیل و دوست به‌خاطر آن استوری به من فحش دادند.»

در همین زمینه رئیس کارگروه خانواده در معاونت زنان و خانواده ریاست جمهوری گفته: «افرادی که چندهمسری را تبلیغ می‌کنند، تیشه به ریشه خانواده در ایران می‌زنند، البته چندهمسری برگرفته از فرهنگ مردم ایران نیست و از فرهنگ اعراب گرفته شده است.»

همچنین سیده حمیده زربادی، نماینده قزوین و عضو فراکسیون زنان در نامه‌ای به وزیر کشور و اطلاعات و رئیس کمیسیون فرهنگی مجلس خواستار بررسی دقیق و کارشناسانه درباره برگزاری این کارگاه آموزشی شد و نوشت: «سه معضل اصلی اشتغال، اقتصاد و ازدواج گریبانگیر درصد بالایی از جوانان این سرزمین است که هر سه این مقوله‌ها رابطه تنگاتنگی با یکدیگر دارند.

حال در این زمان که به دلیل فشارهای اقتصادی ناشی از تحریم‌های حداکثری اعمال شده بر مردم، حفظ آرامش در جامعه در دستور کار وزارت خانه‌های اطلاعاتی و امنیتی قرار گرفته است آیا ترویج فرهنگ چندهمسری منتج به افزایش نارضایتی بیش از نیمی از جامعه بالخصوص زنان و در نتیجه ایجاد التهاب در کشور نخواهد شد؟ آیا مجوز برگزاری چنین کارگاه‌هایی که نه تنها مشکلی از مشکلات اجتماعی جوانان و جامعه را حل نمی‌کند بلکه سبب افزون‌طلبی و زیاده‌خواهی قشر خاص و بعضاً متمول جامعه و در پی آن افزایش شکاف طبقاتی، ایجاد ناامنی و هرج و مرج در کشور خواهد بود، یک تصمیم کارشناسانه و مدیریتی است؟»

اما حرف حساب آخر را «رضا خسروی» زده است: «الان با این خرج و مخارج کسی نصف زن هم نمی‌تواند بگیرد، چه برسد به چندهمسری!»

کاربران در شبکه‌های مجازی درباره تنهایی بسیار نوشته‌اند. برخی مثل «سامی» تعریفی درباره آن ارائه داده‌اند: «تنهایی یعنی دوهفته از خانه بیرون نرفته باشی، هیچ کس هم عین خیالش نباشد.»

«کوروش» با به اشتراک گذاشتن این عکس نوشته: «بیشتر مواقع بدون این که به کسی احتیاج داشته باشم تنهایی را انتخاب می‌کنم.»

«پایگاه خبری تحلیلی همدلی زنجان» با اشاره به این که استان زنجان جزو استان‌هایی است که تجرد قطعی (مجرد ماندن تا ۵۰ سالگی) در آن کمتر از میانگین کشور بوده، یادآوری کرده است: «با صنعتی‌تر شدن جامعه ایرانی، شاهد افزایش تجرد در بین جوانان نیز هستیم. در این بین برخی از کمین بحران عمیق تنهایی برای جوانان می‌گویند.»

کارشناسان برای حل مسأله تجرد و تنهایی جوانان، راهکارهای مختلفی ارائه می‌دهند اما آن‌چه در روزهای اخیر در این زمینه بیش از همه جنجال‌آفرین شد، انتشار خبر و پوستر مبنی بر برگزاری همایش چندهمسری در تهران بود؛ به‌ویژه آن که معلوم شد برای طراحی پوستر این همایش در اقدامی غیرحرفه‌ای و غیراخلاقی از ترکیب پوسترهای یک طراح استفاده شده است!

مطابق اطلاعات منتشر شده، مؤسسه‌ای به نام «حیات حسنی» به‌دنبال برگزاری یک کارگاه آموزشی با عنوان «مهارت‌های ارتباطی خانواده‌های چندهمسری» بود. این موضوع واکنش‌های بسیاری را در میان کاربران فضای مجازی برانگیخت. «سیدمحمدصادق ضیایی نیا» نوشته: «کسی که همسر دوم می‌شود نباید خودش را با تک‌همسری مقایسه کند بلکه باید با تجرد مقایسه کند. سؤال باید این باشد که بین تجرد قطعی و تنهایی تا آخر عمر یا همسر دوم شدن کدام را انتخاب خواهید کرد؟ زبان شرع در این مسأله اصلاً ترویج نیست بلکه مشخص کردن حد و قانون آن است.»

اما «سید احمد حق‌نگار» عقیده دارد: «به جای چندهمسری بگویید همسر بازی! ازدواج یک تعهد متقابل همراه با مسؤولیت‌پذیری و فداکاری و عشق است. کسی که تعهدی به همسرش ندارد و دلش می‌خواهد روابط همزمان و متعدد را تجربه کند، نباید از همسرش توقع پابندی به تعهدش را داشته باشد. رواج چنین پدیده‌ای، نابودی مفهوم ازدواج است.»

یکی از جنجالی‌ترین نظرات متعلق به غلامرضا قاسمیان، عضو بنیاد ملی خانواده بود که در دفاع از چندهمسری گفت ازدواج مجدد، خلأ دختران سن بالا که مجرد مانده‌اند را پر می‌کند و نباید آن را خیانت نامید، بلکه نوعی مسؤولیت‌پذیری است! وی افزود اگر زنان چندم را با پیردختران ازدواج نکرده مقایسه کنیم، رضایت زنان چندم بیشتر است! (نقل به مضمون)

«رویا پورآذر» در واکنش به این سخنان نوشته: «عیبی ندارد عزیزانی که خدای نکرده انگیزه‌های نفسانی برای ترویج چندهمسری ندارند و قره‌الی‌الله برای جلوگیری از افسردگی دختران مجرد جوان از خودگذشتگی می‌کنند، برای رضای خدا به جای هزینه همسرها و بچه‌های جدید، هزینه ازدواج و زندگی دو جوان مجرد را بدهند.»

ترکیب چهار طرح قبلی و برش عکس خانم‌ها شده این طرح کپی شده بدون رضایت صاحب طرح

مهارت‌های ارتباطی خانواده‌های چندهمسری

#ویژه تهران #برادران و خواهران #آبان ۹۸

میدان مشق

در وطن خویش غریب!

• ارمان زمان فشمی

مدیر داروخانه محل ما خانم دکتر مسنی بود که همه متفق القول می‌گفتند خیلی بداخلاق است اما با من مهربان بود. هر بار پیش او می‌رفتم مرا به پشت پیشخوان دعوت می‌کرد، برایم چای می‌آورد و از من می‌خواست جدیدترین شعرهایم را برایش بخوانم.

گاهی که در شعرها انتقاد طنزآمیزی به اوضاع مملکت کرده بودم، از کار سیاسی کردن بر حذر می‌داشت و می‌گفت خانواده من سیاسی بودند و در هر دو دوره قبل و بعد از انقلاب سختی و بدبختی کشیدند.

یک‌بار که برای گرفتن نسخه‌ام به آنجا رفته بودم برایم روشن شد که چرا او را بداخلاق می‌دانند.

مرد معتاد معلوم الحالی به اصرار و التماس از او قرص آرام‌بخش قوی می‌خواست و خانم دکتر که می‌دانست درد واقعی او چیست از پذیرش درخواستش سر باز می‌زد، در نهایت هم مجبور شد با لحن تندی او را از داروخانه بیرون بیندازد.

روزی دیگر که پیش او بودم، اتفاق بدی در نزدیکی داروخانه افتاده و کارگر افغان مغازه شیشه‌فروشی خود را در مغازه به دار کشیده بود.

سر درددل خانم دکتر باز شد و گفت این بیچاره چقدر دور از دیارش مرده است! آدم دلش می‌خواهد موقع مرگ کنار عزیزانش باشد، حالا این بنده خدا چه سرنوشت بدی پیدا کرده که این‌طور غریب از دنیا رفته است!

چندروزی بیشتر از این اتفاق نگذشته بود که متوجه شدم داروخانه تعطیل است و پارچه سیاهی روی کرکره آن کشیده‌اند.

در کمال تأسف و تأثر کاشف به عمل آمد که خانم دکتر در خلوت خانه خود از دنیا رفته و چون دخترش مدتی از او خبر نگرفته، متوجه مرگ مادر نشده و خلاصه دوسه‌روز گذشته تا دیگران خبردار شده و او را پیدا کرده‌اند.

بعد از آن مدت‌ها حیرت‌زده در فکر فرو رفته بودم که چطور انسانی در رثای مرگ یک هم‌نوع، تنهایی او در کشوری دیگر را مایه دلسوزی می‌نامد و فقط چندروز بعد خود در وطن خود به همان سرنوشت گرفتار می‌آید و غریبانه دارد دنیا را وداع می‌گوید! باری جز این نیست که همه مادر هنگام مرگ تنهایی و غریب، مگر نیکی‌هایمان در آن لحظه به دامن برسد و آرامشمان را تضمین کنند.

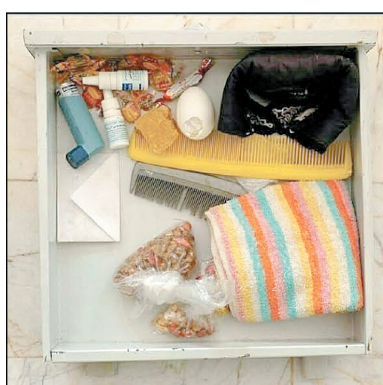
ضمیمه جامعه روزنامه اطلاعات هر دوشنبه منتشر می‌شود. از مطالب، پیشنهادها و انتقادات شما استقبال می‌کنیم. Email: jameettelaat@gmail.com تلفن: ۲۹۹۹۳۲۱۰

آنچه باقی ماند...

● ارمان زمان فشمی

آیا قابی از کشوها وجود داشته که برای عکاس جالبتر بوده باشد؟ میثم محفوظ پاسخ می‌دهد: در یکی از کشوها بشقابی بود که طرحی از طبیعت داشت. آن را دوست داشتم، چون انگار قطعه‌ای از جایی بوده که صاحبش در آن زندگی کرده و آن را با خودش به کهریزک آورده بود.

من در کهریزک، یک سری آدم پخته را سیر می‌کردم که همه چیزشان درس بود، حتی محتویات کشوهایشان. از طرفی به این موضوع زیاد فکر می‌کردم که انسان معاصر بعد از این همه تلاش برای جمع‌آوری و مال خود کردن اشیاء، چه مایملکی خواهد داشت؟ همه دارایی یا جهیزیه‌ای که برای زنی سالخورده در کهریزک باقی می‌ماند، خرده‌ریزهایی است که در یک کشو جا می‌شود و از قضا صاحبش بسیار هم به آن وابسته است.

میثم محفوظ با اشاره به این که در سال ۱۳۵۹ به دنیا آمده می‌افزاید: ترس از دست دادن، در نسل من بیشتر است. همه دوران کودکی من در جنگ گذشته و نوع نگاه من به دنیا همراه با حس از دست دادن است.

به آقای محفوظ می‌گویم: من هم بارها به کهریزک رفته‌ام. می‌دانم که در آنجا همان قدر که زنان دلشان می‌خواهد درددل کنند و از ناملایمات روزگارشان بگویند، مردان چنین علاقه‌ای ندارند. آن‌ها حرف‌هایشان را در سینه نگه می‌دارند و حتی تمایلی به تأیید این که نوع زندگی‌شان آسایشگاهی است ندارند. شاید برای همین است که زنان، حس واقعی‌تری را در عکس‌هایشان منتقل می‌کنند و در مجموعه شما هم نقش اول را دارند. میثم محفوظ در عکس‌هایش به دنبال انتقال یک حس ارزشمند است:

اشیای داخل این کشوها در کوچه و خیابان هم به فروش می‌رسند و به‌خودی خود اشیای خاصی نیستند. دو چیز آن‌ها را ارزشمند می‌کند، اول عکاسی و دوم حس تعلق آن‌ها به پدر، مادر و اطرافیانمان. مثلاً برای من انگشت پدرم با همه انگشت‌های دیگر فرق می‌کند. تعلق اشیاء به افراد، حس انسانیت و احترامی به همراه دارد که نگاه تازه‌ای در انسان ایجاد می‌کند و با این نگاه می‌شود قدر لحظات را بهتر دانست.

«عکاس مرگ» نامی است که برخی افراد در شبکه‌های مجازی روی میثم محفوظ گذاشته‌اند، چون خیال می‌کنند او بعد از مرگ ساکنان خانه سالمندان کهریزک، آخرین دارایی‌های آن‌ها در کشوهایشان عکس می‌گیرد.

این موضوع واقعیت ندارد. میثم محفوظ، فارغ‌التحصیل عکاسی دانشکده هنر و معماری، عکاسی از آسایشگاه کهریزک را از او اسط دهه هشتاد در قالب یک پروژه دانشگاهی و با ثبت پرتره‌هایی از زنان آسایشگاه آغاز کرد. او در قالب همین پروژه با دنیای آن ساکنان سالمند آشنا تر شد. خودش می‌گوید: ساکنان آسایشگاه به لطف مردم، امکانات مناسبی دارند. من فقط گاهی یواشکی چیزهایی برایشان می‌بردم که ممنوع بود، مثل سیگار یا شیرینی. در نتیجه کم‌کم با من احساس راحتی می‌کردند.

چه شد که آقای محفوظ به فکر عکاسی از کشوهای مادر بزرگ‌ها در کهریزک افتاد؟ او در پاسخ به این پرسش می‌گوید: مادرم در عکسی که بیست‌سال پیش از او گرفته‌ام، هنوز بیست‌سال جوان تر است. در کهریزک به این قابلیت عکاسی علاقه‌مند شدم.

درواقع عکاسی برای من وسیله‌ای است تا بتوانم با آن لحظه‌ها را حفظ کنم. به این ترتیب همواره عزیزترین‌های زندگی را در قالب عکس با خودم خواهم داشت.

زنان کهریزک هم برای من خانواده مهربانی هستند که دورهم زندگی می‌کنند، مادرانی هستند که تنها مانده‌اند و این مادر بودن به فرد خاصی تعلق ندارد.

هر کشو داستان خودش را دارد. از آنجا که آقای محفوظ آن قدر با صاحبان کشوها صمیمی می‌شد که آن‌ها اجازه عکاسی از وسایلشان را به او می‌دادند، خیلی از این داستان‌ها را هم می‌دانم.

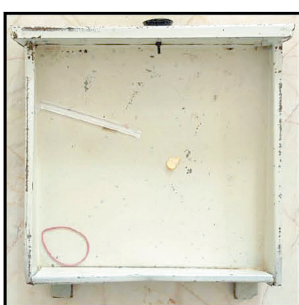
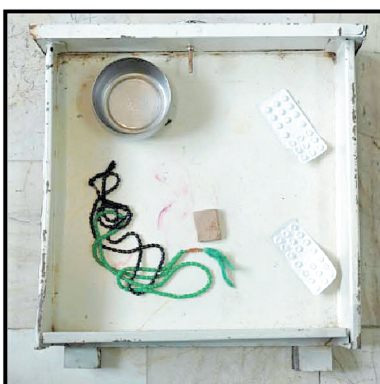
در این میان درس‌های بسیاری هم آموخته است که یکی از آن‌ها را تعریف می‌کند: با یکی از خانم‌ها درددل می‌کردم که امروز در فلان جا فلان مشکل را برایم ایجاد کردند. او گفت گذشته، گذشته!

نکته اینجاست که از لحظه‌ای که من تعریفش کرده بودم خیلی نمی‌گذشت، اما گذشته آن خانم، انباشتی از ۸۰-۷۰ سال زندگی بود!

به عکس هر کدام از کشوها که نگاه می‌کنی، ناخودآگاه در ذهنت تصویری از صاحب آن می‌سازی؛ از مادر بزرگی که اهل مطالعه است و عینک می‌زند تا پدر بزرگی که یک بسته پفک نیم‌خورده برای خودش قایم کرده است!

چهار فریم از این عکس‌ها در یک نمایشگاه گروهی و درباره کهریزک به نمایش درآمده است، اما آقای محفوظ امیدوار است که روزی کتابی از کل عکس‌ها منتشر کند. او که از چند سال قبل به همراه چند نفر از دوستانش «کافه تهرون» را راه انداخته‌اند و با فضایی نوستالژیک و خوردنی‌ها و نوشیدنی‌های اصیل، حال آدم‌ها را بهتر می‌کنند، می‌گوید: وظیفه همه ما خوب کردن حال دیگران است. افراد مسن هم به معاشرت نیاز دارند، زیرا اصولاً انسان به انسان گرفتار است تا از تنهایی بیرون بیاید. فضای کهریزک در خدمت زندگی و بهتر کردن کیفیت آن است و با یک نظام بیمارستانی که هدفش صرفاً بیرون بردن بیماری و مرگ از خانه باشد کاملاً فرق می‌کند.

اگرچه به گمان من مرگ‌اندیشی، لذت زندگی را بیشتر می‌کند اما من با نگاهی پر از زندگی به کهریزک رفتم و با خودم و جهان عکس‌هایم در آرامش و صلح کامل هستم.

زهره گردان

تنهایی آدم‌های عصر مدرن مرا به یاد فیلم «اسپایک جونز» با نام «Her» می‌اندازد؛ فیلمی که شخصیت اول آن مردی است در آستانه جدایی از همسرش که از فرط تنهایی با یک سیستم‌عامل هوشمند رایانه‌ای که دارای صدا و شخصیت یک زن است، رابطه عاطفی برقرار می‌کند. فیلم نشان می‌دهد سیستم‌عامل‌ها در آینده با شخصیت زنانه و مردانه قابل طراحی هستند و نفوذ تکنولوژی در زندگی افراد تا آنجا پیش می‌رود که روابط عاطفی آنان را دستخوش تغییر می‌کند؛ آینده‌ای که به‌نظر ترسناک و دور از ذهن می‌آید، اما دقیقاً که نگاه کنیم دنیای فعلی ما گویی به آن سمت و سو گام برمی‌دارد و تنهایی و تکنولوژی در هم آمیخته با هم در حال تغییر مسیر زندگی همچون این فیلم است.

«مهندسید» دختری که به‌تازگی شمع تولد ۴۰ سالگی‌اش را در تجرد و تنهایی فوت کرده است، می‌گوید: دوستان مجازی، خلاء تنهایی‌ام را پر می‌کنند. وقتی خسته‌ت از سر کار به خانه برمی‌گردم و کاری برای انجام دادن ندارم، ناخواسته ساعت‌ها به چت کردن در فضای مجازی مشغول می‌شوم؛ آن‌چنان که به‌تدریج از روابط حقیقی و زندگی واقعی غافل می‌مانم. وی که دختری تحصیل‌کرده و در حرفه‌اش موفق است، می‌افزاید: می‌دانم که رابطه مجازی انسان را رشد نمی‌دهد و مهارت‌های ارتباطی و عشق‌ورزی در روابط حقیقی معنا پیدا می‌کنند؛ می‌دانم که افراد چهره واقعیشان را پشت سیستم‌عامل‌ها پنهان می‌کنند و از خود هویتی جدید به معرض نمایش می‌گذارند که ممکن است با خود واقعیشان فرسنگ‌ها فاصله داشته باشد و باور دارم که رابطه در فضای مجازی کامل نیست، اما باز هم ناخواسته برای فرار از تنهایی در تکنولوژی غرق می‌شوم و بسیاری از جوانان مجرد دیگر را هم می‌شناسم که روابط عاطفی خود را به فضای مجازی منحصر کرده‌اند و می‌ترسند این عشق و علاقه را به دنیای واقعی بکشانند.

تجرد گرای

این‌که برخی ترجیح می‌دهند تنها بمانند یا دور خود و فضای مجازی حصار بکشند دلایل خاصی دارد که باید ریشه‌یابی شود، معمولاً تنهایی و تجرد دو واژه عجین‌شده به هم هستند و وقتی می‌گوییم ۱۳ میلیون جوان مجرد ایرانی از سن مناسب ازدواج عبور کرده و در معرض تجرد قطعی قرار گرفته‌اند، یعنی ۱۳ میلیون نفر با حس تنهایی زندگی می‌کنند.

اعظم آهنگر سله‌بنی، محقق رسمی مؤسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی دانشگاه تهران، در واکاوی این مسأله می‌گوید: ما-در اوایل بحرانی هسته‌یی که تجردگرایی ارتباطی از آن محسوب می‌شود. در این وضع، دیوارهای رفتارهای هنجار فرو می‌باشد و خانواده‌چه از نوع سنتی و چه هسته‌ای به نابودی نزدیک می‌شود. شروع این‌دورهم‌ریختگی جنسی از آمریکا در تحقیقات «مکنزی» خود را نشان داد. انقلاب جنسی مؤلفه‌های مختلفی دارد که از مهم‌ترین آن‌ها افزایش سقط جنین، افزایش خیانت‌ها، افزایش فرزندان بی‌سرپرست رهاشده، بالا رفتن سن ازدواج و افزایش نرخ طلاق و تعرضات جنسی است. همه این عوامل، خانواده را بر مرز فروپاشی می‌رساند و تعداد خانواده‌های تک‌واحد را افزایش می‌دهد. در چنین شرایطی جوانان از خود می‌پرستند وقتی می‌توانیم از روش‌های جایگزین، نیاز جنسی خود را برطرف کنیم چرا ازدواج کنیم و مسؤولیت فرد دیگری را به عهده بگیریم؟ در نتیجه تجرد قطعی افزایش می‌یابد که تبعات زیادی به‌دنبال خواهد داشت. البته باید توجه داشت رشد سینوسی جمعیت دهه ۶۰ باعث شد بسیاری از دختران نتوانند همسر مناسب خود را پیدا کنند و بنابراین مجرد باقی ماندند. همچنین بالا بودن توقعات برای ازدواج و عدم راهمایی درست از دیگر عواملی است که تجرد را افزایش داده است.

ترس‌ها و مشکلات

اما بهروز رجبی که دکتری روان‌شناسی بالینی دارد معتقد است وجود یک سلسله عظیم از مشکلات و ترس‌ها باعث بالا رفتن سن ازدواج و در واقع تنهایی افراد جامعه ما شده است. وی در تحلیل موضوع می‌گوید: اولین معضل، مشکلات اقتصادی است. نبود کار

ثابت، درآمد مشخص و مسکن موانع اصلی ازدواج محسوب می‌شوند. دومین مشکل، ترس از درنظر گرفتن مهر‌های بالاست که گاهی جوان را در حصار تنهایی خود نگه می‌دارد یا باعث حرکت به سمت ازدواج سفید می‌شود. سومین دلیل این است که برخی از جوانان زیر بار تعهد نمی‌روند و این موضوع ریشه در مسائل تربیتی ما دارد. وقتی والدین مهارت‌های فرزندپروری را کسب نکرده‌اند و سعی می‌کنند همه‌جانبه نیازهای فرزندانشان را برآورده کنند، مشکلات اساسی به وجود می‌آید. والدین، به‌ویژه آنان که تک‌فرزند دارند، کودک را تا دوره نوجوانی تا مدرسه همراهی می‌کنند، همه چیز را آماده در اختیارش قرار می‌دهند و خواسته یا ناخواسته وی را به خود وابسته می‌کنند. این کودک در مراحل رشد، مقابل خانواده چپه‌گیری می‌کند تا استقلال خود را به اثبات برساند ولی از آنجایی که باز هم والدین سواد برخورد با رفتار نوجوان را ندارند، واکنش‌های نادرستی نشان می‌دهند که آسیب‌زااست.

باید توجه داشت که شخصیت افراد در کودکی شکل می‌گیرد و در بزرگسالی فقط تعدیل می‌شود. متأسفانه نسلی که با چنین تربیتی رشد می‌یابد وقتی به سن جوانی و پذیرش مسؤولیت می‌رسد، از زیر بار آن شانه خالی می‌کند و حتی اگر هم به ازدواج تن دهد در بسیاری از مراحل زندگی نیازمند حمایت خانواده خواهد بود، زیرا نتوانسته است در مراحل رشد به استقلال کامل دست یابد. بسیار ضروری است که طریقه تربیت درست کودک را به‌ویژه به وسیله صداوسیما و تشریات آموزش دهیم؛ در غیراین صورت فرزندان ما با مشاهده ناکامی‌های نسل قبل از خود دچار ترس می‌شوند و زیر بار برقراری درست رابطه نمی‌روند.

دکتر رجبی با بیان این که مشکلات بسیار است، می‌افزاید: متأسفانه به دلیل جسداسازی‌های جنسیتی در جامعه، جوانان ما یاد نگرفته‌اند با جنس مخالف ارتباط سالم برقرار کنند و اگر ارتباطی شکل بگیرد به سرعت آذهان منحرف می‌شود. برخی از خانواده‌های سنتی هم قبحی از جنس مخالف برای فرزندانشان ایجاد می‌کنند که ترس از برقراری ارتباط را افزون می‌کند. از طرفی برخورد جامعه و رفتار نیروهای انتظامی با جوانان تشدیدکننده ترس است و باعث می‌شود مهارت‌های لازم برای ایجاد ارتباط صحیح به دست نیاید.

ترس‌های دیگری هم وجود دارد که باید به آن‌ها اشاره کرد. مثلاً تعداد افرادی که برای به‌دست آوردن طرف مقابل نقاب به چهره می‌زنند و خود واقعیشان را نشان نمی‌دهند بسیار افزایش یافته است. برخی به فکر فریب طرف مقابل هستند. تعداد زیاد مراجعان ما در این زمینه و افزایش آمار کلاهبرداری و شایعی در قالب خواستگار قلابی گواه این موضوع است. در چنین شرایطی بسیاری از جوانان و به‌ویژه دختران، زیر بار آشنایی با فرد جدید نمی‌روند، اما افراد به‌راحتی در فضای مجازی رابطه برقرار می‌کنند، چون در وهله اول هیچ مسئولیتی برایشان نخواهد داشت.

دکتر رجبی معتقد است تکنولوژی ذاتاً بد نیست و می‌توان هر نوع پهره‌ای از آن برد اما از آنجایی که قبل از ورود تکنولوژی به کشورمان، درباره آن فرهنگ‌سازی نشده، متأسفانه این فضا بیشتر اثر تخریبی پیدا کرده است. در واقع با غافل ماندن از بسترهای فرهنگی، بسترهای فساد در فضای مجازی آماده شده است. وی می‌گوید: افزایش خیانت‌ها به واسطه فضای مجازی برای فرار از تنهایی، این موضوع را تأیید می‌کند. قبح بسیاری از مسائل هم در این شبکه‌ها ریخته است و ما شاهد روابط فرازناشویی، ارتباطات جنسی در سنین پایین و انواع دیگری از روابط هستیم که آسیب‌زا هستند.

این‌روان‌شناس می‌افزاید: حتی یکی از مراجعانم که فردی کاملاً مذهبی است به‌واسطه استفاده نادرست از فضای مجازی دچار آسیب‌شده بود. تنها راه‌حل این مشکل، فرهنگ‌سازی است. باید فرهنگ‌سازی کرد تا افراد، تنهایی‌های خود را صرفاً با این فضا تقسیم نکنند، چرا که چاله‌های بزرگ‌تری در زندگیشان ایجاد می‌شود.

بهار محمودی نصر، کارشناس ارشد روان‌شناسی هم معتقد است تنهایی، یک آسیب نامحسوس و پنهان محسوب می‌شود که تابو شدن آن به دلایل مدرنیته، مسائل اجتماعی و ارضانشدن پنج نیاز اولیه در جمع خانواده است. وی این‌گونه

توضیح می‌دهد: تمامی مشکلات ارتباطی افراد در بزرگسالی ریشه در نوجوانی و کودکی آنان دارد که باید موردتوجه قرار گیرد. وقتی پنج نیاز تفریح، امنیت، خودابزارگری، پذیرش محدودیت و خودمختاری فرزندان تأمین نشود، بچه‌ها و به‌ویژه نوجوانان در ارتباط با خانواده، احساس تنهایی می‌کنند. پذیرش محدودیت به معنای تعیین شرط نادرست برای فرزندان است،

دوشنبه ۲۰ آبان ۱۳۹۸-سال نود و چهارم-شماره ۲۷۴۲۱

تنهایی مدرن

می‌رسیم.

مثل این‌که بگوییم حق نداری از این ساعت به بعد از خانه بیرون بروی، درحالی‌که باید گفته شود فرزندم از این ساعت به بعد چون هوا تاریک می‌شود و خطرانی وجود دارد، در خانه بمان. در زمینه تفریح هم متأسفانه اکثر والدین فکر می‌کنند همین که کودک‌ان را به پارک می‌برند و خودشان گوشه‌ای می‌نشینند و سر در موبایل خود فرو می‌برند، کافی است. درحالی‌که باید در بازی کودکان مشارکت و به آن‌ها توجه کرد و گر نه فرزندان در دوره نوجوانی برای پرکردن خلاءهای عاطفی خود به‌دنبال گزینه‌ای در بیرون از منزل می‌گردند و در بیشتر مواقع روابطشان با انتخاب‌های اشتباه شکل می‌گیرد. پسری با خانم سن بالا یا دختری با پسری بسیار کوچک‌تر از خود وارد رابطه می‌شود که شاید برای مدت کوتاهی شیرین باشد

اما معمولاً با شکست مواجه می‌شود و چاله‌های تنهایی بزرگ‌تری به وجود می‌آورد که تبعات بعدی همچون افسردگی و اختلالات روانی به دنبال خواهندداشت. این افراد گاهی از خانواده‌هایی تکانشی و فرزند طلاق هستند که برطرف نشدن نیازهایشان، باعث می‌شود تمایل به ازدواج نداشته باشند، چون عادت می‌کنند راحت‌طلب باشند و به‌تدریج میل به کارهای روزمره زندگی در آنان کم می‌شود. کم‌توجهی به مسائل زندگی خود و بی‌بندوباری و راحت‌طلبی مثل نظافت نکردن منزل و بی‌توجهی به تغذیه آسیب زیادی از نظر روحی و جسمی به فرد می‌زند و باعث ایجاد ناراحتی‌های گوارشی و یبوی استخوان می‌شود.

بحران یا مسأله؟

تنهایی و تجرد مسأله است یا بحران و برای حل آن چه باید کرد؟

اعظم آهنگر، جامعه‌شناس، تجرد و تنهایی در ایران را درحال حاضر در حد یک مسأله اجتماعی می‌داند و معتقد است در این زمینه هنوز به بحران نرسیده‌ایم، اما با سونامی جمعیت دهه ۶۰ اگر این مسأله حل نشود، قطعاً به مرحله بحران و بعد از آن فاجعه

دوش جمعیت زیر ۳۰ سال کشور سنگینی خواهد کرد و مجبور خواهیم شد برای نگهداری بسیاری از سالمندان کارگر خارجی استخدام کنیم؛ بنابراین باید از حالا به فکر وضع قوانینی برای تسهیل ازدواج، اشتغال و دوره سالمندی افراد باشیم.

تنهایی و تاهل

مہتاب، مادر جوانی که چندسال پیش در همسایگی مان زندگی می‌کرد به دلیل وجود خلاءهای فراوان عاطفی از سوی همسرش آن‌چنان با حس تنهایی عجین شد که با داشتن دو فرزند تا انتهای افسردگی و مرز خودکشی پیش رفت. اقدام دهیم. وقتی جوان‌ها می‌بینند پس از فارغ‌التحصیلی هیچ کار و آینده‌ای در انتظارشان نیست و بیمه و پس‌انداز ندارند، کمتر دغدغه درس و علم پیدا می‌کنند و دانشگاه عملاً کارایی خود را از دست می‌دهد. ما همچنین یک سیستم تأمین اجتماعی قوی برای حمایت از افراد سالمند نداریم؛ در بسیاری از کشورهای اروپایی و آمریکایی، هر فرد، عااله دولت محسوب می‌شود و بنابراین دولت تا ۱۸ سالگی خرج افراد را می‌دهد. به دلیل همین نگاه است که هم کودک و هم سالمند سرمایه‌های کشور به حساب می‌آیند؛ اما در ایران فرزند متعلق به پدر و مادر است و والدین مسؤول رشد وی هستند، بنابراین موضوع خطرناک‌تر است؛ چراکه یک زن یا مرد متأهل دیگر نمی‌تواند با آرزوی یافتن نیمه گمشده خود به آینده امید داشته باشد. وی یا محکوم می‌شود به زندگی با فردی که دنیای او با دنیای خودش فرسنگ‌ها فاصله دارد یا محکوم می‌شود به طلاق و در هردو حالت، تنهایی بی‌انتها به سراغش می‌آید.

بهروز رجبی، دکتری روان‌شناسی بالینی، می‌گوید: افزایش تعداد مراجعان از میان افراد متأهلی که از تنهایی رنج می‌برند حاکی‌ات پررنگ شدن تنهایی زوجین دارد و این موضوع به دلیل عدم آگاهی زن و مرد از دنیای یکدیگر و عدم شناخت روحیات همدیگر است. ضعف ارتباط عاطفی زن و شوهر به‌مرور به‌سردی می‌گردد و در نهایت بی‌انتها به سراغش می‌آید.

تعداد مراجعان از میان افراد متأهلی که از تنهایی رنج می‌برند حاکی‌ات پررنگ شدن تنهایی زوجین دارد و این موضوع به دلیل عدم آگاهی زن و مرد از دنیای یکدیگر و عدم شناخت روحیات همدیگر است. ضعف ارتباط عاطفی زن و شوهر به‌مرور به‌سردی

تمامی روایط آن‌ها و سپس طلاق عاطفی می‌انجامد. به‌تدریج زوج‌ها در بیگانگی دنیای یکدیگر گم می‌شوند و تنهایی، خود را نمایان می‌کند. این فاصله قطعاً تبعات بسیاری همچون انزوا و افسردگی به‌دنبال خواهد داشت. گاهی هم پیش‌زمینه خیانت و پیدا کردن دوست اجتماعی در شبیه‌که‌های مجازی می‌شود. کودک‌ان هم قربانیان جنگ سرد والدین به حساب می‌آیند.

به اعتقاد این روان‌شناس برای حل مشکل، علاوه بر آموزش باید مطالعه کتاب‌های روان‌شناسی را هم تبلیغ کرد. اگر همسران دست‌کم کتاب «مردان مریخی و زنان ونوسی» را بخوانند متفاوت بودن دنیاهای یکدیگر را درک خواهند کرد.

نکته دیگر آن‌که متأسفانه سطح توقعات زنان بی‌رویه افزایش یافته و عرصه را بر مردان تنگ کرده است. در زمان‌های قدیم مادران معمولاً در زندگی کوتاه می‌آمدند و زنان را آسان می‌گرفتند اما در حال حاضر گذشت بین همسران کم‌رنگ‌تر شده که باید این نگاه به‌ویژه در شرایط سخت اقتصادی فعلی تغییر کند.

دکتر رجبی با بیان این شعار که «پیشگیری بهتر از درمان است» می‌گوید: زوجین قبل از حادثشدن مشکلات ارتباطی خود باید با یک مشاور خانواده صحبت کنند. متأسفانه هنوز روان‌شناس، جایگاه واقعی خود را در کشور ما به‌ویژه بین آقایان پیدا نکرده است و ما در این زمینه هم دچار ضعف هستیم. خانم‌ها معمولاً فرصت مطالعاتی بیشتری دارند و منعطف‌تر هستند، اما آقایان می‌خواهند یک‌تنه مشکلات را حل کنند و با این کار اقتدارشان را به‌نمایش بگذارند. معتقدم در چنین شرایطی سیاست‌های زنانه راهگشا است. خوشبختانه نهادهای دولتی همچون قوه قضائیه در سال‌های اخیر همکاری خوبی با مشاوران دارند. اجباری کردن مشاوره قبل از طلاق از جمله این همکاری‌هاست که البته باید افزایش یابد.

زنان متأهل به دلایل مختلف مثل فقدان صمیمیت فیزیکی یا زمانی که مشکلات کاری باعث می‌شود زمان کمتری را با همسرشان بگذرانند، ممکن است احساس تنهایی کنند. طبق گفته‌های «پیر شوارتز»، استاد دانشگاه واشنگتن، میل برآورده‌نشده برای ارتباط احساسی هم باعث می‌شود خیلی از زنان متأهل احساس تنهایی کنند. دکتر شوارتز می‌گوید: حرف‌زدن با دوستان درمورد مشکلات و مسائل زندگی ناشویی می‌تواند کمک‌کننده باشد.

وی به زنان متأهلی که احساس تنهایی می‌کنند پیشنهاد می‌کند که زمان بیشتری را کنار دوستان دختر خود بگذرانند

و زندگی اجتماعی خارج از زندگی زن‌اشویی خود داشته باشند. همچنین باید درمورد علت احساس تنهاییشان با همسرشان حرف بزنند و باهم برای ساختن رابطه‌ای قوی تلاش کنند. مشاوره و درمان، چکه به‌تنهایی یا در کنار همسر هم می‌تواند برای ریشه‌یابی این مشکل مفید باشد.

او به خانم‌ها توصیه می‌کند که توقعات بیش‌از‌حد از همسر خود نداشته باشند و خودشان هم توجه کافی به شوهرشان نشان بدهند.

این زن نوشته‌های «ویلیام جی لادرر» و «دان دی چکسون» در کتاب «سراب ازدواج» را تصدیق می‌کند که «شدیدترین و آزاردهنده‌ترین تنهایی، تنهایی است که با فردی دیگر آغاز می‌شود». وقتی ازدواج نتواند تنهایی فرد را پر کند، خشم، تلخی و پس‌زدن احساسی اتفاق می‌افتد که می‌تواند موجب بی‌ترشدن حس تنهایی شود.

واقع حس تنهایی فقط منحصر به افراد مجرد نیست. افراد متأهل بسیاری به دلیل این‌که توسط همسرشان درک نمی‌شوند و نیازهایشان نادیده گرفته می‌شود به مرز تنهایی می‌رسند و این موضوع خطرناک‌تر است؛ چراکه یک زن یا مرد متأهل دیگر نمی‌تواند با آرزوی یافتن نیمه گمشده خود به آینده امید داشته باشد. وی یا محکوم می‌شود به زندگی با فردی که دنیای او با دنیای خودش فرسنگ‌ها فاصله دارد یا محکوم می‌شود به طلاق و در هردو حالت، تنهایی بی‌انتها به سراغش می‌آید.

بهروز رجبی، دکتری روان‌شناسی بالینی، می‌گوید: افزایش تعداد مراجعان از میان افراد متأهلی که از تنهایی رنج می‌برند حاکی‌ات پررنگ شدن تنهایی زوجین دارد و این موضوع به دلیل عدم آگاهی زن و مرد از دنیای یکدیگر و عدم شناخت روحیات همدیگر است. ضعف ارتباط عاطفی زن و شوهر به‌مرور به‌سردی

طبیعت روحیه می‌گیرد اما ممکن است آموزش‌های لازم در زمینه بهره‌مندی از طبیعت و مدیتیشن را نیاموخته باشد. ما روش‌های درست را در کلاس‌های روان‌شناسی مطرح می‌کنیم.

دکتر رجبی همچنین توضیح می‌دهد: وقتی خزانه عشق خالی باشد، فرد احساس تنهایی می‌کند. این خزانه می‌تواند از پدر و مادر پر شود؛ بنابراین والدین نقش بسزایی در پرکردن خلاء تنهایی دارند. محرم‌ترین جنس مخالف برای دختر، پدر و برای پسر، مادر است. همین که پدری دست نوازش روی سر دخترش بکشد، موهای دخترش را شانه کند و در اوقات فراغت با وی وقت بگذراند بسیاری از چاله‌های تنهایی پرمی‌شود.

وی می‌گوید: اگر آموزش مهارت‌های زندگی از دوره مدرسه آغاز شود، قطعاً مشکلات کاهش خواهد یافت. فردی که مهارت‌های لازم را کسب کرده قطعاً انتخاب‌های درست‌تری خواهد داشت. فرد متأهل هم با داشتن این مهارت‌ها از زندگی خود بیشتر لذت خواهد برد.

«جان کاجیپو»، استاد دانشکده روان‌شناسی دانشگاه شیکاگو هم در مقاله‌ای عنوان کرده است که تنهایی می‌تواند از نظر جسمی بر قلب فرد تأثیر بگذارد. او می‌گوید: مغز افراد تنها، مقدار بسیارزیادی کورتیزول که هورمون استرس است تولید می‌کند که بر سیستم قلبی-عروقی اثر گذاشته و می‌تواند خطر بیماری‌های قلبی را افزایش دهد.

همچنین تنهایی می‌تواند موجب رفتارهای خودتخریبی مثل اعتیاد یا خیانت شود، اما اعظم آهنگر سله‌بنی، جامعه‌شناس، تنهایی را از تبعات تجرد می‌داند و می‌گوید: فرد مجرد تنهایی برایم تعریف می‌کرد که به‌شدت مریض شده بود و آن‌قدر ناتوان بود که نمی‌توانست تلفن را بردارد و شماره اورژانس را بگیرد. بنابراین تنها بودن در مواقع اضطراری به‌ویژه در زمان بیماری آسیب‌زااست. البته هم‌اکنون تعدادی از مجرد با دوست یا همخانه خود زندگی می‌کنند اما این سبک از زندگی هم مشکلات خاص خود را دارد، چرا که همخانه آن‌چنان که باید و شاید مسؤولیت نمی‌پذیرد و بسیاری از افراد از همخانه خود گلايه‌مند هستند.

تجرد و تنهایی، انگیزه رشد و فعالیت اقتصادی افراد را کاهش می‌دهدو آنان را به کارگران نظام سرمایه‌داری تبدیل می‌کند. افراد مجرد معمولاً به اقامت در خانه‌های کوچک و حقوقی برای گذران زندگی قانع هستند و به‌تدریج به افرادی خشتی تبدیل می‌شوند. در چنین شرایطی انباشت سرمایه اتفاق نمی‌افتد درحالی‌که افراد متأهل به انگیزه آینده نسلی که از خود بر جای می‌گذارند بیشتر به فکر کار اقتصادی هستند.

از سوی دیگر هویت مرد و زن متأهل از نظر سرمایه و هویت اجتماعی، با مرد و زن مجرد در کشور ما متفاوت است. افراد بعد از ازدواج وجهه جدیدی پیدا می‌کنند و مهر تأیید دیگری می‌گیرند. اگرچه به‌دلیل افزایش تجرد، این نگاه در حال تعدیل است اما همچنان نگاه غالب به‌همان‌را می‌رود.

وی دراین باره که برخی همخانه دوره تنهایی را لذت‌بخش توصیف می‌کنند و خودخواسته تن به ازدواج نمی‌دهند، می‌گوید: معمولاً این افراد در سنین بعد از ۵۰ سالگی پشیمان می‌شوند و برای فرار از تنهایی گاهی به هر ازدواجی تن می‌دهند.

بهار محمودی نصر، کارشناس ارشد روان‌شناسی، ایجاد رابطه‌های خطرناک از سوی برخی افراد مجرد به‌ویژه زنانی که از نظر مالی ضعیف هستند را از تبعات تنهایی می‌داند و می‌گوید: متأسفانه خلاء محبت، امنیت و تفریح که فرد مجرد در جستجوی آن است گرایش‌هایی مثل علاقه افراطی به حیوانات خانگی و دوستی‌های خطرناک را به‌وجود آورده است.

«اریک فروم»، روان‌شناس مشهور آلمانی، اعتقاد دارد: «درد پرشکجه تنهایی از روزی که متوجه می‌شویم تا آخرین لحظه زندگی کم و بیش با ماست. بیشتر کارهایی که در زندگی می‌کنیم دانسته یا ندانسته به‌نجوی برای تسکین این احساس پرعذاب است. احساس دردناکی که جرأت نداریم بیان کنیم اما بیشتر احساس ناامنی‌ها و اضطراب‌ها و تشویش‌هایمان از آن ناشی می‌شود.»

به‌نظر می‌رسد برای کم کردن این احساس دردناک در عصر کنونی باید زنجیره مهارت‌های ارتباطی و تربیتی را محکم گره بزنیم و به فضای مجازی مجال ندھیم تا جایگزین روابط انسانی شود. باید در این زمینه افراد‌های لازم سرگروه کار خانواده‌ها، مدارس و دانشگاه‌ها قرار بگیرد و همزمان دولت زیرساخت‌های لازم برای اشتغال و تشکیل خانواده جوانان را مهیا کند.

زهره گردان

تنهایی آدم‌های عصر مدرن مرا به یاد فیلم «اسپایک جونز» با نام «Her» می‌اندازد؛ فیلمی که شخصیت اول آن مردی است در آستانه جدایی از همسرش که از فرط تنهایی با یک سیستم‌عامل هوشمند رایانه‌ای که دارای صدا و شخصیت یک زن است، رابطه عاطفی برقرار می‌کند. فیلم نشان می‌دهد سیستم‌عامل‌ها در آینده با شخصیت زنانه و مردانه قابل طراحی هستند و نفوذ تکنولوژی در زندگی افراد تا آنجا پیش می‌رود که روابط عاطفی آنان را دستخوش تغییر می‌کند؛ آینده‌ای که به‌نظر ترسناک و دور از ذهن می‌آید، اما دقیقاً که نگاه کنیم دنیای فعلی ما گویی به آن سمت و سو گام برمی‌دارد و تنهایی و تکنولوژی در هم آمیخته با هم در حال تغییر مسیر زندگی همچون این فیلم است.

«مهندسید» دختری که به‌تازگی شمع تولد ۴۰ سالگی‌اش را در تجرد و تنهایی فوت کرده است، می‌گوید: دوستان مجازی، خلاء تنهایی‌ام را پر می‌کنند. وقتی خسته‌ت از سر کار به خانه برمی‌گردم و کاری برای انجام دادن ندارم، ناخواسته ساعت‌ها به چت کردن در فضای مجازی مشغول می‌شوم؛ آن‌چنان که به‌تدریج از روابط حقیقی و زندگی واقعی غافل می‌مانم. وی که دختری تحصیل‌کرده و در حرفه‌اش موفق است، می‌افزاید: می‌دانم که رابطه مجازی انسان را رشد نمی‌دهد و مهارت‌های ارتباطی و عشق‌وروزی در روابط حقیقی معنا پیدا می‌کنند؛ می‌دانم که افراد چهره واقعیشان را پشت سیستم‌عامل‌ها پنهان می‌کنند و از خود هویتی جدید به معرض نمایش می‌گذارند که ممکن است با خود واقعیشان فرسنگ‌ها فاصله داشته باشد و باور دارم که رابطه در فضای مجازی کامل نیست، اما باز هم ناخواسته برای فرار از تنهایی در تکنولوژی غرق می‌شوم و بسیاری از جوانان مجرد دیگر را هم می‌شناسم که روابط عاطفی خود را به فضای مجازی منحصر کرده‌اند و می‌ترسند این عشق و علاقه را به دنیای واقعی بکشانند.

تجرد گرای

این‌که برخی ترجیح می‌دهند تنها بمانند یا دور خود و فضای مجازی حصار بکشند دلایل خاصی دارد که باید ریشه‌یابی شود، معمولاً تنهایی و تجرد دو واژه عجین‌شده به هم هستند و وقتی می‌گوییم ۱۳ میلیون جوان مجرد ایرانی از سن مناسب ازدواج عبور کرده و در معرض تجرد قطعی قرار گرفته‌اند، یعنی ۱۳ میلیون نفر با حس تنهایی زندگی می‌کنند.

اعظم آهنگر سله‌بنی، محقق رسمی مؤسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی دانشگاه تهران، در واکاوی این مسأله می‌گوید: ما-در اوایل بحرانی هستیم که تجردگرایی ارتباطی از آن محسوب می‌شود. در این وضع، دیوارهای رفتارهای هنجار فرو می‌باشد و خانواده‌چه از نوع سنتی و چه هسته‌ای به نابودی نزدیک می‌شود. شروع این‌دورهم‌ریختگی جنسی از آمریکا در تحقیقات «مکنزی» خود را نشان داد. انقلاب جنسی مؤلفه‌های مختلفی دارد که از مهم‌ترین آن‌ها افزایش سقط جنین، افزایش خیانت‌ها، افزایش فرزندان بی‌سرپرست رهاشده، بالا رفتن سن ازدواج و افزایش نرخ طلاق و تعرضات جنسی است. همه این عوامل، خانواده را بر مرز فروپاشی می‌رساند و تعداد خانواده‌های تک‌واحد را افزایش می‌دهد. در چنین شرایطی جوانان از خود می‌پرستند وقتی می‌توانیم از روش‌های جایگزین، نیاز جنسی خود را برطرف کنیم چرا ازدواج کنیم و مسؤولیت فرد دیگری را به عهده بگیریم؟ در نتیجه تجرد قطعی افزایش می‌یابد که تبعات زیادی به‌دنبال خواهد داشت. البته باید توجه داشت رشد سینوسی جمعیت دهه ۶۰ باعث شد بسیاری از دختران نتوانند همسر مناسب خود را پیدا کنند و بنابراین مجرد باقی ماندند. همچنین بالا بودن توقعات برای ازدواج و عدم راهمایی درست از دیگر عواملی است که تجرد را افزایش داده است.

ترس‌ها و مشکلات

اما بهروز رجبی که دکتری روان‌شناسی بالینی دارد معتقد است وجود یک سلسله عظیم از مشکلات و ترس‌ها باعث بالا رفتن سن ازدواج و در واقع تنهایی افراد جامعه ما شده است. وی در تحلیل موضوع می‌گوید: اولین معضل، مشکلات اقتصادی است. نبود کار

ثابت، درآمد مشخص و مسکن موانع اصلی ازدواج محسوب می‌شوند. دومین مشکل، ترس از درنظر گرفتن مهر‌های بالاست که گاهی جوان را در حصار تنهایی خود نگه می‌دارد یا باعث حرکت به سمت ازدواج سفید می‌شود. سومین دلیل این است که برخی از جوانان زیر بار تعهد نمی‌روند و این موضوع ریشه در مسائل تربیتی ما دارد. وقتی والدین مهارت‌های فرزندپروری را کسب نکرده‌اند و سعی می‌کنند همه‌جانبه نیازهای فرزندانشان را برآورده کنند، مشکلات اساسی به وجود می‌آید. والدین، به‌ویژه آنان که تک‌فرزند دارند، کودک را تا دوره نوجوانی تا مدرسه همراهی می‌کنند، همه چیز را آماده در اختیارش قرار می‌دهند و خواسته یا ناخواسته وی را به خود وابسته می‌کنند. این کودک در مراحل رشد، مقابل خانواده جبهه‌گیری می‌کند تا استقلال خود را به اثبات برساند ولی از آنجایی که باز هم والدین سواد برخورد با رفتار نوجوان را ندارند، واکنش‌های نادرستی نشان می‌دهند که آسیب‌زاست.

باید توجه داشت که شخصیت افراد در کودکی شکل می‌گیرد و در بزرگسالی فقط تعدیل می‌شود. متأسفانه نسلی که با چنین تربیتی رشد می‌یابد وقتی به سن جوانی و پذیرش مسؤولیت می‌رسد، از زیر بار آن شانه خالی می‌کند و حتی اگر هم به ازدواج تن دهد در بسیاری از مراحل زندگی نیازمند حمایت خانواده خواهد بود، زیرا نتوانسته است در مراحل رشد به استقلال کامل دست یابد. بسیار ضروری است که طریقه تربیت درست کودک را به‌ویژه به وسیله صداوسیما و تشریات آموزش دهیم؛ در غیراین صورت فرزندان ما با مشاهده ناکامی‌های نسل قبل از خود دچار ترس می‌شوند و زیر بار برقراری درست رابطه نمی‌روند.

دکتر رجبی با بیان این که مشکلات بسیار است، می‌افزاید: متأسفانه به دلیل جسداسازی‌های جنسیتی در جامعه، جوانان ما یاد نگرفته‌اند با جنس مخالف ارتباط سالم برقرار کنند و اگر ارتباطی شکل بگیرد به سرعت اذهان منحرف می‌شود. برخی از خانواده‌های سنتی هم قبحی از جنس مخالف برای فرزندانشان ایجاد می‌کنند که ترس از برقراری ارتباط را افزون می‌کند. از طرفی برخورد جامعه و رفتار نیروهای انتظامی با جوانان تشدیدکننده ترس است و باعث می‌شود مهارت‌های لازم برای ایجاد ارتباط صحیح به دست نیاید.

ترس‌های دیگری هم وجود دارد که باید به آن‌ها اشاره کرد. مثلاً تعداد افرادی که برای به‌دست آوردن طرف مقابل نقاب به چهره می‌زنند و خود واقعیشان را نشان نمی‌دهند بسیار افزایش یافته است. برخی به فکر فریب طرف مقابل هستند. تعداد زیاد مراجعان ما در این زمینه و افزایش آمار کلاهبرداری و شایعی در قالب خواستگار قلابی گواه این موضوع است. در چنین شرایطی بسیاری از جوانان و به‌ویژه دختران، زیر بار آشنایی با فرد جدید نمی‌روند، اما افراد به‌راحتی در فضای مجازی رابطه برقرار می‌کنند، چون در وهله اول هیچ مسئولیتی برایشان نخواهد داشت.

دکتر رجبی معتقد است تکنولوژی ذاتاً بد نیست و می‌توان هر نوع پهره‌ای از آن برد اما از آنجایی که قبل از ورود تکنولوژی به کشورمان، درباره آن فرهنگ‌سازی نشده، متأسفانه این فضا بیشتر اثر تخریبی پیدا کرده است. در واقع با غافل ماندن از بسترهای فرهنگی، بسترهای فساد در فضای مجازی آماده شده است. وی می‌گوید: افزایش خیانت‌ها به واسطه فضای مجازی برای فرار از تنهایی، این موضوع را تأیید می‌کند. قبح بسیاری از مسائل هم در این شبکه‌ها ریخته است و ما شاهد روابط فرازناتشویی، ارتباطات جنسی در سنین پایین و انواع دیگری از روابط هستیم که آسیب‌زا هستند.

این‌روان‌شناس می‌افزاید: حتی یکی از مراجعانم که فردی کاملاً مذهبی است به‌واسطه استفاده نادرست از فضای مجازی دچار آسیب‌شده بود. تنها راه‌حل این مشکل، فرهنگ‌سازی است. باید فرهنگ‌سازی کرد تا افراد، تنهایی‌های خود را صرفاً با این فضا تقسیم نکنند، چرا که چاله‌های بزرگ‌تری در زندگیشان ایجاد می‌شود.

بهار محمودی نصر، کارشناس ارشد روان‌شناسی هم معتقد است تنهایی، یک آسیب نامحسوس و پنهان محسوب می‌شود که تابو شدن آن به دلایل مدرنیته، مسائل اجتماعی و ارضانشدن پنج نیاز اولیه در جمع خانواده است. وی این‌گونه توضیح می‌دهد: تمامی مشکلات ارتباطی افراد در بزرگسالی ریشه در نوجوانی و کودکی آنان دارد که باید موردتوجه قرار گیرد.

وقتی پنج نیاز تفریح، امنیت، خودابزارگری، پذیرش محدودیت و خودمختاری فرزندان تأمین نشود، بچه‌ها و به‌ویژه نوجوانان در ارتباط با خانواده، احساس تنهایی می‌کنند. پذیرش محدودیت به معنای تعیین شرط نادرست برای فرزندان است،

دوشنبه ۲۰ آبان ۱۳۹۸-سال نود و چهارم-شماره ۲۷۴۲۱

تنهایی مدرن

می‌رسیم.

وی می‌گوید: واقعیت تلخ این است که اگر جمعیت ۳۰ تا ۵۹ساله کشور که ۴۰ درصد جمعیت را تشکیل می‌دهند به سن سالمندی برسند، متأسفانه سالمندان رهاشده بسیاری خواهیم داشت؛ جمعیتی که تعداد قابل‌توجهی از آنان به‌ویژه در میان بانوان، جوانی و میانسالی خود را در تنهایی سپری کرده‌اند.

به اعتقاد این جامعه‌شناس، ما اکنون هم با کمبود خانه‌های سالمندان مواجه هستیم و این کمبود در سال‌های پیش‌رو بیشتر نمود پیدا می‌کند. او می‌گوید: شاید مجبور شویم دانشگاه‌های خالی از دانشجو را در سال‌های آینده به خانه سالمندان تغییر کاربری دهیم. وقتی جوان‌ها می‌بینند پس از فارغ‌التحصیلی هیچ کار و آینده‌ای در انتظارشان نیست و بیمه و پس‌انداز ندارند، کمتر دغدغه درس و علم پیدا می‌کنند و دانشگاه عملاً کارایی خود را از دست می‌دهد. ما همچنین یک سیستم تأمین اجتماعی قوی برای حمایت از افراد سالمند نداریم؛ در بسیاری از کشورهای اروپایی و آمریکایی، هر فرد، عااله دولت محسوب می‌شود و بنابراین دولت تا ۱۸ سالگی خرج افراد را می‌دهد. به دلیل همین نگاه است که هم کودک و هم سالمند سرمایه‌های کشور به حساب می‌آیند؛ اما در ایران فرزند متعلق به پدر و مادر است و والدین مسؤول رشد وی هستند، بنابراین هم فرزند و هم سالمند هر دو هزینه محسوب می‌شوند. تا زمانی که قوانین ما انسان‌های تازه‌متولدشده را عائله دولت نداند، نمی‌توانیم

سیستم تأمین اجتماعی را هدایت کنیم و خطر فروپاشی خانواده وجود خواهد داشت که قطعا به ضرر دولت است. به گفته این جامعه‌شناس، ۱/۵ میلیون نفر ورودی کلاس اولی امسال برابر با ۱/۵ میلیون نفر ورودی کلاس اولی ۲۰ سال قبل است که نشان می‌دهد سونامی جمعیت دهه ۶۰ دوباره در حال تکرار شدن است و دوباره با همان مشکلات جمعیتی مواجه خواهیم بود. دولت باید از هم‌اکنون به فکر سیستم تأمین اجتماعی قوی باشد و گر نه بار هزینه‌های سالمندان در سال‌های آینده بر

دوش جمعیت زیر ۳۰سال کشور سنگینی خواهد کرد و مجبور خواهیم شد برای نگهداری بسیاری از سالمندان کارگر خارجی استخدام کنیم؛ بنابراین باید از حالا به فکر وضع قوانینی برای تسهیل ازدواج، اشتغال و دوره سالمندی افراد باشیم.

تنهایی و تاهل

مهتاب، مادر جوانی که چندسال پیش در همسایگی مان زندگی می‌کرد به دلیل وجود خلاءهای فراوان عاطفی از سوی همسرش آن‌چنان با حس تنهایی عجین شد که با داشتن دو فرزند تا انتهای افسردگی و مرز خودکشی پیش رفت. اقدام این زن نوشته‌های «ویلیام جی لادرر» و «دان دی چکسون» در کتاب «سراب ازدواج» را تصدیق می‌کند که «شدیدترین و آزاردهنده‌ترین تنهایی، تنهایی است که با فردی دیگر آغاز می‌شود». وقتی ازدواج نتواند تنهایی فرد را پر کند، خشم، تلخی و پس‌زدن احساسی اتفاق می‌افتد که می‌تواند موجب بیشتشدن حس تنهایی شود.

در واقع حس تنهایی فقط منحصر به افراد مجرد نیست. افراد متأهل بسیاری به دلیل این‌که توسط همسرشان درک نمی‌شوند و نیازهایشان نادیده گرفته می‌شود به مرز تنهایی می‌رسند و این موضوع خطرناک‌تر است؛ چراکه یک زن یا مرد متأهل دیگر نمی‌تواند با آرزوی یافتن نیمه گمشده خود به آینده امید داشته باشد. وی با محکوم می‌شود به زندگی با فردی که دنیای او با دنیای خودش فرسنگ‌ها فاصله دارد یا محکوم می‌شود به طلاق و در هر دو حالت، تنهایی بی‌انتها به سراغش می‌آید.

بهروز رجبی، دکتری روان‌شناسی بالینی، می‌گوید: افزایش تعداد مراجعان از میان افراد متأهلی که از تنهایی رنج می‌برند حاکی از پررنگ شدن تنهایی زوجین دارد و این موضوع به دلیل عدم آگاهی زن و مرد از دنیای یکدیگر و عدم شناخت روحیات همدیگر است. ضعف ارتباط عاطفی زن و شوهر به‌مرور به‌سردی

تمامی روایت آن‌ها و سپس طلاق عاطفی می‌انجامد. به‌تدریج زوج‌ها در بیگانگی دنیای یکدیگر گم می‌شوند و تنهایی، خود را نمایان می‌کند. این فاصله قطعا تبعات بسیاری همچون انزوا و افسردگی به‌دنبال خواهد داشت. گاهی هم پیش‌زمینه خیانت و پیدا کردن دوست اجتماعی در شبیه‌ک‌های مجازی می‌شود. کودک‌کان هم قربانیان جنگ سرد والدین به حساب می‌آیند.

به اعتقاد این روان‌شناس برای حل مشکل، علاوه بر آموزش باید مطالعه کتاب‌های روان‌شناسی را هم تبلیغ کرد. اگر همسران دست‌کم کتاب «مردان مریخی و زنان ونوسی» را بخوانند متفاوت بودن دنیاهای یکدیگر را درک خواهند کرد.

نکته دیگر آن‌که متأسفانه سطح توقعات زنان بی‌رویه افزایش یافته و عرصه را بر مردان تنگ کرده است. در زمان‌های قدیم مادران معمولاً در زندگی کوتاه می‌آمدند و زنان را آسان می‌گرفتند اما در حال حاضر گذشت بین همسران کم‌رنگ‌تر شده که باید این نگاه به‌ویژه در شرایط سخت اقتصادی فعلی تغییر کند.

دکتر رجبی با بیان این شعار که «پیشگیری بهتر از درمان است» می‌گوید: زوجین قبل از حادثشدن مشکلات ارتباطی خود باید با یک مشاور خانواده صحبت کنند. متأسفانه هنوز روان‌شناس، جایگاه واقعی خود را در کشور ما به‌ویژه بین آقایان پیدا نکرده است و ما در این زمینه هم دچار ضعف هستیم. خانم‌ها معمولاً فرصت مطالعاتی بیشتری دارند و منعطف‌تر هستند، اما آقایان می‌خواهند یک‌تنه مشکلات را حل کنند و با این کار اقتدارشان را به‌نمایش بگذارند. معتقدم در چنین شرایطی سیاست‌های زنانه راهگشا است. خوشبختانه نهادهای دولتی همچون قوه قضائیه در سال‌های اخیر همکاری خوبی با مشاوران دارند. اجباری کردن مشاوره قبل از طلاق از جمله این همکاری‌هاست که البته باید افزایش یابد.

زنان متأهل به دلایل مختلف مثل فقدان صمیمیت فیزیکی یا زمانی که مشکلات کاری باعث می‌شود زمان کمتری را با همسرشان بگذرانند، ممکن است احساس تنهایی کنند. طبق گفته‌های «پیر شوارتز»، استاد دانشگاه واشنگتن، میل برآورده‌نشده برای ارتباط احساسی هم باعث می‌شود خیلی از زنان متأهل احساس تنهایی کنند. دکتر شوارتز می‌گوید: حرف‌زدن با دوستان درمورد مشکلات و مسائل زندگی ناشویی می‌تواند کمک‌کننده باشد.

وی به زنان متأهلی که احساس تنهایی می‌کنند پیشنهاد می‌کند که زمان بیشتری را کنار دوستان دختر خود بگذرانند

و زندگی اجتماعی خارج از زندگی زن‌اشویی خود داشته باشند. همچنین باید درمورد علت احساس تنهاییشان با همسرشان حرف بزنند و باهم برای ساختن رابطه‌ای قوی تلاش کنند. مشاوره و درمان، چکه به‌تنهایی یا در کنار همسر هم می‌تواند برای ریشه‌یابی این مشکل مفید باشد.

او به خانم‌ها توصیه می‌کند که توقعات بیش‌از‌حد از همسر خود نداشته باشند و خودشان هم توجه کافی به شوهرشان نشان بدهند.

این گفته‌ها تحلیل بهروز رجبی، استاد روان‌شناسی دانشگاه

تهران از تبعات تنهایی است. وی، انزوا، افسردگی و اختلالات روانی را از دیگر تبعات تنهایی می‌داند و می‌گوید: در عصری زندگی می‌کنیم که تعداد قابل‌توجهی از افراد، چه مجرد و چه متأهل، حداقل در برهه‌های از زندگی از احساس تنهایی رنج می‌برند، اما متأسفانه نحوه درست‌ترین آمدن از لاک تنهایی را نمی‌دانند و اغلب با پنهان شدن پشت تکنولوژی قصد حل مسأله را دارند و از آنجایی که راه را اشتباه رفته‌اند، به بن‌بست می‌خورند.

این روان‌شناس معتقد است انجام کارهایی که روح را جلا می‌دهد – مثل ورزش، مطالعه و رویکردهای مدیتیشن – می‌تواند تا حدی مراجعان از تنهایی را پر کند و هر فرد بر اساس روحیاتش باید به سراغ علاقه‌مندی‌های خود برود. وی درباره این‌که چرا برخی افراد نمی‌توانند با این روش‌ها خلاء موجود را پر کنند، می‌گوید: متعقدم این طیف از افراد مهارت‌های لازم را کسب نکرده‌اند. مثلاً فردی از

طبیعت روحیه می‌گیرد اما ممکن است آموزش‌های لازم در زمینه بهره‌مندی از طبیعت و مدیتیشن را نیاموخته باشد. ما روش‌های درست را در کلاس‌های روان‌شناسی مطرح می‌کنیم.

دکتر رجبی همچنین توضیح می‌دهد: وقتی خزانه عشق خالی باشد، فرد احساس تنهایی می‌کند. این خزانه می‌تواند از پدر و مادر پر شود؛ بنابراین والدین نقش بسزایی در پر کردن خلاء تنهایی دارند. محرم‌ترین جنس مخالف برای دختر، پدر و برای پسر، مادر است. همین که پدری دست نوازش روی سر دخترش بکشد، موهای دخترش را شانه کند و در اوقات فراغت با وی وقت بگذراند بسیاری از چاله‌های تنهایی پرمی‌شود.

وی می‌گوید: اگر آموزش مهارت‌های زندگی از دوره مدرسه آغاز شود، قطعا مشکلات کاهش خواهد یافت. فردی که مهارت‌های لازم را کسب کرده قطعا انتخاب‌های درست‌تری خواهد داشت. فرد متأهل هم با داشتن این مهارت‌ها از زندگی خود بیشتر لذت خواهد برد.

«جان کاجیپو»، استاد داشکیده روان‌شناسی دانشگاه شیکاگو هم در مقاله‌ای عنوان کرده است که تنهایی می‌تواند از نظر جسمی بر قلب فرد تأثیر بگذارد. او می‌گوید: مغز افراد تنها، مقدار بسیار زیادی کورتیزول که هورمون استرس است تولید می‌کند که بر سیستم قلبی–عروقی اثر گذاشته و می‌تواند خطر بیماری‌های قلبی را افزایش دهد.

همچنین تنهایی می‌تواند موجب رفتارهای خودتخریبی مثل اعتیاد یا خیانت شود، اما اعظم آهنگر سله‌بنی، جامعه‌شناس، تنهایی را از تبعات تجرد می‌داند و می‌گوید: فرد مجرد تنهایی برایم تعریف می‌کرد که به‌شدت مریض شده بود و آن‌قدر ناتوان بود که نمی‌توانست تلفن را بردارد و شماره اورژانس را بگیرد. بنابراین تنها بودن در مواقع اضطراری به‌ویژه در زمان بیماری آسیب‌زاست. البته هم‌اکنون تعدادی از مجرد با دوست یا همخانه خود زندگی می‌کنند اما این سبک از زندگی هم مشکلات خاص خود را دارد، چرا که همخانه آن‌چنان که باید و شاید مسؤولیت نمی‌پذیرد و بسیاری از افراد از همخانه خود گلايه‌مند هستند.

تجرد و تنهایی، انگیزه رشد و فعالیت اقتصادی افراد را کاهش می‌دهد و آنان را به کارگران نظام سرمایه‌داری تبدیل می‌کند. افراد مجرد معمولاً به اقامت در خانه‌های کوچک و حقوقی برای گذران زندگی قانع هستند و به‌تدریج به افرادی خشتی تبدیل می‌شوند. در چنین شرایطی انباشت سرمایه اتفاق نمی‌افتد درحالی‌که افراد متأهل به انگیزه آینده نسلی که از خود بر جای می‌گذارند بیشتر به فکر کار اقتصادی هستند.

از سوی دیگر هویت مرد و زن متأهل از نظر سرمایه و هویت اجتماعی، با مرد و زن مجرد در کشور ما متفاوت است. افراد بعد از ازدواج وجهه جدیدی پیدا می‌کنند و مهر تأیید دیگری می‌گیرند. اگرچه به‌دلیل افزایش تجرد، این نگاه در حال تعدیل است اما همچنان نگاه غالب به‌همان می‌رود.

وی دراین باره که برخی همخانه دوره تنهایی را لذت‌بخش توصیف می‌کنند و خودخواسته تن به ازدواج نمی‌دهند، می‌گوید: معمولاً این افراد در سنین بعد از ۵۰ سالگی پشیمان می‌شوند و برای فرار از تنهایی گاهی به هر ازدواجی تن می‌دهند.

بهار محمودی نصر، کارشناس ارشد روان‌شناسی، ایجاد رابطه‌های خطرناک از سوی برخی افراد مجرد به‌ویژه زنانی که از نظر مالی ضعیف هستند را از تبعات تنهایی می‌داند و می‌گوید: متأسفانه خلاء محبت، امنیت و تفریح که فرد مجرد در جستجوی آن است گرایش‌هایی مثل علاقه افراطی به حیوانات خانگی و دوستی‌های خطرناک را به‌وجود آورده است.

«اریک فروم»، روان‌شناس مشهور آلمانی، اعتقاد دارد: «درد پرشکجه تنهایی از روزی که متوجه می‌شویم تا آخرین لحظه زندگی کم و بیش با ماست. بیشتر کارهایی که در زندگی می‌کنیم دانسته یا ندانسته به‌نجوی برای تسکین این احساس پرعذاب است. احساس دردناکی که جرأت نداریم بیان کنیم اما بیشتر احساس ناامنی‌ها و اضطراب‌ها و تشویش‌هایمان از آن ناشی می‌شود.»

به‌نظر می‌رسد برای کم کردن این احساس دردناک در عصر کنونی باید زنجیره مهارت‌های ارتباطی و تربیتی را محکم گره بزنیم و به فضای مجازی مجال ندھیم تا جایگزین روابط انسانی شود. باید در این زمینه افراد‌های لازم سرگروه کار خانواده‌ها، مدارس و دانشگاه‌ها قرار بگیرد و همزمان دولت زیرساخت‌های لازم برای اشتغال و تشکیل خانواده جوانان را مهیا کند.

گفتگو با دکتر محمدرضا کلاهی - جامعه‌شناس

• سمیه میرزایی

زمانی برای خودافشاگری

در بیرون از موقعیت، درفاصله با موقعیت و احاطه‌دار بر موقعیت قرار بگیریم. ما با روایت کردن موقعیت، با مواجهه انتزاعی با موقعیت است که بر موقعیت احاطه می‌یابیم.

تصویر، امر جمعی است. تصویر در جمع، با جمع و از خلال جمع و زندگی جمعی ممکن می‌شود. «منتزاع کردن» یعنی فرارقتن از مجموعه مصداق‌ها به یک تصویر کلی‌تر. در یک مفهوم انتزاعی، بی‌نهایت مصداق مستتر است. بنابراین مفهوم انتزاعی، یک امر جمعی است. روایت کردن یعنی پیوند زدن مجموعه‌ای از عناصر درون موقعیت و ساختن یک کل از اجزاء پراکنده. بنابراین روایت، امر جمعی است. بازاندیشیدن، روایت کردن یا مفهوم ساختن، نقطه پیوند امر آبزکتیو فردی به امر سبژکتیو جمعی است؛ امر منفرد را به امر کلی، امر یکتا (یونیک/منحصربه‌فرد) را به امر عمومی و امر تنها را به امر جمعی برمی‌کشد.

تصویر کردن (از طریق روایت یا مفهوم) یعنی بر کشیدن موقعیت عینی به سطحی ذهنی. ذهن، امر جمعی است. ذهنیت چیزی جز بینادذهنیت نیست. ذهنیت منفرد ممکن نیست. در انفراد و تنهایی مطلق، هیچ ذهنیتی وجود نخواهد داشت؛ در آن‌جا ما با صلیبیت عینیت بی‌واسطه طرفیم. ذهنیت محصول برخورد مواجهه‌ها یا یکدیگر است. هنگامی که گروهی، مواجهه‌های مختلف خود را با یک موقعیت، با یکدیگر در میان (به اشتراک) بگذارند، ذهنیت/بینادذهنیت متولد می‌شود.

منتشر کن یا تنها بمان

اندیشیدن به موقعیت هنگامی کامل خواهد بود که به اشتراک گذاشته شود؛ منتشر شود. هنگامی من از اسارت وضعیت عینی خود خلاص خواهم شد، هنگامی دواپارگی درونی من رفع خواهد شد و هنگامی من از تنهایی خود بیرون خواهم آمد که در وضعیت یکتانپنداشته خود، در آن‌چه فقط منحصر به خود می‌پندارم و بنابراین از افشای آن شرمسارم، در آن وضعیت یگانه‌بازاندیشی کنم، آن را روایت کنم، به تصویر بکشم، به مفهوم درآورم، به کلمه تبدیل کنم و در میان همگان بپراکنم. حالا دیگر تنها نیستم، حالا جمع کثیری از کسانی که همان وضعیت شرم‌آور را دارند، با من در آن وضعیت مشترک خواهند شد. حالا «من» تبدیل به «ما» شده و از انزوا، تنهایی، طرد و بیگانگی رها شده است. وضعیت تنهایی ما باید به درون جمع پرتاب شود تا دریا بد که تنها نیست و بنابراین شرم‌آور نیست. این ورود به جمع، این رهایی از شرم الزاما به معنای مشروعیت دادن به موقعیت نیست. به معنای خودآگاه شدن از نسبت اجتماعی، موقعیت خویش است، یعنی خودآگاه شدن از این که موقعیت‌های دردناک، موقعیت‌هایی یکتا و فردی نیستند؛ یعنی محصول ناتوانی‌ها، کم‌کاری‌ها، گناه‌کاری‌ها یا نقصان‌های فردی نیستند. موقعیت‌های دردناک محصول مواجهه‌های نابه‌جای افراد با موقعیت اجتماعی خویش هستند.

یکی از این مواجهه‌های نابه‌جا، «پنهان‌کاری» است. به محض به اشتراک گذاشتن موقعیت، مواجهه با موقعیت تغییر یافته است. صرف این به اشتراک‌گذاری، مواجهه‌ای متفاوت با موقعیت است؛ تغییر از پنهان‌کاری به به‌اشتراک‌گذاری، از فرورفتن در خود به ورود به اجتماع، از تلاش برای تغییر شخصیت به تلاش برای تغییر موقعیت. دردها موقعیت‌مندند نه شخصیت‌مند. بنابراین رفع دردها در تغییر موقعیت ممکن است نه تغییر شخصیت. اصولا خودشخصیت، بخشی از موقعیت است. بنابراین برای تغییر شخصیت نیز راهی وجود ندارد جز تغییر در موقعیت از طریق مواجهه فعال، پویا، انتقادی و دگرگون‌ساز با موقعیت. آن‌جا که وضعیت شما از وضعیت شخصی خارج و به یک وضعیت انتزاعی تبدیل می‌شود، آن‌جا که «تجربه احساس شده» به «تجربه روایت شده» تبدیل می‌شود، درمی‌یابید که کسان بسیاری با شما در موقعیت شریک هستند.

وضعیتی را که تشریح کردم شاید هنگام رمان خواندن تجربه کرده باشید. در حین رمان خواندن، با شخصیت‌های داستان همذات‌پنداری و احساس اشتراک در وضعیت پیدا می‌کنید. آن‌جا درمی‌یابید که داستان نویس با شما تجربه مشترکی داشته و درک می‌کنید که موقعیت شما چندان هم موقعیتی تکینه و یکتا نیست. در آن لحظه شما یک گام از تنهایی خارج شده‌اید. این روایت ممکن است از طریق فیلم، سریال، مستند، یک تابلو نقاشی، یک گفتگوی جمعی، یک مقاله و غیره رخ دهد. در این موقعیت‌های روایت‌گری و مفهوم‌سازی است که آدم‌ها با هم به اشتراک درمی‌آیند. هنر ابزار درمان‌گری جمعی است. جایی است که آدم‌ها می‌توانند در خودشان بازاندیشی کنند. هنر اعتماد به نفس می‌دهد و کمک می‌کند که از موقعیت فرا برویم. در فقدان این اشتراک‌گذاری می‌پندارید که فقط شما هستید که نقص دارید، پس احساس تنهایی می‌کنید. ولی در اشتراک تجربه با دیگران، احساس نمی‌کنید که وصله ناجور جامعه هستید، از تنهایی خارج می‌شوید و امکان رهایی جمعی از موقعیت می‌یابید.

«تنهایی»، کلیدواژه‌ای است که با هر تعریفی از دیدگاه روان‌شناسی یا جامعه‌شناسی، هر یک از ما حتما شکلی از آن را حتی در مدتی محدود، تجربه کرده‌ایم و با توجه به این تجربه زیستی، تنهایی تعریف خاصی برایمان پیدا می‌کند.

محمدرضا کلاهی، دکترای جامعه‌شناسی

فرهنگی دانشگاه تهران و استادیار پژوهشکده مطالعات اجتماعی و فرهنگی، اما تعریف متفاوت و جالب‌توجهی از تنهایی ارائه می‌دهد. او در گفتگو با ما، تنهایی را بخش‌های تاریک وجودمان می‌داند که قادر به اشتراک گذاشتن آن با دیگران نیستیم و همین موضوع سبب تنهایی و تحمل درد ناشی از آن می‌شود. حاصل گفتگوی ما با دکتر کلاهی را بخوانید:

شرمساری و تنهایی

واقعیت درونی ما با آن‌چه در بیرون و در حضور عموم به نمایش می‌گذاریم متفاوت است. هر کس در زندگی شخصی‌اش خطاها، گناه‌ها، کمبودها، نقص‌ها، نابه‌هنجاری‌ها و سوابقی دارد که از آن‌ها شرمگین یا ترسان است. آدم‌ها نقص‌ها و گناه‌های خود را با خود به درون جامعه نمی‌آورند. مشکلات و مسائل خود را درون محدوده خصوصی و شخصی خود نگه می‌دارند و در میان دیگران چهره‌ای موفق، موجه، به‌هنجار و نرمال از خود ارائه می‌کنند.

هر کس ممکن است در طول زندگی‌اش شکست‌ها و سرشکستگی‌هایی خجالت‌آور داشته باشد. به‌عنوان مثال دانشجوی موفقی را تصور کنید که فرزند یک مستخدم است، یا کسی که مبتلا به عادت است که زشت تلقی می‌شود، یا کسی که گذشته فقیرانه‌ای دارد، حتی چیزی که کم‌هوشی خوانده می‌شود هم گویا مایه خجالت می‌شود. مثال‌هایی از این دست فراوان است و شما می‌توانید با رجوع به درون و پیشینه زندگی خود نمونه‌هایی بسیار بیابید. هیچ‌کس چنین پیشینه‌هایی را با خود به درون اجتماع حمل نمی‌کند. نه‌تنها داشتن آن مشکلات و مسائل مایه بی‌آبرویی و سرشکستگی است، بلکه حتی نسبت داشتن با کسانی که چنین مشکلات و مسائلی دارند خود سرشکستگی دیگری است. می‌توان گفت تقریباً همه ما چنین نقص‌ها و ایرادهایی داریم. تفاوت آن است که برخی مشکلاتشان عیان شده و برخی هنوز در پنهان

کردنش موفق بوده‌اند:

«هیچ کس بی‌دامنی تر نیست اما پیش خلق

باز پوشانند و ما بر آفتاب افکنده‌ایم!» (سعدی)

بازاندیشی بدون شرم

برخی مسائل موجب انقطاع بین زندگی فردی و اجتماعی می‌شود: بین خود درونی فرد و نمایش بیرونی او، بین خود تنهایی فرد با خود اجتماعی او. این گسست، همان «تنهایی» است. وقتی در جمع هستیم، بخشی از ما با جمع نیست. بخشی در درون هر یک از آدم‌ها هست که همیشه تنهاست. شما همیشه مجبورید با نقاب وارد جمع شوید. شما نمی‌توانید با تمامی واقعیت موجود خود در جمع حاضر شوید. این، موضوعی عمومی، همه‌مکانی و همه‌زمانی است اما در موقعیت‌هایی تشدید می‌شود و در موقعیت‌هایی کاهش می‌یابد.

این ناشی از چیزهایی درون زندگی شخصی شماست که زشت و ناپسند محسوب می‌شود: گناهانی که مرتکب شده‌اید، فقری که خود یا خانواده دچارش بوده‌اید، عشق ممنوعه‌ای که به آن دچار شده‌اید، خطاهایی که کرده‌اید و از این قبیل. راه خلاصی از این دواپارگی و تعارض میان زندگی شخصی و جمعی، «بازاندیشی در خویشتن» است. اما بازاندیشی یعنی چه؟

اندیشیدن به چیزی، یعنی فرارفتن از مواجهه مستقیم با آن و رویارویی با آن از خلال «مفهوم». مواجهه مستقیم، یعنی مواجهه تن‌به‌تن، مواجهه تنانه، مواجهه فیزیکی بدون واسطه. در چنان مواجهه‌ای ما مقهور سختی و صلیبی چیزها هستیم. مواجهه مستقیم تن‌به‌تن، مواجهه غریزه‌مند است. در مواجهه غریزه‌مند، ما منفعل و مفعول غریزه‌ایم. شما تا زمانی که با چیزی مواجهه مستقیم دارید، در آن غرق و غوطه‌ورید و او بر شما احاطه دارد.

بازاندیشی، یعنی مواجهه غیرمستقیم و با واسطه. واسطه، تصویر است. تصویری که ما از چیزها می‌سازیم بین ما و واقعیت سخت چیزها واسطه می‌شود. این تصویر می‌تواند از جنس «مفهوم» باشد (در فلسفه) یا از جنس روایت (در هنر). مواجهه با خود از خلال تصاویر، یعنی بازاندیشی در خود.

هنگامی که موقعیت خود را به تصویر می‌کشیم، یعنی موقعیت خود را روایت می‌کنیم یا خود را مفهوم‌سازی می‌کنیم، از موقعیت فاصله گرفته‌ایم. این «فاصله» به کمک تصویر (روایت یا مفهوم) ممکن می‌شود. روایت‌ها و مفهوم‌ها بین ما و موقعیت ما فاصله ایجاد می‌کنند. این فاصله موجب می‌شود تا ما از غوطه‌ور بودن در موقعیت، از احاطه شدن توسط موقعیت فرا برویم و

نرمال‌ها و غیر نرمال‌ها جامعه سرکوب‌گر به زوایای پنهان زندگی آدم‌ها اجازه انتشار نمی‌دهد. سانسور یکی از مهم‌ترین ابزار سرکوب تفاوت‌هاست. اما اتفاقاً آن زوایای گناه‌آلود باید بازاندیشی شوند، روایت شوند و به اشتراک گذاشته شوند. آن زوایا هر چه بیشتر کاویده و به اندیشه جمعی گذاشته شود، بهتر دگرگون می‌شود.

جامعه سرکوب‌گر، اتفاقات، آدم‌ها و وضعیت‌ها را به نرمال و غیرنرمال تفکیک می‌کند و اجازه حضور جمعی به «غیرنرمال‌ها» نمی‌دهد. برچسب «غیرنرمال» ابزاری است برای سرکوب، به حاشیه راندن و استثمار. جامعه استثمارگر از طریق تفکیک نرمال - غیرنرمال و پنهان کردن غیرنرمال‌ها، مخالفان خودش را سرکوب می‌کند. هر کدام از ما در جایی از وجود خود غیرنرمال به حساب می‌آییم و بنابراین سرکوب می‌شویم.

نمونه‌ای از این برچسب‌های غیرنرمال، مفهوم «آبرو» است؛ مفهومی برای سرکوب تفاوت‌ها و در اصطلاح «بی‌آبرو کردن» آن‌ها. «پیتر برگر» در کتاب «ذهن بی‌خانمان» در یک فصل درباره منسوخ شدن مفهوم آبرو صحبت می‌کند. جامعه‌القامی کند که افشای وجوه غیرنرمال، موجب آبروریزی است و به این ترتیب موجب می‌شود افراد خودشان به دست خودشان سرکوب و سانسور شوند و دائم در بخش‌هایی از وجودشان شرمسار و خجل باشند.

ما در جمع احساس تنهایی می‌کنیم چون فکر می‌کنیم که در خودمان چیزهایی داریم که دیگران نباید بدانند. پس هنگام حضور در جمع، خودواقعیان نیستیم؛ دورویی می‌کنیم. این دورویی نتیجه سرکوب اجتماعی است. اما جامعه حتی همین «دورویی» را هم نشانه بی‌اخلاقی و ریاکاری فردی می‌نمایاند و باز به سرکوب بیشتر ادامه می‌دهد.

ابزار دیگر سرکوب، چیزی است که من آن را «ایدئولوژی ذره‌گرا» می‌نامم. یعنی ایدئولوژی‌ای که فردمحوری را تبلیغ می‌کند و جامعه را جمع‌جبری تک‌تک افراد می‌داند. این فردمحوری یکی از علت‌های اصلی پنهان‌کاری، شرمساری و در نهایت، تنهایی است. از نگاه ایدئولوژی ذره‌گرا مسئولیت ناکامی‌ها، شکست‌ها، ناملایمات، گناه‌کاری‌ها و خطاهای تو بر عهده تو است و تو به این دلیل مستوجب سرافکندگی و خجالتی. این ایدئولوژی از خود و از جامعه سلب مسئولیت می‌کند و فرد را در تنهایی خویش رها می‌سازد.

در ایدئولوژی ذره‌گرا فرد نه‌تنها مسئول شکست‌ها و پیروزی‌های فردی خویش تلقی می‌شود که حتی مسئولیت نابه‌سامانی‌های جامعه نیز بر دوش فرد گذاشته می‌شود. از فقر تا فحشا، از بی‌کاری تا افسردگی، از گناه‌کاری تا دورویی همگی نتیجه بی‌عرضگی‌ها، نادانی‌ها، تنبلی‌ها، حماقت‌ها و شهوت‌ها و هوس‌های فردی است. پس برای بهبود اوضاع، فعلا باید نمایش دارایی و توانایی و پاک‌دستی داد و سپس در خود فرو رفت و شخصیت خود را تغییر داد. اگر تغییر ممکن شد فبها، اگر نشد بر بادر فته‌ای و مسئولی جز تو وجود ندارد. مطالبه‌گری اجتماعی، اعتراض و تغییرخواهی هیچ معنایی ندارد. برعکس اگر توانگر و مشهور و محبوب و مقتدر و دانا هم هستی نتیجه توانایی و هوش‌مندی خود توست و پاداش خواهی یافت و بیش از آن مسئولیتی در برابر جمع نداری.

روز ملی خودافشاگری

من چندی پیش یادداشتی داشتم به نام «روز ملی خودافشاگری»؛ نوشته‌ای فانتزی که طعیناتی بود علیه همین جنس از سرکوب تنهایی‌آور، جامعه، متفاوت‌ها و غیرنرمال‌ها را گویا وارونه سوار بر الاغ بی‌آبرویی در اطراف شهر می‌گرداند تا همه بشناسند و بدانند که این هم‌اوست که بی‌آبروست و امثال او، مسئول بدبختی‌های دیگرانند. من در فضایی فانتزی پیشنهاد داده بودم که ای کاش در میان این همه مناسبت و گرامیداشت و جشنواره و سوگواره، روزی هم در تقویم می‌بود به نام «روز ملی خودافشاگری». آن روز همه، کارها را تعطیل کنند و از صبح از خانه بیرون بزنند و کوچه و خیابان را از آن خود کنند. آن روز، روز آدم‌هاست، نه روز جامعه سرکوب‌گر.

آیین خیالین آن روز این باشد که هر کس پس از خروج از خانه، به اولین غریبه یا آشنایی که رسید، دهان بگشاید و اسرار خود را بر دایره افشا بریزد. همه رازهای مگو بر پرده ریخته شود. خودهای واقعی آشکار شود. «یوم تبلی السرائر» را نه به اجبار قیامت در روز پسین، که به اختیاری دنیوی در همین امروز خود برپا کنیم و خود را از بار گران پنهان‌کاری رها سازیم. آن روز آن‌چه افشا می‌شود، نه گناه‌های فردی که گندزار درون خود جامعه است. آن روز، نه افراد، که جامعه است که بی‌آبرو خواهد شد؛ و سیاه‌روی می‌شود که در آن غش است. معلوم می‌شود آن‌که باید به صلابه کشید، من نیستم، جامعه‌ای است که بدخصالی‌های خود را به گردن من آویخته و یک عمر در پستوی شرمساری و ترس از آبرو محبوس کرده. حالا این جامعه است که باید محاکمه شود و به شلاق اصلاح و تغییر محکوم گردد.

چند روایت و یادگار از لابه‌لای خاطرات دهه ۶۰

همچو ما با همان تنهایان....

● مرضیه سلیمانی

نه! این طوری که آن‌ها می‌گویند نیست. قبول دارید که دنیا با سرعت برق و باد در حال تغییر است؟ قبول دارید که تحول بعضی از مفاهیم چنان اساسی و ساختاری است که ما هر چه بیشتر می‌دویم، کمتر به آن‌ها می‌رسیم و هر چه بیشتر تلاش می‌کنیم کمتر در کشان می‌کنیم؟ حالا کارشناسان و مسؤولان تمام هم و غمشان را بگذارند و شبانه‌روز در فضیلت حفظ و حمایت یا ارتقای آن مفاهیم سخن بگویند. نه این که فایده‌ای نداشته باشد، نه، اصل موضوع چیز دیگری است. آن‌ها یک چیز می‌گویند ولی ما چیز دیگری می‌شنویم و شاید یک چیز دیگر می‌بینیم.

چرا راه دور برویم؟ همین مفهوم «خانواده» را در نظر بگیریم. همان روزی که جامعه‌شناسانی مثل «امیل دورکیم» و «ماکس وبر» و حتی بعدها «آنتونی گیدنز» تعریف جامع و مانعی از خانواده ارائه دادند هم ما با بقیه فرق داشتیم، چه رسد به امروز! امروزه روز دیگر معلوم نیست که در چه چارچوبی و با چه تعریفی می‌توانیم یک «خانواده» را تعریف کنیم. پدیده‌هایی مثل به‌سرپرستی گرفتن حیوانات بی‌پناه، تنهایی بی‌هایه‌ی خانواده‌های تک‌نفره، ماشین‌خوابی و گورخوابی، ورود و بلکه هجوم رسانه‌ها به ساختار سنتی آموزش و پرورش، هوشمند شدن همه وسایل زندگی و... ما را وامی دارد که قبول کنیم زمانه دیگر زمانه قدیمی نیست و بی‌توجه به من و شما پیش رفته و عوض شده است.

ما هم عوض شده‌ایم. بزرگ‌ها بزرگتری نمی‌کنند. کوچک‌ها چندان هم کوچک نیستند. با ابزار و افکار قدیمی نمی‌شود مسائل جدید را فهمید و آن‌ها را حل کرد. باید فکری دگر کنیم و طرحی نو دراندازیم.

دهه ۶۰ تنها یک دهه یا یک مقطع تاریخی - به موازات سایر دوره‌ها - نبود. همه چیز بود و هیچ چیز نبود. نقطه اوج جنگ و دسته‌بندی‌های سیاسی که تبعات بارز آن در مسائل اقتصادی و اجتماعی متبلور می‌شد. در هر خانواده، حداقل یک نفر یا در جنگ بود یا مشغول سیاسی‌کاری یا گاهی هم یکتا در زندان. بقیه اعضا هم به نوعی دیگر، می‌جنگیدند یا در محبس زندگی انتظار می‌کشیدند. از نسل جوان، به‌جز انبوهی پر شمار از آن‌ها که به جنگ رفته بودند یا با آرمان‌های سیاسی خود و حزبشان کلنجار می‌رفتند، دخترها با ایل‌های اسفنجی غول‌پیکر که در زیر سرشانه‌های لباس خود می‌دوختند تا شانه‌هایشان به لاله‌های گوششان برسد و پسرها با پشت‌موهای دُم‌کفتی، شلوارهای خمره‌ای و عینک‌های آینه‌ای، درصدد جلب رضایت خود و دیگران بودند.

اما آنچه که امروز ما به آن روزگار برد، عبارتی بود که هنگام پیاده‌روی صبحگاهی بر سردر مغازه‌ای به خطی خوانا نوشته بود: «شیر شتر تعاونی» و البته منظور این بود که «شیر شتر به قیمت تعاونی موجود است». بعد از انقلاب، مرکز اصلی فعالیت‌های محلی مساجد بود و در هر مسجد دو گروه غالباً جوان، مشغول به کار بودند: «کمیت» و «بسیج اقتصادی». وظیفه اولیه کمیت، حفاظت از محل و تأمین امنیت آن بود. بسیج اقتصادی هم وظیفه داشت تا در هر محل، خانه به خانه، طبق نشانی و بر اساس تحقیقات محلی، تعداد نفرت هر خانوار را مشخص کند تا سهمیه ارزاقشان از سوی مسجد تأمین شود. در این سیستم، هر محله دفترچه ارزاق مخصوص به خود را دارا بود و هر خانواده دفترچه‌ای مجزا و منظم، با جدول‌بندی‌ها، تاریخ‌ها، خطوط و ارقام ویژه که مهر

مسجد محل را بر پیشانی داشت و به نام سرپرست خانوار صادر شده بود.

این دفترچه‌ها خیلی مهم و خیلی عزیز بودند. اول این که یک‌سری اجناس را که کوپن به آن‌ها تعلق نمی‌گرفت ولی تعدادشان هم کم بود با این دفترچه‌ها از تعاونی محل خریداری می‌کردیم. دوم آن که گاهی بین دارندگان دفترچه و به تشخیص اربابان و مستخدمان تعاونی‌ها، قرعه‌کشی انجام می‌شد و برندگان خوشبخت نیز جوایزی مثل قابلمه و حتی دوچرخه می‌بردند و گاه همان وقت آن‌ها را با خود به خانه می‌بردند. و سومین موضوع که بخش مهمی از قضیه هم محسوب می‌شود، این بود که این دفترچه‌های نازنین اعتباری داشت که بیا و ببین! اجاره منزل مسکونی، ثبت‌نام فرزندان در مدرسه محل، استخدام‌های دولتی، استفاده از مصالح دولتی برای ساختن پناهگاه در گوشه حیاط خانه تا از بمباران جنگ در امان بمانیم و خیلی از کارهای دیگر بدون حضور مفید این دفترچه غیرممکن بود. چیزی در حد و قواره کارت ملی و شاید بلندقدتر از آن و با کارایی بیشتر!

دوستش داشتیم و شب‌ها بعد از این که با هزار چشم و گوش، شماره‌های عجیب و طویل کوپن‌ها برای گرفتن ده‌رقم کالای اساسی را از دهان اخبارگوی هیجان‌زده رادیو بر صفحه کاغذ ثبت

اعلام می‌کردند که «گوشت یخی» آورده‌اند. مادر در تاریکی شب برمی‌خاست و می‌رفت تا در صف جای مناسبی بیابد و - شاید باورتان نشود - فردا روز، وقتی ما دخترها مشغول تهیه بساط آبدوغ خیار ناهار بودیم، برمی‌گشت. این وضعیت همه اهل محل بود اما روز بعد، از حیاط تمام خانه‌ها بوی خورش قیমে یا کتلت و گاه‌گداری هم کباب می‌آمد....

آن روزها در میانه تابستان دسته‌جمعی به مسافرت می‌رفتیم، به روستایی خوش آب و هوا در کردستان. به منزل نازنین مهربانی از اقوام دور پدری که تمام فامیل و همسایه و حتی فرزندان او را «عمه گرچی» صدا می‌کردند. در یکی از این سفرها، وقتی خستگی راه را از تن بیرون کردیم و در عوض، آن را با انواع ماکولات تازه و خانگی عمه گرچی انباشتیم، بزرگ‌ترها برخواستند، رفتند قضای حاجت کردند و آمدند. نوبت ما بود. اما مگر می‌رسیدیم؟ آن تاکستان درندشت گویی انتهای نداشت. قرار بود مستراح در انتهای حیاط باشد و منظورشان از حیاط، همین تاکستان بود. سربالایی بود و طولانی. چند دقیقه‌ای از روی جوی و کرت‌ها پریدیم تا سرانجام، هیکل مهیب آن استراحت‌جای رخ نمود. به نظر می‌آمد بر بالای تپه‌ای بنا شده است، در منتهی‌الیه سمت چپ آن حیاط بی‌مات. سمت راستش طولیه‌ای بود که خری در آن بی‌تابی می‌کرد و لگد به در می‌کوفت.

درست در مدخل مستراح، بر روی تخته‌سنگی نوک‌تیز، بُری به نگهبانی ایستاده بود با شاخ‌های بلند پیچ‌پیچ، به قاعده عاج‌های یک فیل، با ریشی سیاه و انبوه و چشمانی خون‌گرفته. مأموریتی این بود که غریبه‌ها را به خلأ راه ندهد و البته ما غریبه بودیم. نزدیک شدم. خمیغنه‌ها برآیم شاخ و شانه کشید و قدرت و ریاست خود را بارها و بارها به اثبات رساند. با رنگی پریده، دستانی یخ‌کرده و دلی پردرد مسیر آمده با بازگشتم و پسری درشت‌اندام که همسن و سال خودم بود را به عنوان یادگار برگزیدم. سربالایی بود و من هم‌نوا با اعتراض‌های خر کلافه، قدم‌هایم را تند کردم. پسر با غروری پیروزمندان شاخ بز را گرفت و کناری ایستاد تا من کارم را تمام کنم. پای به درون گذاشتم. چشمانم جایی را نمی‌دید؛ سیاهی مطلق. خفراهی که تا اعماق زمین می‌رفت و برای قد و قواره من خیلی بزرگ بود. آیا خفزه مرا خواهد بلعید؟ چه باید کرد؟ نصفه و نیمه نشستم و تازه متوجه شدم آن استراحتگاه جسم و جان، در هم ندارد. به راستی در آن تپه ماهر دور افتاده، با آن نگهبان وظیفه‌شناس، در و پنجره به چه کار می‌آمد؟ حتماً فکر چشم‌انداز و نسیم جان‌بخش را کرده بودند. مش عباد، همسر عمه گرچی، از سر جایز برمی‌گشت و با صدایی بم در مایه دشتی آواز سر داده بود: با صد هزار جلوه برون آمدی

که من با صد هزار دیده تماشا کنم تو را.... آن روزها در زمستان هوا سرد بود. برف بی‌امان می‌بارید اما هنوز رسم تعطیلی مدارس به دلیل سرما یا آلودگی هوا، برگزاری اجلاس سران، فشار گاز یا تلگرام یا زندگی باب نشده بود. از خانه تا مدرسه یک‌ربعی کوه‌نوردی در پیش بود. دستکش‌های قشنگی که مادر با پنج میل برایم بافته بود، پنج برابر پنج انگشت من بود. خیابان‌ها یخ‌زده بود. برف تا روی زانویم را می‌پوشاند و آن قدر لباس تنم می‌کردند که شبیه یک توپ بزرگ بدنسازی می‌شدم که با کوچک‌ترین لغزشی قل می‌خورد و به عقب برمی‌گردد.

آن روزها مدرسه حیاطی بزرگ بود شبیه دارالتأدیب، با کفپوشی از سنگ‌ریزه که ۶-۵ اتاق به‌صورت پراکنده بدون هرگونه پنجره یا نورگیر در اطراف آن قرار گرفته بود. این‌ها کلاس‌های ما بودند. دیوار وسط دواتاق کنارهم را که از قضا بر روی بالکنی قرار داشت، برداشته و به جای درجوبی، در شیشه‌ای بزرگی برایش گذاشته بودند تا با تغییر کاربری، به برج مراقبت مدیر، معلم‌ها، دفتردار و آبدارچی تبدیل شود. به درون کلاس می‌چیدیم و چون سرد بود و ما هم تفریح دیگری نداشتیم، یک‌نفرشیر بخاری چکه‌ای عهد و یکتوریا را تا آخر باز می‌کرد. بخاری آتش می‌گرفت. صدای انفجارهای کوچک و بزرگ با بوی پاک‌کن‌های سوخته و دود سیاه سنگین، سربازان برج مراقبت را یک‌راست به سراغ ما می‌فرستاد. بیرومنمان می‌کردند تا امنیت دوباره برقرار شود.

آن روزها وقتی آژیر قرمز می‌کشیدند و برای پرهیز از بمباران، برق شهر را قطع می‌کردند، همه اعضای خانواده دور هم جمع می‌شدیم و محل فروافتادن بمب را به‌نوبت حدس می‌زدیم. اگر هم قطع برق با پخش سریال «سال‌های دور از خانه» یا همان «اوشین» هم‌زمان می‌شد، یکی از همسایه‌ها با موتور برق یا باتری ماشین، تلویزیون کوچک و سیاه و سفیدش را علم می‌کرد و همه با یادآوری واپسین ماجراهای قسمت قبلی به تماشا می‌نشستیم.

آن روزها همه در خانه تلفن نداشتند. فامیل‌ها فقط برای کارهای بسیار واجب، به ایران خانم زنگ می‌زدند که خانه‌اش در طبقه سوم یک ساختمان بی‌آسانسور در وسط کوچه بود. او تنها فرد محله به‌شمار می‌رفت که از نعمت تلفن برخوردار بود، بنابراین عضو اصلی و مرکزی تمام خانواده‌ها حساب می‌شد و از اسرار تمام اهل محل خبر داشت ولی اسرار کسی را پیش بقیه فاش نمی‌کرد.

آن شب‌ها با هزار دنگ‌وفنگ و شیطننت، رختخواب‌ها را به پشت‌بام می‌بردیم تا در خنکی آنجا راحت‌تر بخوابیم، در زیر آسمانی پر از ستاره، بر پشت‌بامی پر از سوسک و مارمولک و جانورهای در همان قد و قواره.

آموخته‌بودیم که خانواده در جوامعی مثل ایران مفهومی گسترده دارد و نه هسته‌ای. در این مفهوم، پدر و مادرها با بچه‌ها و عروس و دامادها و حتی نوه و نتیجه‌ها کنار هم زندگی می‌کردند. معمولاً هر خانواده یک سرپرست مالی و اصطلاحاً نان‌آور داشت که در بیشتر مواقع پدر بود. فرزندان باید خوب درس می‌خواندند و درست تربیت می‌شدند. حالا درست چه بود؟ هیچ‌کس نمی‌فهمید. پس هر چه پدرها می‌گفتند یا تشخیص می‌دادند همان درست بود و بس. هر چه بیش از این بود گویا مشروعیتی نداشت و شاید اصلاً آن دنیا را به‌هم می‌ریخت! شاید!

